

*16th
International
musicological conference*

From Private
to Public: **The
Institutionalization
of Bourgeois
Music Culture**
in the Long 19th
Century

Zagreb, 14-17 May 2025

*Library of the Croatian Academy of Sciences and Arts,
Strossmayer square 14*

*16th
International
musicological conference*

From Private
to Public: **The
Institutionalization
of Bourgeois
Music Culture**
in the Long 19th
Century

Zagreb, 14-17 May 2025

*Library of the Croatian Academy of Sciences and Arts,
Strossmayer square 14*

**SCIENTIFIC AND
ORGANIZATIONAL BOARD**

**ČLANOVI ZNANSTVENOG I
ORGANIZACIJSKOG ODBORA**

Petra Babić
Marija Benić Zovko
William A. Everett
Vjera Katalinić
Lucija Konfic
Koraljka Kos
Ivan Supićić
Philipp Ther
Stanislav Tuksar
Harry White

UNDER THE AUSPICES OF THE DEPARTMENT
FOR MUSIC AND MUSICOLOGY OF THE
CROATIAN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS

POD POKROVITELJSTVOM
RAZREDA ZA GLAZBENU UMJETNOST I MUZIKOLOGIJU
HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

TABLE OF CONTENTS / SADRŽAJ

4	Schedule / Program
16	Summaries / Sažeci
17	Keynote Papers / Plenarna predavanja
23	Papers / Izlaganja
86	Biographies / Životopisi
87	Keynote Speakers / Plenarni predavači
91	Participants / Sudionici simpozija

9:00 | **Welcome addresses / Pozdravni govori**

Velimir NEIDHARDT

President of the Croatian Academy of Sciences and Arts

Vjera KATALINIĆ

President of the Croatian Musicological Society

9:15 | **Opening of the exhibition**
"Institutionalization of Bourgeois Music Culture" /
Otvorenje izložbe
„Institucionalizacija građanske glazbene kulture“

SESSION 1 – CITIES I / SJEDNICA – GRADOVI I

Chair / **Predsjedateljica**: Vjera Katalinić

9:30 | **Matthieu CAILLIEZ** (Saint-Étienne)
The Notion of "Bourgeois Musical Culture" in the
Parisian Opera Industry during the Long 19th Century
 Ideja "građanske glazbene kulture" u pariškoj opernoj
 industriji tijekom dugog 19. stoljeća

9:50 | **Jan DEWILDE** (Antwerp / Antwerpen)
The Bourgeois Music Culture in Antwerp (1814-1914)
 Građanska glazbena kultura u Antwerpenu (1814.-1914.)

10:10 | **William A. EVERETT** (Grimoldby / Kansas City)
Nada MILAS BOSANAC (Belišće)
Antonija ANDRAŠEK BARIĆ (Belišće)
Cultural Evenings in Belišće, 1888-1933:
Music, Poetry, and Theatre in a Slavonian Factory Town
 Kulturne večeri u Belišću, 1888.-1933.:
 glazba, poezija i kazalište u slavonskom tvorničkom gradu

10:30 | **Marko MOTNIK** (Ljubljana)
The Establishment and Institutionalization of the Music
Market in Ljubljana in the Early Nineteenth Century
 Osnivanje i institucionalizacija glazbenog tržišta u Ljubljani
 na početku 19. stoljeća

10:50 | **Tamara JURKIĆ SVIBEN** (Zagreb)
The Culture of Salon Music-Making in the Leitner
and Krajanski Families in Varaždin at the Turn
of the 19th and 20th Centuries
 Kultura salonskog muziciranja obitelji Leitner i Krajanski
 u Varaždinu krajem 19. i početkom 20. stoljeća

11:10 – 11:30 Refreshment / **Predah**

11:30 | **Keynote paper / Plenarno izlaganje 1:**
Stanislav TUKSAR (Zagreb)
Advancing Scintillation of Music Societies in Civil Croatia
in the Long 19th Century
 Napredujuće svjetlucanje glazbenih institucija u civilnoj
 Hrvatskoj u dugom 19. stoljeću

SESSION 2 – INSTITUTIONS I / SJEDNICA – INSTITUCIJE I

Chair / **Predsjedateljica**: Lucija Konfic

12:00 | **Andrea LINDMAYR-BRANDL** (Salzburg)
The Gesellschaft der Musikfreunde des österreichischen
Kaiserstaates between a Semi-private and a Controlled
Public Institution: Women Appearing and Disappearing
Društvo prijatelja glazbe Austrijskog Carstva između
 poluprivatne i institucije koju kontrolira javnost:
 žene koje se pojavljuju i nestaju

12:20 | **Vjera KATALINIĆ** (Zagreb)
From Two Private Initiatives to Two Cultural Institutions
in the Town of Krk and Their Intertwining
 Od dviju privatnih inicijativa do dvije kulturne institucije
 u gradu Krku i njihova ispreplitanja

12:40 | **Francisco J. GIMÉNEZ RODRÍGUEZ** (Granada)
Singing and Playing: Women, Music and Poetry in the late
19th Century Granada Salons
 Pjevanje i sviranje: žene, glazba i poezija u salonima
 Granade krajem 19. stoljeća

13:00 | **Marija BENIĆ ZOVKO** (Zagreb)
"Drive Over the Keyboard the Way Men Do":
Institutionalized Piano Teaching in Zagreb in the Context
of Upbringing Young Man and Women (1872–1920)
 „Voziti po klaviru na muški način“:
 institucionalizirana poduka glasovira u Zagrebu u kontekstu
 odgoja mladića i djevojaka (1872. – 1920.)

13:20 – 15:00 Lunch break / **Pauza za ručak**

SESSION 3 – COUNTRIES / SJEDNICA – ZEMLJE

Chair / **Predsjedateljica**: Petra Babić

- 15:00** | **Rosemary RICHARDS** (Melbourne)
The Emigrants' Farewell: Music in Colonial Australia
Iseljenički zbogom: glazba u kolonijalnoj Australiji
- 15:20** | **Argyrios KOKORIS** (Thessaloniki / Solun)
Interplay of Public and Private Musical Events in Greece's 1920 'Victory' Celebrations: Political Strategy and Cultural Expression
Međuodnos javnih i privatnih glazbenih događaja u slavljenju "pobjede" u Grčkoj 1920.: politička strategija i kulturni izraz
- 15:40** | **Nena BERETIN** (Sydney)
The Impact of the Australian Gold Rush on Music Culture of the Regional Bourgeois Society in the 19th Century
Utjecaj australske zlatne groznice na glazbenu kulturu regionalnog građanskog društva u 19. stoljeću
- 16:00** | **Nataša MARJANOVIĆ** (Belgrade / Beograd)
Family Home as Nursery of Musical Life – From the Cultural History of Serbs in the Habsburg Monarchy in the 19th Century
Obiteljski dom kao rasadnik glazbenog života – iz kulturne povijesti Srba u Habsburškoj Monarhiji u 19. stoljeću

16:20 – 16:40 Refreshment / Predah

SESSION 4 – MUSIC INSTRUMENTS / SJEDNICA – GLAZBENI INSTRUMENTI

Chair / **Predsjedatelj**: Harry White

- 16:40** | **Christian BRETERNITZ** (Berlin)
Musical Instruments of the Bourgeoisie in the 19th Century as Reflected on Trade Fairs and World's Fairs
Glazbeni instrumenti građanstva 19. stoljeća kako se zrcale na gospodarskim i svjetskim izložbama
- 17:00** | **Aviram FREIBERG** (Haifa)
The Csakan and Other 'Esoteric' Instruments as Manifestation of Biedermeier Culture
Csakan i drugi "ezoterični" instrumenti kao manifestacija kulture bidermajera

- 17:20** | **Mirko JANKOV** (Split)
The Policy of Purchasing the Organ from 1781 in the Franciscan Church of Our Lady of Health in Split
Politika nabavke orgulja iz 1781. godine u franjevačkoj crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu
- 17:40** | **Achille KIENHOLZ** (Fribourg)
Attracting and Repulsing: the Mechanized Repertoire of Fairground Organs and the Urban Music Scenes in Switzerland at the Turn of the 20th Century
Privlačan i odbojan: mehanizirani repertoar sajamskih orgulja i urbanih glazbenih scena u Švicarskoj na prijelazu u 20. stoljeće

- 9:00** | **Keynote paper / Plenarno izlaganje 2:**
Philipp THER (Vienna / Beč)
The Making of Habsburg-Pop:
The Institutionalization of the Waltz, the Polka and the
Viennese Schrammel-Music in the 19th Century
 Stvaranje habsburškog popa:
 institucionalizacija valcera, polke i šramela u 19. stoljeću

SESSION 5 – THEATRE / SJEDNICA – KAZALIŠTE

Chair / **Predsjedateljica**: Ivana Tomić Ferić

- 9:30** | **Elisabeth PROBST** (Graz)
The Società del Teatro Sociale di Udine and the Società
del Palcone: A 'Society Within the Theatre Society'
Società del Teatro Sociale di Udine i Società del Palcone:
 'društvo unutar kazališnog društva'
- 9:50** | **Lucija KONFIC** (Zagreb)
Mission (Im)Possible: to Trace the Members of the
Zagreb Theatre Orchestra in the 19th Century
 (Ne)moguća misija: ući u trag članovima
 zagrebačkog kazališnog orkestra u 19. stoljeću
- 10:10** | **Gioia FILOCAMO** (Terni / Parma)
Action and Reflection in the Musical Dialogue
of Two Nineteenth-century Bourgeois Characters:
Violetta and Germont
 Akcija i refleksija u glazbenom dijalogu dvoje
 devetnaestostoljetnih građanskih likova: Violetta i Germont
- 10:30** | **Katica BURIĆ ĆENAN** (Zadar)
Nera STRUČIĆ (Šibenik)
 Dalmatians Welcome Opera Divas – Emma Zilli,
 Ester Mazzoleni, and Toti Dal Monte at Zadar's Teatro Verdi
Dobrodošlica Dalmatinaca opernim divama – Emmi Zilli,
Ester Mazzoleni i Toti Dal Monte u zadarskom Teatru Verdi
- 10:50** | **Tatjana ČUNKO** (Zagreb)
De- and Re-institutionalizations of the
Zagreb Opera 1889-1909
 De- i re-institucionalizacije
 zagrebačke opere 1889.-1909.

11:10 – 11:30 Refreshment / Predah

SESSION 6 – MILITARY MUSIC / SJEDNICA – VOJNA GLAZBA

Chair / **Predsjedatelj**: Stanislav Tuksar

- 11:30** | **Nicolae GHEORGHIȚĂ** (Bucharest / Bukurešt)
Military Brass Bands and Their Role in Romanian Society
during the Time of the First Inspector General of Army
Music: Eduard Hübsch (1831-1894)
 Vojni limeni puhači sastavi i njihova funkcija u rumunjskom
 društvu u vrijeme Eduarda Hübscha (1831.-1894.), prvog
 generalnog inspektora vojne glazbe
- 11:50** | **Petra BABIĆ** (Zagreb)
„Und die Kugeln müssen singen,
und die Säbel müssen klingeln“:
On Various Musical Institutions of the
Croatian Military Frontier in the Long 19th Century
 "Und die Kugeln müssen singen,
 und die Säbel müssen klingeln..." :
 O različitim glazbenim institucijama
 u hrvatskoj Vojnoj krajini u dugom 19. stoljeću
- 12:10** | **Ondřej DANIEL – Jakub MACHEK** (Prague / Prag)
Brass Bands and Nationalism:
Music, Identity, and Bourgeois Culture
in 19th-Century Czech Lands
 Limeni puhači sastavi i nacionalizam:
 glazba, identitet i građanska kultura
 u češkim zemljama u 19. stoljeću
- 12:30** | **Gloria A. RODRÍGUEZ-LORENZO** (Oviedo)
Military Bands and Musical Culture in Spain (1870-1914)
 Vojni sastavi i glazbena kultura u Španjolskoj (1870.-1914.)
- 13:00** | **IMS Study Group Music Migration**
and Networking Founding Meeting
 Osnivačka sjednica studijske grupe
 IMS-a Glazbene migracije i umreženost
 Chair / **Voditeljica**: Vjera Katalinić

FREE AFTERNOON / SLOBODNO POSLIJEPODNE

Organized options / **Organizirane opcije**:

- 17:00**
 Guided Zagreb music sight-seeing /
 Vodstvo glazbenim Zagrebom
- 19:00**
 Evening concert / Večernji koncert

SESSION 7 – PERSONALITIES I / SJEDNICA – LIČNOSTI I

Chair / **Predsjedateljica**: Lana Šehović

- 9:20** | **Anja BUNZEL** (Prague / Prag)
Placing Oneself in Public Memory?
Leopold Von Sonnleithner's Accounts of His Family's and Friends' Salons in the "Musikalische Skizzen aus Alt-Wien"
 Smještanje samoga sebe u javno sjećanje?
 Izvještaji Leopolda von Sonnleithnera o glazbenim salonima njegove obitelji i prijatelja u *Glazbenim skicama iz staroga Beča*
- 9:40** | **Lada DURAKOVIĆ** (Pula)
Marijana KOKANOVIĆ MARKOVIĆ (Novi Sad)
 On the Beautiful Blue Adriatic: Ludwig Schlögel,
 Conductor of the Naval Orchestra in Pula (1891–1894)
An der schönen blauen Adria: Ludwig Schlögel
kapelnik Mornaričkog orkestra u Puli (1891.–1894.)
- 10:00** | **Fatima HADŽIĆ** (Sarajevo)
From Private to Public Initiative:
The Case of Bogomir Kačerovský's Collection *U kolo!*
 Od privatne ka javnoj inicijativi:
 Slučaj zbirke *U kolo!* Bogomira Kačerovskog
- 10:20** | **Riccardo CASTAGNETTI** (Modena)
Anna Campori Seghizzi and the Private Tuition in Modena in the First Half of the 19th Century
 Anna Campori Seghizzi i privatna poduka glazbe u Modeni u prvoj polovici 19. stoljeća
- 10:40 – 11:00 Refreshment / Predah**
- 11:00** | **Keynote paper / Plenarno izlaganje 3:**
Harry WHITE (Dublin)
The Sense of an Ending:
Vienna in the Age of Anxiety
 Predosjećaj kraja:
 Beč u Doba tjeskobe

SESSION 8 – CITIES II / SJEDNICA – GRADOVI II

Chair / **Predsjedateljica**: Marija Benić Zovko

- 11:30** | **Maja MILOŠEVIĆ CARIĆ** (Split)
 Bourgeois Music Culture of the Town of Hvar in the
 "Long 19th Century": The Machiedo Family Archive as a
 Source for Private and Public Music Practices
Građanska glazbena kultura grada Hvara
u „dugom 19. stoljeću“: arhiv obitelji Machiedo
kao izvor za privatne i javne glazbene prakse
- 11:50** | **Cristian MARTÍNEZ VEGA** (Auckland)
The Bourgeois Canon of Chamber Music Societies:
Austro-German Repertoires as Paths to Aristocratic Power
in the Nineteenth Century
 Građanski kanon komornih glazbenih društava:
 austro-njemački repertoari kao put do aristokratske moći
 u 19. stoljeću
- 12:10** | **Marco BEGHELLI** (Bologna)
The Democratization of Musical Studies
and the Bourgeois Diffusion of Free Public Concerts
in Rossini's Bologna
 Demokratizacija studija glazbe i građanska
 rasprostranjenost besplatnih javnih koncerata
 u Rossinijevoj Bologni
- 12:30** | **Maruša ZUPANČIČ** (Ljubljana)
From Salons to Public Venues:
Gender Differences in Piano Performances
in Ljubljana up to 1830
 Od salona do javnih pozornica:
 rodne razlike u glasovirskim izvedbama
 u Ljubljani do 1830.
- 12:50 – 15:00 Lunch break / Pauza za ručak**

Friday / Petak, 16. 5. 2025.

SESSION 9 – INSTITUTIONS II / SJEDNICA – INSTITUCIJE II

Chair / **Predsjedatelj**: Nicolae Gheorghijă

- 15:00** | **Valentina SANDU-DEDIU** (Bucharest / Bukurešt)
The Bucharest Philharmonic between Westernization and Nationalism: 1868-1945
Bukureštanska filharmonija između westernizacije i nacionalizma: 1868.-1945.
- 15:20** | **Nada BEZIĆ** (Zagreb)
Members of the Croatian Music Institute in Zagreb (1827 – 1920)
Članstvo Hrvatskoga glazbenog zavoda u Zagrebu (1827. – 1920.)
- 15:40** | **Sonja TRÖSTER** (Vienna / Beč)
A Violinmaker's Perspective on Musical Life in 19th-century Vienna
Glazbeni život Beča u 19. stoljeću iz perspektive graditelja violina
- 16:00** | **Martina MIČIJA** (Zagreb)
The Influence of Female Pianists and Piano Pedagogues on the Development of Zagreb Pianism in the 19th Century: The Role of the Piano Classroom (*Klavirna učiona*) of the Croatian Music Institute
Utjecaj pijanistica i glasovirskih pedagoginja na razvoj zagrebačkoga pijanizma u 19. stoljeću u kontekstu djelatnosti *Klavirne učione* Hrvatskoga glazbenog zavoda

16:20 – 16:40 Refreshment / Predah

Friday / Petak, 16. 5. 2025.

SESSION 10 – PERSONALITIES II / SJEDNICA – LIČNOSTI II

Chair / **Predsjedateljica**: Valentina Sandu-Dediu

- 16:40** | **Tomáš SLAVICKÝ** (Prague / Prag)
Julius Fučík in Sisak (1896-1897). An Example of a Beginner Musician in the Role of a Town Kapellmeister
Julius Fučík u Sisku (1896.-1897.).
Primjer glazbenika početnika u ulozi gradskog kapelnika
- 17:00** | **Chloe VALENTI** (Gloucestershire)
Music as Merchandise? The Market for Nineteenth-century Garibaldi Music
Glazba kao roba?
Tržište za glazbu s temom Garibaldija u 19. stoljeću
- 17:20** | **Oleksandra CHEBOTAR** (Kyiv / Kijev)
Art and Politics in the Creative Life of Louise Bertin
Umjetnost i politika u kreativnom životu Louise Bertin
- 17:40** | **Viktor VELEK** (Ostrava)
Opera *Vlasákův sen* [*Vlasák's Dream*] or a Small Probe to the Musical Life of the Czech Viennese Elite Association *Slovanská beseda*
Opera *Vlaskov san* ili malena istraga o glazbenom životu bečke češke elitne udruge *Slavenska besjeda*

SESSION 11 – INSTITUTIONS II / SJEDNICA – INSTITUCIJE II

Chair / **Predsjedateljica**: Katica Burić Čenan

- 9:00** | **Ivana TOMIĆ FERİĆ** (Split)
Croatian Singing Society *Zvonimir* and Its Role
in the Process of the Institutionalization of Bourgeois Music
Culture in Split in the "Long" 19th Century
**Hrvatsko pjevačko društvo *Zvonimir* i njegova uloga
u procesu institucionalizacije građanske glazbene kulture
u Splitu u „dugom“ 19. stoljeću**
- 9:20** | **Lorenzo SANTORO** (Vicenza)
**1797 "Congiura Pisoniana":
Opera and National Education in the Contingencies
of the Italian Jacobin Republic**
Congiura Pisoniana iz 1797.:
opera i nacionalni odgoj u nepredvidivim vremenima
talijanske Jakobinske Republike
- 9:40** | **Magdalena WALTER-MAZUR** (Poznań)
**From a Capital's Opera Stage to a Convent School
for Girls. Excerpts from the National Theatre's Repertoire
in a Provincial Collection of Keyboard Pieces
(First Half of the 19th Century)**
Od operne pozornice glavnoga grada do samostanske
škole za djevojke. Izvadci iz repertoara Nacionalnog
kazališta u provincijskoj zbirci djela za glasovir
(u prvoj polovici 19. stoljeća)
- 10:00** | **Nathalie FARRELL** (Chicago)
**The Chicago Symphony Orchestra's
Gilded Age Politics of Property**
Politika vlasništva Čikaške filharmonije
u Pozlaćeno doba

10:20 – 10:40 Refreshment / Predah

SESSION 12 – MISCELLANEA / SJEDNICA – RAZNO

Chair / **Predsjedatelj**: William A. Everett

- 10:40** | **Luigi CASOLINO** (Bologna)
**"To Mean Freedom by Continued Unfreedom":
Public and Private Dimensions in Adorno's Thought
on Musical Repetition in Beethoven's Work**
„Misliti slobodu kontinuiranom neslobodom“:
javne i privatne dimenzije u Adornovoj misli o glazbenom
ponavljanju u Beethovenovim djelima
- 11:00** | **Szabolcs ILLÉS** (Budapest / Budimpešta)
Calvary of a Passion
Kalvarija Pasije
- 11:20** | **Lana ŠEHOVIĆ** (Sarajevo)
**"Hope" in Education, Entertainment and Art:
What do We Read about Music in the Bosnian and
Herzegovinian Biweekly from the End of the 19th Century?**
„Nada“ u pouku, zabavu i umjetnost:
što o glazbi čitamo u bosanskohercegovačkom
dvojedniku s kraja 19. stoljeća?
- 11:40 – 12:00** | **Final discussion / Završna rasprava**
- 13:00** | **FESTIVE FAREWELL LUNCH**
at Restaurant Fotić, Ljudevita Gaja Street 25 /
SVEČANI OPROŠTAJNI RUČAK
u restoranu Fotić, Ulica Ljudevita Gaja 25
- 15:30 – 20:00**
Optional bus excursion – Trakošćan Castle (80 km from Zagreb)

KEYNOTE SPEAKERS

(In Alphabetical Order)

PLENARNI PREDAVAČI

(Abecednim redom prezimena)

Philipp THER
Stanislav TUKSAR
Harry WHITE

Summaries / Sažetci

Philipp Ther

The Making of Habsburg-Pop: The Institutionalization of the Waltz, the Polka and the Viennese Schrammel-Music in the 19th Century

While the fast Waltz is usually associated with Vienna, the Polka is considered as being Czech. This presentation deconstructs these spatial and national labels by focusing on the Czech (and Prussian) roots of the Waltz, and the pivotal role Vienna played for producing and popularizing the Polka. Both became the most popular dances of the 19th century on a global level and especially in the Americas. The presentation also pays attention to the social grounding of both dances, which provides a clue as to why they became complementary rather than competing. The third genre to be covered is the urban Viennese Schrammel music, which also came to be known as "Šramel" in Bohemia and Croatia. The global success of the Waltz, the Polka and Schrammel music can be explained partially by a process of social upliftment by the imperial elite and the Habsburg dynasty. This institutionalization from both below and above was a key factor, in addition to the growth of Vienna as a metropolis, in how the Habsburg Empire became a hotbed of popular music.

Stvaranje habsburškog popa: institucionalizacija valcera, polke i šramela u 19. stoljeću

Dok se brzi valcer obično povezuje s Bečom, polku se smatra češkom. Ovo izlaganje dekonstruira te prostorne i nacionalne etikete usredotočujući se na češke (i pruske) korijene valcera te na ključnu ulogu koju je Beč imao u stvaranju i popularizaciji polke. Oba su postala najpopularniji plesovi 19. stoljeća na svjetskoj razini, a posebno u Sjevernoj i Južnoj Americi. Izlaganje će posvetiti pažnju i društvenom temelju obaju plesova, što daje naslutiti zašto su postali međusobno komplementarni, a ne konkurencija jedan drugom. Treći žanr kojim će se izlaganje baviti je urbani bečki *šramel*, poznat i u Češkoj i Hrvatskoj. Svjetski uspjeh valcera, polke i *šramela* moguće je djelomično objasniti procesom uspinjanja kroz društvo zahvaljujući carskoj eliti i Habsburškoj dinastiji. Institucionalizacija odozdo i odozgo postala je ključan faktor, pored rasta Beča kao metropole, zbog kojeg je Habsburška Monarhija postala žarište popularne glazbe.

Stanislav Tuksar

The Advancing Scintillation of Music Institutions in Civil Croatia in the Long Nineteenth Century

As this text is presented as a keynote address within a conference organized as a concluding manifestation of the research project 'MusInst19 – Institutionalization of Modern Bourgeois Musical Culture in the 19th Century in Civil Croatia and the Military Border', it will offer a broad summary of what the project has achieved. During the long nineteenth century on the territories of civil Croatia, i.e., the kingdoms of Croatia and Slavonia under the jurisdiction of the Croatian *Ban*, together with the Military Border, the process of institutionalization of music societies was taking place, which resembled a scintillation of sparks in the vacuum of the then practically non-existent musical developments in these territories. These institutions took the form of *Musikvereins*, music schools, singing societies, instrumental ensembles, mixed vocal-instrumental societies, and music theatres. After several isolated cases at the beginning of the century (Karlovac, Križevci), this process started at the end of the 1820s in major towns (Zagreb, Rijeka, Varaždin, Osijek), gradually developing over the decades to include a number of townships and even smaller settlements including villages. At present, data on 104 locations with nearly 300 music institutions have been identified. Almost all phenomena in this respect were initially based on amateurism, with its associated enthusiasm and idealism, which brought a new and fresh relationship between art and society. With the progress of the century only some of them would develop into professional organizations, and the majority remained in the framework of amateurism. In identifying and presenting a general survey of these institutions a combination of field and bibliographical research was used, including artefacts kept in the Croatian National Archives, its branches, and in some other locations in Croatia and abroad (statutes, minutes, etc.), as well as further secondary documentation (published books and articles, concert programs, school reports, newspaper reports and accounts, etc.). In the presentation within this paper, the dynamics of quantitative advancement in time and space will be demonstrated, followed by the discussion on where and when music institutions were organized, and by who and why. Finally, as a case study, the discovery and systematization of 39 nineteenth-century music institutions in the town of Osijek will be presented, accompanied by an analysis of newspaper music items as published in one journal (*Esseker Lokalbblatt und Landbote*) and in one year (1867), offering a typical average reception model of the musical life of a town. In addition, the paper details how the emergence and rise of musical institutions in nineteenth-century society of civil Croatia was closely connected with the process of an overall but still modest social modernization resulting in the dissemination and democratization of music education; forming of the new middleclass audiences; establishing of bourgeois salons; broader access to public performances; the increase of quality in presenting music; development of corresponding taste; promotion of contemporary art music products; etc. It was happening both synchronically and diachronically in historically complex and sometimes intricate and controversial socio-political circumstances.

Napredujuće svjetlucanje glazbenih institucija u civilnoj Hrvatskoj u dugom 19. stoljeću

Kako je ovaj tekst plenarno predavanje na znanstvenom skupu organiziranom kao završna manifestacija znanstvenog projekta „MusInst19 – Institucionalizacija moderne građanske glazbene kulture u 19. stoljeću u civilnoj Hrvatskoj i Vojnoj krajini“, u njemu će se nastojati sažeti ono što je općenito postignuto u tom projektu. Tijekom dugog 19. stoljeća na teritorijima civilne Hrvatske, tj. kraljevstva Hrvatske i Slavonije pod jurisdikcijom hrvatskoga bana, te Vojne krajine, događao se proces institucionalizacije glazbenih udruga koji je sličio svjetlucanju iskara u vakuumu do tada gotovo nepostojećih organiziranih društava na tim teritorijima. Te su institucije poprimale forme *Musikvereina*, glazbenih škola, pjevačkih društava, instrumentalnih ansambala, mješovitih vokalno-instrumentalnih udruga i glazbenih kazališta. Nakon nekoliko izoliranih slučajeva na početku stoljeća (u Karlovcu i Križevcima), ovaj je proces započeo krajem 1820-ih u glavnim gradovima (Zagreb, Rijeka, Varaždin, Osijek) razvijajući se postupno u idućim desetljećima u mnogobrojnim gradićima i manjim naseobinama sve do selâ. Do sada je identificirano gotovo 300 glazbenih institucija na ukupno 104 lokaliteta. Gotovo sve su se pojave ovoga tipa u početku temeljile na amaterizmu i njegovu entuzijazmu i idealizmu, donoseći nove i svježije odnose između umjetnosti i društva. Tijekom stoljeća samo će se neke od njih razviti u profesionalne organizacije, dok će većina ostati u okvirima amaterizma.

U identifikaciji i predstavljanju općeg pregleda tih institucija rabila se kombinacija terenskog i bibliografskog istraživanja, što je uključivalo podatke koji se čuvaju u Hrvatskom državnom arhivu, njegovim podružnicama i na nekim drugim lokalitetima u zemlji i inozemstvu (statuti, zapisnici i dr.), kao i drugu sekundarnu dokumentaciju (objavljene knjige i članci, koncertni programi, školska izvješća, novinski izvještaji i dr.). U ovom će se predstavljanju pokazati dinamika kvantitativnog napredovanja u vremenu i prostoru, iza koje će slijediti rasprava o tome gdje je, kada, zašto i tko organizirao glazbene institucije. Na posljeticu će se kao studija slučaja ponuditi utvrđivanje i sistematizacija 39 glazbenih institucija u 19. stoljeću u gradu Osijeku, popraćeno analizom novinskih napisa objavljenih u jednim novinama (*Esseker Lokalbblatt und Landbote*) u jednoj godini (1867.), pružajući uvid u tipični prosječni recepcijski model glazbenog života jednoga grada. Kao dodatak može se ustanoviti da su pojava i uspon glazbenih institucija u društvu 19. stoljeća u civilnoj Hrvatskoj bili usko vezani s procesom opće iako umjerene društvene modernizacije koja je rezultirala proširenjem i demokratizacijom glazbenog odgoja; stvaranjem nove građanske publike; ustanovljenjem građanskih salona; širim pristupom javnim izvedbama; rastom kvalitete u predstavljanju glazbe; razvitkom odgovarajućeg ukusa; promoviranjem suvremenih glazbenih proizvoda; itd. To se zbivalo i sinkrono i dijakronički u povijesno složenim i katkada zakućastim i kontroverznim društveno-političkim okolnostima.

Harry White

**The Sense of an Ending:
Vienna in the Age of Anxiety**

Although Vienna arguably defines and embodies the concept of 'bourgeois musical culture' in the long nineteenth century, its own history both before and after this period cannot be overlooked in any true assessment of its socio-musical significance in the development of this culture. As the site of an unsurpassed musical absolutism in the late seventeenth and early eighteenth centuries, and also as the seedbed of musical modernism in the period 1880-1920, Vienna was to prove both formative and exemplary. Thus it is possible to establish a broader perspective than the long nineteenth century itself affords from which to judge those elements of public and private ownership, artistic autonomy, bourgeois reception and generic development through which Vienna achieved its reputation as the foremost 'Stadt der Musik' in Europe between the end of the Habsburg Empire and the beginning of the Great War in 1914.

In this address, I shall enlist this broader perspective in order to argue that both the 'hermetic condition' of music (as Thomas Hochradner has defined it) at the imperial court in early eighteenth-century Vienna and the restive repudiation of bourgeois musical culture which animated Schoenberg and his disciples in the opening decades of the twentieth century allow us to deepen our understanding of Viennese musical ascendancy throughout the long nineteenth century. George Steiner famously described Vienna as 'The capital of the Age of Anxiety' (a designation which takes account of Mahler, Freud, Kafka, Schoenberg, Webern, Karl Kraus and of course Adolf Hitler within its environs in the early 1900s), but in the present moment our anxieties lie elsewhere. Vienna, moreover, has long since lost its creative ascendancy, but it has not surrendered its bourgeois powers of assimilation. On the contrary: the city is now the global capital of musical museum culture. In that capacity, it preserves and animates a 'nostalgia for the absolute' which brings the currently perilous condition of European musical culture into painful relief.

**Predosjećaj kraja:
Beč u Doba tjeskobe**

Iako se može ustvrditi kako Beč definira i utjelovljuje koncept 'građanske glazbene kulture' u dugom 19. stoljeću, u ozbiljnoj procjeni njegove društveno-glazbene važnosti za razvoj te kulture ne smije se previdjeti njegovu vlastitu povijest i prije i nakon ovog razdoblja. Beč se, i kao mjesto nenadmašenog glazbenog apsolutizma u kasnom 17. i ranom 18. stoljeću, i kao kolijevka glazbenog modernizma u razdoblju 1880.-1920., trebao potvrditi i kao poticaj daljnjem razvoju i kao primjer. Stoga je moguće ustanoviti širu perspektivu, koju pruža samo dugo 19. stoljeće, a iz koje je moguće suditi o elementima kao što su javno i privatno vlasništvo, umjetnička autonomija, građanska recepcija i opći razvoj, zahvaljujući kojima je Beč stekao svoju reputaciju prije svega kao 'Grada glazbe' u Europi između kraja Habsburškog Carstva i početka Prvog svjetskog rata 1914. U ovom ću se priopćenju pozabaviti tom širom perspektivom da bih raspravio kako nam i 'hermetičko stanje' glazbe (kako ga je definirao Thomas Hochradner) na carskom dvoru u Beču ranog 18. stoljeća, kao i samovoljno odbacivanje građanske glazbene kulture koje je u prvim desetljećima 20. stoljeća potaklo Schönberga i njegove učenike, omogućavaju produbljivanje razumijevanja glazbene prevlasti Beča kroz dugo 19. stoljeće. George Steiner je izvrsno opisao Beč kao 'prijestolnicu Doba tjeskobe' (ocjena koja u obzir uzima Mahlera, Freuda, Kafku, Schönberga, Weberna, Karla Krausa i, naravno, Adolfa Hitlera u njihovu okruženju u ranom 20. stoljeću), ali danas je naša tjeskoba negdje drugdje. Štoviše, Beč je odavno izgubio svoju kreativnu premoć, ali nije ustupio svoju građansku moć asimilacije. Upravo suprotno – grad je sada svjetska prijestolnica muzejske glazbene kulture. U tom svojstvu on čuva i potiče 'nostalgiju za apsolutom', što donosi bolnu utjehu za trenutačno opasno stanje europske glazbene kulture.

PARTICIPANTS

(In alphabetical Order)

SUDIONICI SIMPOZIJA

(Abecednim redom prezimena)

Antonija ANDRAŠEK BARIĆ
Petra BABIĆ
Marco BEGHELLI
Marija BENIĆ ZOVKO
Nena BERETIN
Nada BEZIĆ
Christian BRETERNITZ
Anja BUNZEL
Katica BURIĆ ĆENAN
Matthieu CAILLIEZ
Luigi CASOLINO
Riccardo CASTAGNETTI
Oleksandra CHEBOTAR
Tatjana ČUNKO
Ondřej DANIEL
Jan DEWILDE
Lada DURAKOVIĆ
William A. EVERETT
Nathalie FARRELL
Gioia FILOCAMO
Aviram FREIBERG
Nicolae GHEORGHÎĂ
Francisco J. GIMÉNEZ RODRÍGUEZ
Fatima HADŽIĆ
Szabolcs ILLÉS
Mirko JANKOV
Tamara JURKIĆ SVIBEN
Vjera KATALINIĆ
Achille KIENHOLZ

Marijana KOKANOVIĆ MARKOVIĆ
Argyrios KOKORIS
Lucija KONFIC
Andrea LINDMAYR-BRANDL
Jakub MACHEK
Nataša MARJANOVIĆ
Cristian MARTÍNEZ VEGA
Martina MIČIJA
Nada MILAS BOSANAC
Maja MILOŠEVIĆ CARIĆ
Marko MOTNIK
Elisabeth PROBST
Rosemary RICHARDS
Gloria A. RODRÍGUEZ-LORENZO
Valentina SANDU-DEDIU
Lorenzo SANTORO
Tomáš SLAVICKÝ
Nera STRUČIĆ
Lana ŠEHOVIĆ
Philipp THER
Ivana TOMIĆ FERIĆ
Sonja TRÖSTER
Stanislav TUKSAR
Chloe VALENTI
Viktor VELEK
Magdalena WALTER-MAZUR
Harry WHITE
Maruša ZUPANČIĆ

Summaries / Sažetci

Petra Babić

“Und die Kugeln müssen singen, und die Säbel müssen klingen...”
On Some Important Musical Issues of the Croatian Military Frontier
in the Long 19th Century

The Military Frontier was a *cordon sanitaire* between the Habsburg Monarchy and the Ottoman Empire, which existed from the 16th to the 19th century. This area encompassed approximately 53% of the territory of the Kingdoms of Croatia and Slavonia, but was not under the jurisdiction of the Croatian parliament and was instead ruled by the Court War Council/Ministry of War directly from Vienna. Thus, all aspects of life in the Military Frontier had a predominantly military character. Aspects of civilian life were scarce and restricted to privileged towns (*Militär-kommunität*), while (Croatian) patriotic endeavours were discouraged in order to preserve soldiers' unwavering loyalty to the Empire. Thus, the most important music institution in the Military Frontier was military music itself, i.e., regimental bands, and the companies' players (drummers and later also hornists). However, the development of bourgeois life in civil Croatia had also influenced the territory of the Military Frontier, and especially its *Militär-kommunitäten*. In these towns existed various musical associations (such as bands, music societies and singing choirs) that were usually organized on private initiatives, but were open to the general public to join, and were thus important elements of their respective town(ship)'s cultural life. The most important musical institutions founded in the territory of the Military Frontier were the two *Musikvereins* – those in the towns of Senj and Petrinja, with their music schools. From the time of their establishment they were the most important musical institutions in the Military Frontier, and served as nuclei of bourgeois institutions in this otherwise military-dominated surrounding. They kept permanent orchestras, organized concerts and various social events on a regular basis, and educated future players who would become part either of their own (civilian) orchestra or of regimental bands.

In this paper, I intend to present the following three aspects of musical life in the Military Frontier: imperial institution of military music; bourgeois institutions of *Musikvereins*; and various civilian musical associations, whose impact was of a smaller scale, but which were nevertheless important for their communities. I will pay equal attention to the development and activities of these institutions in the period of military government (up until demilitarization in 1873 and reincorporation with the Kingdom of Croatia in 1881), as well as in the period after 1881, when a large number of new musical societies (including a new *Musikverein* in Gospić) was founded, and the activities of existing *Musikvereins* in Petrinja, and Senj flourished.

“Und die Kugeln müssen singen, und die Säbel müssen klingen...”
O različitim glazbenim institucijama u hrvatskoj Vojnoj krajini
u dugom 19. stoljeću

Vojna krajina bila je *cordon sanitaire* između Habsburške Monarhije i Osman-skog Carstva. To područje, koje je postojalo između 16. i 19. stoljeća, obuhvaćalo je otprilike 53% teritorija Kraljevina Hrvatske i Slavonije, ali nije bilo pod jurisdikcijom hrvatskog Sabora nego pod vlašću Dvorskog ratnog vijeća/Ministarstva rata u Beču. Zbog toga su svi aspekti života u Vojnoj krajini imali do-

minantno vojni karakter, dok su elementi civilnog života bili rijetki i ograničeni na vojne komunitete, a (hrvatske) domoljubne osjećaje se obeshrabrivalo kako ne bi doveli u pitanje odanost vojnika Monarhiji. Zbog toga je najvažnija glazbena institucija u Vojnoj krajini bila sama vojna glazba, tj. pukovnijski orkestri i satnijski svirači (bubnjari, a kasnije i trubači). Pa ipak, razvitak građanskog života u civilnoj Hrvatskoj utjecao je i na teritorij Vojne krajine, a posebno na njezine vojne komunitete. U tim su gradovima postojale razne glazbene udruge (poput glazbenih sastava, društava i pjevačkih zborova) koje su uglavnom bile osnovane na privatnu inicijativu, ali su bile otvorene za uključivanje zainteresirane javnosti te su stoga predstavljale važan element kulturnog života u svojim gradovima. Najvažnije glazbene institucije osnovane na prostoru Vojne krajine bili su glazbeni zavodi u Senju i u Petrinji sa svojim glazbenim školama. Od vremena osnutka nadalje ti su glazbeni zavodi bili najvažnije glazbene institucije u Vojnoj krajini i jezgre građanskih institucija u tom inače vojno upravljano području. Oni su održavali stalne orkestre, redovito organizirali koncerte i razna društvena događanja, te obrazovali svirače koji su kasnije postajali dijelom ili njihovih vlastitih (civilnih) orkestara ili pukovnijskih glazbi. U ovom radu namjeravam predstaviti tri aspekta glazbenog života u Vojnoj krajini: carsku instituciju vojne glazbe, građanske institucije glazbenih zavoda te razna civilna glazbena društva čiji je utjecaj bio manjeg dosega, ali je neovisno o tome bio vrlo važan za lokalne zajednice. Jednaku ću pažnju posvetiti razvoju i aktivnosti tih institucija u razdoblju vojne uprave (do razvojačenja 1873. i ponovnom uključenju u teritorij Kraljevine Hrvatske 1881.), kao i nakon 1881. godine, kada je osnovan veći broj novih glazbenih društava (uključujući i glazbeni zavod u Gospiću 1903.), a aktivnosti glazbenih zavoda u Petrinji i, posebice, u Senju su cvjetale.

Marco Beghelli

The Democratization of Musical Studies and the Bourgeois Diffusion of Free Public Concerts in Rossini's Bologna

The city of Bologna, where Gioachino Rossini grew up and was educated in music, offers a well-documented case study of a private educational model revolutionized by the democratic pressure of the Napoleonic occupation, through the promotion of a *Liceo Musicale* (municipal and free) entrusted to the local *Accademia Filarmonica* (private and corporatist) and destined over time to evolve into what is now the *Conservatorio di Musica* (with state support), that is a cultural symbol of modern bourgeois society.

The adolescent Rossini found himself at the centre of the musical life of the *Liceo* from its foundation in 1804, nominally as a student, but also as a dynamic protagonist of the city's musical life. While he was still studying, he was admitted to the *Accademia* as a distinguished member and became the protagonist of those innovative private – or semi-public – music salons (for example that of the pianist and event promoter Maria Brizzi), that established a qualitative and organizational model for what would soon turn into the public concert intended for larger spaces. The *Liceo* itself, inventing the formula of school music experiments open to citizens (in line with the mind-set of the French Revolution, which considered theatre as a form of education), contributed to the creation of the practice of free concerts, in which the student Rossini was a prominent protagonist as a composer.

Forty years later, having completed his brilliant European theatrical career, Rossini returned to Bologna (now no longer under French rule but under the Papal State), taking on the artistic direction of the same *Liceo Musicale* where he had studied. One of his greatest concerns was then the safeguarding of the huge and invaluable book and score collection assembled in his time by the philharmonic academic Padre Giovanni Battista Martini. He had left it as an inheritance to his successor Stanislao Mattei (Rossini's composition teacher at the *Liceo*), who then had to safeguard it from confiscation and transfer to Paris by Napoleon. Those musical volumes needed a complete reorganization before their transfer to a public library serving the students of the *Liceo* and the music scholars. The cataloguing carried out by the librarian Gaetano Gaspari, called to the teaching staff of the *Liceo* by Rossini himself, is still the one used for those books in the library of the *Museo della Musica* in Bologna, which manages them today.

Demokratizacija studija glazbe i građanska rasprostranjenost besplatnih javnih koncerata u Rossinijevoj Bologni

Bologna, grad u kojem je Gioachino Rossini odrastao i dobio glazbenu poduku, nudi dobro dokumentiranu studiju slučaja privatnog obrazovnog modela koji je doživio revoluciju zahvaljujući demokratskim pritiscima proizašlim iz Napoleoneve okupacije. Riječ je o uzdizanju škole *Liceo Musicale* (gradske i besplatne), povjerene lokalnoj ustanovi *Accademia Filarmonica* (privatnoj i korporativnoj), kojoj je sudbina bila da se s vremenom razvije u ono što je danas *Conservatorio di Musica* (s državnom potporom), a koji je kulturni simbol modernog građanskog društva. Mladi Rossini našao se u središtu glazbenog života *Licea* od vremena njegova osnutka (1804.), službeno kao učenik, ali i kao aktivan protagonist glazbenog života grada. Dok je još studirao, primljen je u *Accademiu* kao počasni član i postao sudionikom onih inovativnih privatnih – ili polujavnih – glazbenih salona (primjerice, onoga kojeg je držala pijanistica i promotorica Maria Brizzi), koji su postavili kvalitativni i organizacijski model za događaje što će se ubrzo pretvoriti u javne koncerte namijenjene za veće prostore. Sam je *Liceo*, u kojem je izmišljena formula školskih glazbenih pokusa otvorenih za građanstvo (na liniji sa svjetonazorom Francuske revolucije, koja je kazalište smatrala vidom obrazovanja), pridonio stvaranju prakse besplatnih koncerata, na kojima je učenik Rossini igrao istaknutu ulogu kao skladatelj. Četrdeset godina kasnije, nakon što je završio svoju briljantnu europsku kazališnu karijeru, Rossini se vratio u Bolognu (koja sad više nije bila pod francuskom vlašću nego pod Papinskom Državom) i preuzeo funkciju umjetničkog ravnatelja onog istog *Licea Musicale* kojeg je i sam pohađao. Među najvećim mu je brigama bila očuvanje goleme i neprocjenjive zbirke knjiga i partitura, koju je u svoje vrijeme sakupio filharmonijski akademik Padre Giovanni Battista Martini. On ju je ostavio u nasljeđe svom nasljedniku Stanislao Matteiju (a Rossinijevom učitelju glazbe na *Liceu*), koji ju je onda morao sačuvati od Napoleonove konfiskacije i od prenošenja u Pariz. Sada je ta količina glazbenih svezaka trebala cjelovitu reorganizaciju, koja bi ju pretvorila u javnu knjižnicu koja može služiti učenicima *Licea* i muzikolozima. Katalogizacija koju je proveo knjižničar Gaetano Gaspari, a kojeg je u kolektiv *Licea* pozvao sam Rossini, i još se uvijek koristi za knjige u knjižnici muzeja *Museo della Musica* u Bologni, u kojoj se one čuvaju i danas.

Marija Benić Zovko

**“Drive Over the Keyboard the Way Men Do”:
Institutionalized Piano Teaching in Zagreb in the
Context of the Upbringing of Young Men and Women (1872–1920)**

Continuous institutionalized piano teaching in Zagreb started in 1872 in the Hrvatski glazbeni zavod – HGZ [Croatian Music Institute] music school. The first piano teacher and also the author of the first curriculum for piano lessons was Franjo Kuhač. After four years of his pioneering efforts, many piano pedagogues contributed to the professionalization of piano teaching in Zagreb over the subsequent forty-five years (i.e. until 1920, when the HGZ music school became a public school). Among those who contributed, female teachers were especially important. The popularity of playing the piano in the context of bourgeois music culture in the long 19th century was reflected in the increasing number of piano students in the music school: in the 1872/73 school year piano students made up 13% of the total number of students, but in 1899/1900 the number was increased to 64% and the majority of piano students were young women. According to the norms of bourgeois patriarchal society, the “natural” women’s environment was the privacy of their homes, in which playing the piano was a desirable skill and a refined virtue of ladies who were brought up and educated primarily to be wives, housewives and mothers and not professional pianists. This paper firstly discusses the development of piano teaching in the HGZ music school, analyses the educational goals and reconstructs the professional levels of education, as well as the pianism that the HGZ music school produced and nurtured. At this level Franjo Kuhač’s beginner’s piano textbook *Prva hrvatska uputa u glasoviranje za djecu i za odrasle samouke* [The First Croatian Instruction in Piano Playing for Children and Self-taught Adults] (the first preserved textbook for piano lessons published in Croatian 1896–1897) is also analysed. Secondly, the paper researches piano education in Zagreb in the context of the socially determined roles of men and women. It reveals how the world of women, which was mostly closed in the privacy of family life, and the world of men, which belonged to the public bourgeois sphere, adapted to the educational, professional, social and personal challenges experienced, and how the boundaries between them were defined. Since (musical) education is determined by its discursiveness in the social context, it reveals some specific features of Zagreb bourgeois (music) culture.

**„Voziti po klaviru na muški način”:
institucionalizirana poduka glasovira u Zagrebu
u kontekstu odgoja mladića i djevojaka (1872.–1920.)**

Kontinuirana institucionalizirana poduka glasovira u Zagrebu započela je u glazbenoj školi Hrvatskoga glazbenog zavoda (HGZ) 1872. godine. Prvi učitelj, a ujedno i autor prvog kurikula nastave glasovira bio je Franjo Ks. Kuhač. Nakon njegova četverogodišnjeg pionirskog djelovanja, u sljedećih su 45 godina (sve do 1920., kada je glazbena škola HGZ-a predana u državne ruke) mnogi nastavnici pridonijeli profesionalizaciji glasovirske poduke, a među njima su, od devedesetih godina 19. stoljeća, osobito bile važne učiteljice. Popularnost sviranja glasovira u kontekstu građanske glazbene kulture u dugom 19. stoljeću očitovala se u sve većem broju učenika glasovira u glazbenoj školi HGZ-a. Tako je u školskoj godini

1872./73. 13% učenika učilo glasovir, dok se taj broj u školskoj godini 1899./1900. popeo na 64%, a većina polaznika bile su djevojke. U skladu s normama građanskog patrijarhalnog društva „prirodno“ je okružje žena bila privatnost njihovih domova u kojoj je sviranje glasovira bila poželjna vještina i profinjena vrlina gospođa, koje su primarno odgajane i obrazovane da budu supruge, kućanice i majke, a ne profesionalne pijanistice. U ovom se radu na prvoj razini istražuje razvoj poduke glasovira u glazbenoj školi HGZ-a, analiziraju se odgojno-obrazovni ciljevi i rekonstruiraju se profesionalne razine obrazovanja i pijanizma koje je glazbena škola HGZ-a stvarala i njegovala. Uz to se analizira i početnički udžbenik za nastavu glasovira Franje Ks. Kuhača *Prva hrvatska uputa u glasoviranje za djecu i za odrasle samouke* (koji je prvi sačuvani udžbenik za glasovir na hrvatskome jeziku, tiskan 1896.–1897.). Na drugoj razini u tekstu se istražuje poduka glasovira u Zagrebu u kontekstu društveno determiniranih uloga muškaraca i žena te se pokazuje kako su se svijet žena, uglavnom zatvoren u privatnosti obiteljskog života, i svijet muškaraca, koji je pripadao javnoj sferi građanskog života, uklapali u obrazovne, profesionalne, društvene i osobne izazove i kako su granice među tim svjetovima određivane. Budući da je (glazbeno) obrazovanje bilo određeno njegovom diskurzivnošću u društvenom kontekstu, ono nam na poseban način otkriva specifičnosti zagrebačke građanske (glazbene) kulture.

Nena Beretin

**The Impact of the Australian Gold Rush
on Music Culture of the Regional Bourgeois Society
in the 19th Century**

At the beginning of the 1850s the significant discovery of gold in Australia brought substantial prosperity to many people from the lower and middle classes. Gold was a wealth creating commodity which in turn, fuelled the expansion of secondary industries, and initiated new manufacturing sectors. The gold rushes were seminal to transforming Australian society from primarily a rural economy into a developing industrialised country. During this period there was an exponential growth in Australia’s population from approximately four hundred thousand British settlers to over one million people emigrating from Europe, Asia and America. This study examines the ascendancy of the Australian bourgeois model and discusses the musical activity in the opulent private homes including Rouse Hill Estate, Elizabeth Bay House, Fortuna Villa, Ayers House, Clarendon Estate and Newstead House. Drawing on historical accounts, paintings, and photographs of the leisure activities in these homes shows that music was an integral part of the family domestic and social life. Further this study gives insight to the social mores, values, and gender roles of the day. I argue that the Australian bourgeoisie emulated the customs and values of their mother countries. Like their British, European, and American counterparts, for the well to do, the home music parlour was the centre of family life and entertainment. A favourite pastime was taking tea in the parlour while listening to a performance which ranged from popular songs to instrumental works of the day. The players’ musical skills along with the instrument of choice endorsed the family’s wealth and security because it was only the rich who could afford instruments, sheet music, lessons, and the time to practice.

Summaries / Sažetci

The enduring impact and legacy of the bourgeois model is threefold: the emergence of public ownership and accessibility of 19th century once private sheet music collections and historic instruments; the transfer of these private homes to the public via the Australian National Trust that continue the 19th century tradition of small chamber music concerts in the 'home salon'; as well as being a model for 20th and 21st century performance spaces that have since emerged in both the privately funded and public spheres.

Utjecaj australske zlatne groznice na glazbenu kulturu regionalnog građanskog društva u 19. stoljeću

Otkriće značajnih količina zlata u Australiji početkom 1850-ih godina donijelo je znatno bogatstvo mnogim ljudima nižeg i srednjeg staleža. Zlato je generiralo bogatstvo, koje je zauzvrat potaknulo ekspanziju sekundarnih industrija i pokrenulo nove proizvodne sektore. Zlatne groznice su predstavljale začetak pretvorbe australskog društva iz primarno ruralnog gospodarstva u industrijaliziranu zemlju u razvoju. Tijekom tog razdoblja došlo je do eksponencijskog rasta stanovništva Australije, od otprilike 400 000 britanskih doseljenika do više od jednog milijuna ljudi, koji su emigrirali iz Europe, Azije i Amerike.

Ovo istraživanje ispituje uspon australskog građanskog modela i raspravlja o glazbenoj aktivnosti u raskošnim privatnim domovima, uključujući Rouse Hill Estate, Elizabeth Bay House, Fortuna Villa, Ayers House, Clarendon Estate i Newstead House. Oslanjajući se na povijesna svjedočanstva, slike i fotografije aktivnosti u slobodno vrijeme iz ovih domova pokazuju kako je glazba bila sastavni dio kućnog i društvenog života obitelji. Nadalje, ovo istraživanje pruža uvid u društvene običaje, vrijednosti i rodne uloge toga vremena.

Smatram kako je australsko građanstvo imitiralo običaje i vrijednosti svojih matičnih zemalja. Poput njihovih britanskih, europskih i američkih pandana, za one dobrostojeće kućni glazbeni salon bio je središte obiteljskog života i zabave. Omiljena je razonoda bila ispijanje čaja u salonu uz slušanje izvedbe, a one su obuhvaćale raspon od popularnih pjesama do suvremenih instrumentalnih djela. Vještina svirača, kao i izbor instrumenta, potvrđivali su bogatstvo i bezbrižnost obitelji jer samo su si bogati mogli priuštiti instrumente, partiture, poduku i vrijeme za vježbu.

Trajni utjecaj i nasljeđe građanskog modela su trostruki: pojava javnog vlasništva i dostupnost devetnaestostoljetnih, nekoć privatnih, zbirki partitura i povijesnih instrumenata; prijenos tih privatnih domova javnosti preko Australske nacionalne zaklade koja nastavlja devetnaestostoljetnu tradiciju malih komornih koncerata u 'kućnim salonima'; te pružanje modela za izvedbene prostore 20. i 21. stoljeća, koji su se otada pojavili i u privatno financiranoj i u javnoj sferi.

Summaries / Sažetci

Nada Bezić

Members of the Croatian Music Institute (1827–1920)

The Croatian Music Institute (HGZ) is the oldest Croatian music society and also an institution of national importance. To this day, almost two hundred years after its founding in 1827, it has remained a citizens' association in its structure. Although the previous literature on the HGZ has mentioned the importance of the Institute's membership, and some members have been particularly highlighted, a comprehensive overview of the members (who were in various categories, primarily regular and honorary members) has not yet been made. The paper will provide the work on a list of members in the period from the HGZ's foundation in 1827 up to 1920. That year was a turning point in the activities of the HGZ, since the conservatory of HGZ became state institution. Membership will also be considered from various aspects. More space will be devoted to individual members who have particularly distinguished themselves throughout history. At the same time, the research will show the connections between the members, which formed a certain network, primarily in Zagreb. A later phase of the research could indicate the connections between the membership of the HGZ and other associations in the 19th century, primarily the Croatian Singing Society "Kolo".

Članstvo Hrvatskoga glazbenog zavoda u Zagrebu (1827.–1920.)

Hrvatski glazbeni zavod (HGZ) najstarija je hrvatska glazbena udruga a ujedno i institucija od nacionalnog značenja. Sve do danas, gotovo dvjesto godina nakon svog osnutka (1827.), ostala je po svojem ustroju udruga građana. Premda se u dosadašnjoj literaturi o HGZ-u spominjala važnost članstva, te su neki članovi posebno isticali, još nije učinjen cjeloviti pregled članova (koji su bili u raznim kategorijama, prije svega redoviti i počasni članovi). Izlaganje će prikazati rad na popisu članova u razdoblju od osnutka do 1920. godine, koja je bila prijelomna u djelatnosti HGZ-a budući da je tada HGZ-ov konzervatorij predan u ruke državi. Nadalje će se razmotriti članstvo s različitih aspekata, te će se nešto više prostora posvetiti pojedinim članovima koji su se posebno istaknuli tijekom povijesti. Ujedno će istraživanje pokazati povezanost među članovima, što je činilo stano-vitu mrežu, prije svega u Zagrebu. Kasnija faza istraživanja mogla bi ukazati na povezanosti članstva HGZ-a i drugih udruga u 19. stoljeću, prije svega Hrvatskog pjevačkog društva "Kolo".

Christian Breternitz

Musical Instruments of the Bourgeoisie in the 19th Century as Reflected in Trade Fairs and World's Fairs

The 19th century was characterised by numerous revolutionary developments in musical instrument making, such as valves for brass instruments, the modern flute, the cast-iron frame for pianos, the machine timpani, or even new instruments such as the saxophone, saxhorn, tuba or the upright piano. The 19th century was also characterised by numerous other technical and social developments. The trade and world fairs that emerged during this century can certainly be seen as a reflection of these innovations. As major events, they served above all to showcase the exhibiting companies and their countries of origin. However, they were also a social event for visitors, especially for the upper bourgeoisie. Trade and world fairs usually also included sections from musical instrument manufacturers, and the supporting programme was often characterised by musical events. Based on selected trade and world fairs and the musical instruments and music events presented there, the lecture will first show innovations in musical instrument making at the beginning of the 19th century, which went hand in hand with the emerging bourgeoisie. In a second step, the effects of the transition from handcrafted to industrialised manufacturing processes in musical instrument making on bourgeois music culture will be explained. The paper will conclude with a brief insight into the influence of military music on the musical education of the bourgeoisie.

Glazbeni instrumenti građanstva 19. stoljeća kako se zrcale na gospodarskim i svjetskim izložbama

Devetnaesto je stoljeće bilo obilježeno brojnim revolucionarnim izumima u gradnji glazbala, poput ventila za limena puhaća glazbala, moderne flaute, okvira od lijevanog željeza za glasovire, strojnih timpana, ili čak novih instrumenata poput saksofona, sakshorna, tube ili uspravnog glasovira. Devetnaesto je stoljeće također bilo obilježeno brojnim drugim tehničkim i društvenim napretcima, a gospodarske i svjetske izložbe koje su se počele pojavljivati tijekom ovog stoljeća svakako se mogu smatrati odrazima tih inovacija. Kao veliki događaji, one su prije svega služile predstavljanju kompanija koje su izlagale i njihovih zemalja. Međutim, one su bile i društveni događaji za posjetitelje, a posebno za više građanstvo. Gospodarske i svjetske izložbe obično su uključivale i sekcije za proizvođače glazbenih instrumenata, a podupirajući su programi često obilježavali glazbeni događaji. Na temelju odabranih gospodarskih i svjetskih izložbi – i glazbenih instrumenata i događaja prezentiranih na njima – priopćenje će najprije predstaviti inovacije u gradnji glazbenih instrumenata na početku 19. stoljeća, koje su išle ruku pod ruku s jačajućim građanstvom. U drugom koraku će se objasniti učinci koje je na građansku glazbenu kulturu imao prelazak s ručne izrade na industrijski proces izrade instrumenata. U zaključku priopćenja donijet će se kratak uvid o utjecaju vojne glazbe na glazbeno obrazovanje građanstva.

Anja Bunzel

Placing Oneself in Public Memory? Leopold von Sonnleithner's Accounts of His Family's and Friends' Salons in the "Musikalische Skizzen aus Alt-Wien"

In his often cited "Musikalische Skizzen aus Alt-Wien," Leopold von Sonnleithner (1797–1873, ennobled 1828) provided an overview of the most influential Viennese private and semi-private social gatherings he attended as a young man during the first decades of the nineteenth century. With regard to the purpose of his comprehensive description, he explained that he intended to illuminate the quiet endeavours of some private circles, whose aim was not only to nourish ephemeral entertainment but to cultivate a certain taste. His accounts were published in six parts in *Recensionen und Mittheilungen über Theater und Musik* during the early 1860s; they contain details on repertoire and performers involved in the selected circles. These include the homes of Josef Hochenadl and his daughter Katharina; Rafael Kiesewetter and his wife Jakobine, née Cavallo (1817–1845); Therese Paradies; Ignaz Rohrer; Georg Schall von Falkenhorst; Ignaz Schuppanzigh; and Leopold von Sonnleithner's parents, Ignaz and Anna Sonnleithner. The (semi-)private *Musikalische Übungen* (Musical exercises) held at the Sonnleithners' home rested on a family commitment to nurture cross-regional musical sociability – and to cultivate musical taste, as Leopold von Sonnleithner proclaimed in his written accounts. The gatherings were closely linked with the *Gesellschaft der Musikfreunde*, which was founded by Ignaz von Sonnleithner's brother Joseph. The *Musikalische Übungen*, however, were perhaps more private in nature. The performed repertoire comprised works by various family members including Leopold von Sonnleithner, and the gatherings concluded in 1824, coinciding with Anna von Sonnleithner's death. In this paper, I explore the artistic opportunities offered by the Sonnleithners to local artists and family members who received less attention in the Viennese public, always with one eye to Leopold von Sonnleithner's published writings. Although the chapter on the Sonnleithners was written by a friend of the family, Wilhelm Böcking, rather than by Sonnleithner himself, I argue that Sonnleithner used his 'Musikalische Skizzen' as an opportunity to showcase his own family's socio-cultural responsibility and creative impact on Viennese culture during the 1810s and 1820s (and, as a publicist and music historiographer, in the 1860s). Sonnleithner himself stated that he published his accounts in order to offer a counterbalance to the literature on Viennese concert life. However, I believe that he, indeed, also utilised them in order to secure himself, his family, and his friends a place in the public memory of future generations.

Smještanje sâmog sebe u javno sjećanje? Izvjestaji Leopolda von Sonnleithnera o glazbenim salonima njegove obitelji i prijatelja u „Glazbenim skicama iz staroga Beča“

Leopold von Sonnleithner (1797.–1873., stekao plemićki status 1828.) u svojim je često citiranim *Glazbenim skicama iz staroga Beča* pružio pregled najutjecajnijih privatnih i poluprivatnih društvenih okupljanja kojima je prisustvovao kao mladić u prvim desetljećima 19. stoljeća. Što se tiče svrhe njegovih detaljnih opisa,

objasnio je kako je namjeravao osvijetliti tihe napore određenih privatnih krugova, čiji je cilj bio ne samo pružati efemernu zabavu, nego i njegovati određeni ukus. Njegova su izvješća, koja sadrže detalje o repertoaru i izvođačima koji su sudjelovali u odabranim krugovima, bila objavljena u šest dijelova u časopisu *Recensionen über Theater und Musik* tijekom ranih 1860-ih godina. Ti krugovi uključuju domove Josefa Hochenadla i njegove kćeri Katarine; Rafaela Kiesewettera i njegove supruge Jakobine, rođene Cavallo (1817.–1845.); Therese Paradies; Ignaza Rohrer; Georga Schalla von Falkenhorsta; Ignaza Schuppanzigha te Ignaza i Anne Sonnleithner, roditelja Leopolda von Sonnleithnera. (Polu)privatne *Glazbene vježbe* koje su se održavale u domu Sonnleithnerovih počivale su na predanosti obitelji da održava međuregionalnu glazbenu društvenost – i da njeguje glazbeni ukus, kako je to Leopold von Sonnleithner sročio u svojim pisanim izvještajima. Okupljanja su bila usko povezana s Društvom prijatelja glazbe, koje je osnovao Josephov brat Ignaz von Sonnleithner. Pa ipak, *Glazbene vježbe* možda su bile nešto privatnije po prirodi. Repertoar koji se izvodio sastojao se od djela raznih članova obitelji, uključujući Leopolda von Sonnleithnera, a okupljanja su prestala 1824., što se podudaralo sa smrću Anne von Sonnleithner. U ovom priopćenju istražujem umjetničke prilike koje su Sonnleithnerovi nudili lokalnim umjetnicima i članovima obitelji koji su izazivali manje pažnje bečke publike, uvijek imajući u vidu objavljene napise Leopolda von Sonnleithnera. Iako je poglavlje o Sonnleithnerima napisao prijatelj obitelji Wilhelm Böcking, a ne sam Sonnleithner, držim kako je Sonnleithner iskoristio svoje „Glazbene skice“ kao priliku da pokaže društveno-kulturnu odgovornost i kreativni utjecaj svoje vlastite obitelji na bečku kulturu tijekom 1810-ih i 1820-ih (i, kao publicist i povjesničar glazbe, u 1860-ima). Sâm je Sonnleithner tvrdio da je objavio svoje izvještaje kako bi ponudio protutežu literaturi o bečkom koncertnom životu. Pa ipak, vjerujem kako ih je on doista iskoristio kako bi sebi, svojoj obitelji i svojim prijateljima osigurao mjesto u javnom sjećanju budućih generacija.

Katica Burić Ćenan – Nera Stručić

**Dalmatians Welcome Opera Divas –
Emma Zilli, Ester Mazzoleni, and Toti Dal Monte
at Zadar's Teatro Verdi**

This paper explores the performances of renowned opera artists Emma Zilli (1864–1901), Ester Mazzoleni (1883–1982), and Toti Dal Monte (1893–1975) at Zadar's Teatro Verdi. The second Zadar theatre (Teatro Nuovo / Teatro Verdi) operated as a private opera house from 1865 to 1936, after which the Municipality of Zadar acquired it. Renovation of the theatre began in 1942, but it suffered significant damage a year later during the American bombing of the city. In the postwar period, the theatre was left to decay and ruin, and by the 1970s, a residential building was constructed on its site. Despite the absence of architectural remnants, a rich corpus of preserved archival sources about the theatre, as well as numerous articles in contemporary periodicals, allows us to at least partially reconstruct many aspects of its activities. Through the analysis of three opera performances at Zadar's Teatro Verdi (1897, 1913, 1932), covering repertoire, artists, conductors, audience reception, and the intriguing relationships between these performers and Zadar, the paper contextualizes the social climate in which this theatre operated. The politically turbulent decades – from the late 19th century, when Teatro Verdi may have experienced its artistic zenith, to the 1930s, marking the beginning of its decline – appear to have been marked by a culture of entertainment and investments in operatic excellence as a form of distraction from a challenging daily reality.

**Dobrodošlica Dalmatinaca opernim divama –
Emmi Zilli, Ester Mazzoleni i Toti Dal Monte
u zadarskom Teatru Verdi**

U ovom se priopćenju istražuju izvedbe poznatih talijanskih opernih umjetnica Emme Zilli (1864.–1901.), Ester Mazzoleni (1883.–1982.) i Toti Dal Monte (1893.–1975.) u zadarskom kazalištu Teatro Verdi. Drugo je kazalište u Zadru (Teatro Nuovo / Teatro Verdi) funkcioniralo kao privatna operna kuća od 1865. do 1936. godine, nakon čega ga je preuzela gradska uprava. Obnova kazališta započela je 1952., ali je godinu dana kasnije pretrpjelo ozbiljne štete za vrijeme američkog bombardiranja grada. U razdoblju nakon Drugog svjetskog rata kazalište je bilo prepušteno propadanju i rasulu, a do 1970-ih na njegovu je mjestu sagrađena stambena zgrada. Unatoč pomanjkanju građevinskih ostataka, bogat korpus sačuvanih arhivskih izvora o kazalištu, kao i mnogobrojni članci u onodobnim časopisima, dopuštaju nam rekonstruirati, barem djelomično, mnoge aspekte njegova djelovanja. Analizom triju opernih izvedbi u zadarskom Teatru Verdi (1897., 1913., 1932.), što uključuje repertoare, umjetnike, dirigente, recepciju publike te intrigantne odnose tih izvođača i Zadra, priopćenje kontekstualizira društvenu klimu u kojoj je to kazalište djelovalo. Politički turbulentna desetljeća – od kasnog 19. stoljeća, kada je Teatro Verdi dosegnuo svoj umjetnički zenit, do 1930-ih, koje označavaju početak njegova opadanja – čini se da su bila obilježena kulturom zabave i ulaganjima u opernu izvrsnost kao oblika razonode nakon izazovne dnevne stvarnosti.

Matthieu Cailliez

The Notion of "Bourgeois Musical Culture" in the Parisian Opera Industry during the Long 19th Century

The aim of this paper is to examine the notion of 'bourgeois musical culture' in the Parisian opera industry during the long 19th century, from the point of view of its French reception. The corpus taken into consideration consists mainly of dictionaries, encyclopaedias, newspapers, music periodicals, theatrical plays and opera librettos, as well as the writings of composers, librettists, theatre directors and music critics. During the reign of Louis XIV, the character of the bourgeois had already been the subject of ferocious satire in Molière and Lully's *comédie-ballet Le Bourgeois gentilhomme* (1670). From 1718 onwards, successive editions of the *Dictionnaire de l'Académie française*, the reference dictionary of the French language, specified that the term 'bourgeois' was also used in contempt, to reproach a man either for not being a gentleman, or for not having the manners of good society. Favourable to the elitist public of the *Société des concerts du Conservatoire*, the composer Hector Berlioz liked to poke fun at the bourgeois audiences at Parisian opera houses and often denigrated the composers of successful comic operas and operettas, such as Adolphe Adam and Jacques Offenbach. As a fervent defender of French Romanticism, the writer and theatre critic Théophile Gautier frequently described Eugène Scribe, the most important French librettist of the 19th century, as a bourgeois, greedy author. Director of the Paris Opera from 1831 to 1835, at a time when the genre of Grand opera was flourishing, Louis-Désiré Véron published his memoirs in the 1850s and did not hesitate to call them *Mémoires d'un Bourgeois de Paris* (*Memoirs of a Parisian Bourgeois*). These few examples show the extent to which the notion of the 'bourgeois' is central to the aesthetic study of the reception of French musical life in the 19th century.

Ideja „građanske glazbene kulture“ u pariškoj opernoj industriji tijekom dugog 19. stoljeća

Cilj je ovog priopćenja istražiti pojam „građanske glazbene kulture“ u pariškoj opernoj industriji tijekom dugog 19. stoljeća iz perspektive njezine recepcije u Francuskoj. Korpus tekstova koji je pritom uzet u obzir sastoji se uglavnom od rječnika, enciklopedija, novina, glazbenih časopisa, kazališnih komada i opernih libreta, kao i od tekstova koje su napisali skladatelji, libretisti, ravnatelji kazališta i glazbeni kritičari. Tijekom vladavine Louisa XIV., lik građanina već je bio predmet žestoke satire u Molièreevoj i Lullyjevoj baletnoj komediji *Le Bourgeois gentilhomme* (1670.). Od 1718. nadalje, uzastopna izdanja *Dictionnaire de l'Académie française*, referentnog rječnika francuskog jezika, označavala su da se izraz *bourgeois* [građanin; buržu] koristio i s prijezirom, kao prigovor čovjeku zbog toga što ili nije gospodin ili zato što nema manire dobrog društva. Naklonjen elitističkoj publici koja je posjećivala Société des concerts du Conservatoire, skladatelj Hector Berlioz rado se rugao građanskoj publici pariških opernih kuća i često je ocrnjivao skladatelje uspješnih komičnih opera i opereta, poput Adolphea Adama i Jacquesa Offenbacha. Kao gorljiv branitelj francuskog romantizma, pisac i kazališni kritičar Théophile Gautier često je opisivao najvažnijeg francuskog libretista 19. stoljeća, Eugènea Scribea, kao buržujskog, pohlepnog autora.

Louis-Désiré Véron, ravnatelj Pariške opere u razdoblju 1831.–1835., u periodu kada je žanr grand opere cvjetao, objavio je svoje memoare 1850-ih i nije se ustručavao nazvati ih *Memoari jednog pariškog buržuja*. Ovih nekoliko primjera pokazuju do koje je mjere koncept građanskog ključan za estetičko proučavanje recepcije francuskog glazbenog života u 19. stoljeću.

Luigi Casolino

"To Mean Freedom by Continued Unfreedom": Public and Private Dimensions in Adorno's Thought on Musical Repetition in Beethoven's Work

This article explores the forms of interaction between 'public' and 'private' within Beethoven's musical production, using interpretative models found in Theodor W. Adorno's fragmented *Beethoven. Philosophie der Musik* (1993). By examining the concept of musical repetition (also from a linguistic and syntactic perspective), the article seeks to outline how Beethoven's artistic trajectory does not only follow the institutionalization of music from the 'private' to the 'public', but instead, how it moves towards a 'regression' from the 'public' to the 'private', namely to a de-mythologized and de-subjectivized state. According to Adorno, the heroic period of music expresses the intentionality of the creative subject in the form of the judgment 'This is how it is', particularly in the gesture of the recapitulation within sonata form. Indeed, on a sociological level, Beethoven, as a prototype of the revolutionary bourgeoisie, ceases to be a private individual and becomes a social subject. Correspondingly, on the aesthetic level, this is emblematically expressed in two types of repetition: the "immobilizing" one, typical of symphonism, and the "relaxed, easy-going mood of the repetition", present in late middle-period works that foreshadow the utopia of liberation. With the late style, a reversal of this trend occurs. Some passages from *Schubert. Musik und Lyrik* (1979), by Thrasybulos Georgiades, are here useful for the complexity of the interpretative framework. Georgiades' thought on the private character of Schubertian music, contrasted with the "sovereign mode" of the music of the Viennese classics (in the public context of musical theatre), intersects with Adorno's 1928 essay on Schubert. *Das Wandern* of Schubertian form is associated by both with a potentially infinite circularity that refers either to an original stage of language (Georgiades speaks of "babbling") or to a prehistory of subjectivity. This "regression" ultimately illuminates a third form of repeatability in Beethoven's late music: that of the maxim of "condensed but constantly repeated" wisdom, which marks the de-institutionalization of music from the "public" to the "private". While the socially active subject is denied access to the public dimension of *Hausmusik*, the retreat into an entirely private subjectivity signifies the abandonment of that same formative subjective force, moving beyond the realm of bourgeois art's intentions. Thus, from an Adornian perspective, the forms of interaction between 'public' and 'private' in Beethoven's music reveal their inherently dialectical nature.

„Misliti slobodu kontinuiranom neslobodom“: javne i privatne dimenzije u Adornovoj misli o glazbenom ponavljanju u Beethovenovim djelima

Ovo priopćenje istražuje forme interakcije između „javnog“ i „privatnog“ unutar Beethovenovog opusa koristeći interpretativne modele koji se nalaze u fragmentarnom djelu Theodora W. Adorna *Beethoven. Philosophie der Musik* (1993.). Propitujući koncept glazbenog ponavljanja (također iz lingvističke i sintaktičke perspektive), ovo priopćenje teži općenito prikazati kako Beethovenova umjetnička putanja ne samo što slijedi institucionalizaciju glazbe od „privatnog“ do „javnog“, nego i kako se, obrnuto, kreće od „javnog“ unazad prema „privatnom“, naime prema demitologiziranom i desubjektiviziranom stanju.

Prema Adornu, herojsko doba glazbe izražava intencionalnost stvaralačkog subjekta u obliku prosudbe „Ovo je takvo kakvo jest“, posebno u gesti rekapitulacije u sonatnom obliku. Zaista, na sociološkoj razini, Beethoven, kao prototip revolucionarnog građanstva, prestaje biti privatni pojedinac i postaje društveni subjekt. Sukladno tome, na estetičkoj razini, to se znakovito izražava u dva tipa ponavljanja: „umrtvljujućem“, tipičnom za simfonizam, i „opuštenom, ležernom raspoloženju ponavljanja“, prisutnom u kasnim djelima njegovog srednjeg razdoblja, koja predskazuju utopiju oslobođenja.

S kasnim stilom, događa se preokret u trendu. Zbog kompleksnosti interpretativnog okvira, ovdje su korisni neki odlomci djela *Schubert. Musik und Lyrik* (1979.) Thrasybulosa Georgiadesa. Georgiadesovo poimanje privatnog karaktera schubertovske glazbe, koje je bilo u suprotnosti „nadmoćnom načinu“ glazbe skladatelja Bečke klasike (u javnom kontekstu glazbenog kazališta), poklapa se s Adornovim esejom o Schubertu iz 1928. *Lutanje schubertovske forme* povezano je i s potencijalno beskrajnom cirkularnošću koja se odnosi ili na izvorno stanje jezika (Georgiades govori o „brbljanju“) ili na prapovijest subjektivnosti.

Ova „regresija“ naposljetku osvjetljava treći oblik ponavljanja u Beethovenovoj kasnoj glazbi: maksimu „kondenzirane, ali konstantno ponavljane“ mudrosti, koja označava deinstitucionalizaciju glazbe od „javnog“ prema „privatnom“. Dok je društveno aktivnom subjektu onemogućen pristup javnoj dimenziji *kućne glazbe*, povlačenje u posve privatnu subjektivnost označava napuštanje te iste formativne subjektivne sile, nadilazeći područje namjerâ građanske umjetnosti. Stoga, iz adornovske perspektive, oblici interakcije između „javnog“ i „privatnog“ u Beethovenovoj glazbi otkrivaju njihovu prirodenu dijalektičku prirodu.

Riccardo Castagnetti

Anna Campori Seghizzi and Private Tuition in Modena in the First Half of the 19th Century

In recent decades, musicological research has increasingly focused on the history of music didactics. A significant number of these studies have been dedicated to an analysis of the teaching methodologies employed within conservatories and to an investigation of

the social and cultural aspects associated with the institutionalization of music education across Europe during the 18th and 19th centuries. The subject of music lessons and tuition provided in private settings has received comparatively limited attention in academic discourse. During the 19th century, there was a notable increase in the number of amateurs, which resulted in a corresponding rise in demand for private music lessons. These lessons were aimed primarily at the aristocracy, but were also sought by members of the middle and upper middle classes of the rising bourgeoisie. Given its intrinsic nature, this private space inevitably leaves minimal evidence and a paucity of systematic accounts. This contribution aims to reconstruct some relevant aspects of musical culture and music teaching in Modena in the early decades of the 19th century through an analysis of the musical and pictorial documentation related to Anna Campori Seghizzi (1781–1821) conserved in the Galleria and the Biblioteca Estense. The figure of Campori Seghizzi, a cultured noblewoman integrated into the aristocratic and intellectual network of Modena, is significant for two reasons. First, it provides insight into upper-class female artistic education between the 18th and 19th centuries. In particular, it elucidates the pedagogical techniques employed by the music instructors and the knowledge and skills acquired by the amateur musicians. Secondly, an analysis of her artistic output reveals the presence of an expressive autonomy that seems to defy the limitations of the conventional amateur label, offering a compelling opportunity for a critical rethinking of this category.

Anna Campori Seghizzi i privatna poduka glazbe u Modeni u prvoj polovici 19. stoljeća

Posljednjih su se desetljeća muzikološka istraživanja sve više fokusirala na povijest poduke glazbe. Značajan broj tih istraživanja bio je posvećen analizi metodologija podučavanja korištenih na konzervatorijima i istraživanju društvenih i kulturnih aspekata povezanih s institucionalizacijom glazbenog obrazovanja diljem Europe tijekom 18. i 19. stoljeća. Tema glazbenih lekcija i poduka pružanih u privatnom okruženju dobila je razmjerno malo pažnje u akademskom diskursu. Broj amaterskih glazbenika značajno je porastao tijekom 19. stoljeća, što je rezultiralo odgovarajućim porastom potražnje za privatnim glazbenim lekcijama. Te su lekcije bile usmjerene prvenstveno na aristokraciju, ali su ih tražili i pripadnici srednje i više srednje klase jačajućeg građanstva. S obzirom na njihovu stvarnu narav, taj prirodni prostor neizbježno ostavlja malo dokaza, a sustavni su prikazi oskudni. Ovaj prilog teži rekonstruirati neke relevantne aspekte glazbene kulture i poduke u Modeni u prvim desetljećima 19. stoljeća kroz analizu glazbene i slikovne dokumentacije povezane s Annom Campori Seghizzi (1781.–1821.), koja se čuva u Galeriji i knjižnici Estense. Lik Campori Seghizzi, kultivirane plemkinje integrirane u aristokratsku i intelektualnu mrežu Modene, značajan je iz dva razloga. Prvo, jer pruža uvid u umjetničko obrazovanje žena iz viših staleža na prijelazu s 18. na 19. stoljeće, a posebno zbog toga što osvjetljava pedagoške tehnike koje su koristili učitelji glazbe, kao i znanja i vještine koja su stjecali amaterski glazbenici. Drugo, analiza njezina umjetničkog rada otkriva postojanje ekspresivne autonomije koja, čini se, prkosí uobičajenim ograničenjima koja se vezuju uz amatere, pružajući tako privlačnu priliku za novo kritičko promišljanje te kategorije.

Oleksandra Chebotar

Art and Politics in the Creative Life of Louise Bertin

The creative path of the French composer Louise Bertin (1805–1877) demonstrates how politics can intertwine with art. Nowadays, the connection between these two spheres is often discussed in the context of propaganda or repression against artists. However, Louise Bertin's biography offers another perspective on this relationship. She was the daughter of Louis-François Bertin, the head of the influential Parisian newspaper *Journal des Débats*. At first glance, her early success might seem to have depended solely on her family's wealth. Louise Bertin studied painting and music with the best Parisian teachers, associated with leading figures of the arts, and by the age of twenty-two, had twenty-four productions staged at the Opéra-Comique. Yet, the privileges of her origin coincided with her remarkable artistic talent, which was manifested in poetry, painting, and especially music. Louise Bertin's most notable achievement as a composer was the opera *La Esmeralda* (1836), written in collaboration with Victor Hugo. However, even working with such an iconic writer could not protect her from the disruption of the performance by her father's political opponents. Reviews of *La Esmeralda* often focused on the composer's family background and gender, while barely addressing the music itself, dismissing the opera as "mediocre." Unable to criticize the work on its merits, the biased public went so far as to deny Louise Bertin's authorship altogether. This unfortunate turn of events marked the end of Louise Bertin's operatic career. Although she continued composing for the next forty years, she never returned to opera. Thus, despite the privileges afforded by her social standing, she paid an unjustly high price for them, becoming a victim of politically motivated harassment and, consequently, public rejection of her work. Only a small segment of the Parisian cultural elite recognized the depth of Louise Bertin's talent, which she was unable to fully showcase. Among her supporters were Victor Hugo, who referred to his own rhymes as "miserable handmaids" compared to her music, Franz Liszt, who arranged *La Esmeralda* for piano and voice, and Hector Berlioz, who in his memoirs called Louise Bertin the most talented woman of her time.

Umjetnost i politika u kreativnom životu Louise Bertin

Stvaralački put francuske skladateljice Louise Bertin (1805.–1877.) pokazuje kako se politika može ispreplesti s umjetnošću. Danas se o vezi između tih dviju sfera često govori u kontekstu propagande ili represije nad umjetnicima. Međutim, biografija Louise Bertin nudi drugi pogled na ovu vezu. Bila je kći Louisa-Françoisa Bertina, vlasnika utjecajnih pariških novina *Journal des Débats* i na prvi bi se pogled moglo činiti kako je njezin uspjeh ovisio samo o bogatstvu njezine obitelji. Louise Bertin je učila slikanje i glazbu kod najboljih pariških učitelja, povezanih s vodećim figurama u umjetnosti, i do 22. godine imala je 24 produkcije izvedene u Opéri Comique. Pa ipak, privilegije koje su proizlazile iz njezinog porijekla podudarale su se sa izuzetnim umjetničkim talentom koji se očitovao u poeziji, slikarstvu i, posebno, u glazbi. Najzapaženije postignuće Louise Bertin kao skladateljice bila je opera *La Esmeralda* (1836.), napisana u suradnji s Victorom Hugoom. Međutim, čak ni rad s tako kulturnim piscem nije je mogao zaštititi od ometanja izvedbe koje su izveli politički

protivnici njezina oca. Kritike *La Esmeralde* često su se koncentrirale na njezinu obiteljsku pozadinu i spol, dok su se jedva i doticale glazbe, odbacujući operu kao „osrednju“. Kako nije mogla kritizirati djelo prema njegovim vrijednostima, pristrana javnost išla je toliko daleko da je u potpunosti zanijekala autorstvo Louise Bertin. Ovaj je nesretni razvoj događaja označio kraj operne karijere Louise Bertin, te iako je nastavila skladati sljedećih 40 godina, nikad se nije vratila operi. Stoga je ona, unatoč privilegijama koje joj je omogućio njezin društveni status, platila nepravedno visoku cijenu za njih, postavši žrtvom politički motiviranog maltretiranja, koje je za posljedicu imalo javno odbacivanje njezinoga rada. Samo je mali dio pariške kulturne elite prepoznao dubinu talenta Louise Bertin, kojeg ona nije mogla u potpunosti pokazati. Među njezinim su pristašama bili Victor Hugo, koji je svoje vlastite rime nazivao „jadrnim sluškinjama“ u usporedbi s njezinom glazbom, Franz Liszt, koji je aranžirao *La Esmeraldu* za glas i glasovir, i Hector Berlioz, koji je u svojim memoarima Louise Bertin nazvao najtalentiranijom ženom njezina vremena.

Tatjana Čunko

De- and Re-institutionalizations of the Zagreb Opera 1889–1909

The institutional history of the Zagreb Opera has several periods of de- and re-institutionalization. It was first institutionalized in 1870. The dissolution of the opera occurred in 1880 due to *force majeure* – the need to rebuild the old theatre building after an earthquake. It continued to operate in the 1881–82 season until its first closure in 1889. It was re-institutionalized in 1894. The second closure occurred in 1902 and lasted until 1909, since the Zagreb Opera operated as an institution uninterruptedly. This paper will discuss the repertoire during the first and second closures, which consisted mainly of comic operas and operettas and thus ensured the continuity of the opera ensemble if not the opera repertoire.

De- i re-institucionalizacije zagrebačke opere 1889.–1909.

Institucionalna povijest zagrebačke opere ima nekoliko razdoblja de- i re-institucionalizacija. Prvi je put institucionalizirana 1870. Do raspuštanja opere došlo je 1880. zbog više sile – potrebe obnove zgrade staroga kazališta nakon potresa. Ubrzo je nastavila raditi u sezoni 1881.–82. do prvog ukinuća, 1889. Ponovno je institucionalizirana 1894. Do drugog ukinuća došlo je 1902. i ono je trajalo do 1909., od kada zagrebačka opera kao institucija djeluje neprekinuto sve do danas. U članku će biti riječi o repertoaru za vrijeme prvoga i drugog ukinuća koji se sastojao uglavnom od komičnih opera i opereta i koji je osigurao kontinuitet opernog ansambla, ako već ne i opernog repertoara.

Ondřej Daniel – Jakub Machek

Brass Bands and Nationalism: Music, Identity, and Bourgeois Culture in 19th-Century Czech Lands

The paper examines the transformative role of brass bands in promoting bourgeois culture, fostering Czech and German nationalism, and shaping civil society in the Czech lands during the late 19th and early 20th centuries. By situating brass band music within the broader socio-political dynamics of the period, we explore how musical traditions both bridged and reflected the complexities of urban and rural Czech society, significantly contributing to nationalist and cultural agendas. Our study focuses on two prominent urban Czech music genres that emerged during this time. The first, urban folk, developed in cities and revolved around singing groups performing in informal venues such as pubs and beer gardens. The second genre fused military brass band traditions with rural folk elements, creating a distinctive hybrid tailored to urban audiences with rural roots. While Czech cultural elites criticized these forms as vulgar and unpatriotic, civil society organizations – such as Sokol (a prominent sports association) and voluntary fire brigades – embraced them as tools for unifying diverse social groups under the nationalist project. The presentation analyses the intricate negotiations surrounding these genres within nationalist discourse, drawing on press accounts and first-hand narratives from the late 19th century. These debates illuminate the evolving relationship between private musical traditions and their institutionalization within public life. Brass bands served a crucial role in mediating cultural identity and fostering civic engagement, mirroring broader patterns in the emergence of bourgeois music culture. Through this lens, we connect the development of Czech brass band traditions to the larger themes of this conference, including the transformation of private initiatives into public cultural institutions and the interplay between art and entertainment in constructing bourgeois culture. This case study underscores the intricate dynamics of nationalism, politics, and cultural identity, offering insights into how music acted both as a reflection of and a catalyst for social transformation in 19th-century Europe. By examining the critical roles of institutions like Sokol and other civil society groups, our presentation contributes to understanding the intersection of music, nationalism, and cultural institutionalization in shaping modern bourgeois society.

Limeni puhači sastavi i nacionalizam: glazba, identitet i građanska kultura u češkim zemljama u 19. stoljeću

Ovo priopćenje propituje transformativnu funkciju koju su limeni puhači sastavi imali u promicanju građanske kulture, njegujući češki i njemački nacionalizam i oblikujući civilno društvo u češkim zemljama krajem 19. i početkom 20. stoljeća. Smještajući limenu glazbu u kontekst šire društveno-političke dinamike tog razdoblja, istražujemo kako su glazbene tradicije i premošćivale i reflektirale složenost urbanog i ruralnog češkog društva, značajno pridonoseći nacionalnim i kulturnim programima. Naše se istraživanje fokusira na dva istaknuta češka urbana glazbena žanra koja su se pojavila u ovom razdoblju. Prvi, gradska narodna glazba, razvio se u gradovima i vrtio se oko pjevačkih grupa koje

su nastupale na neformalnim mjestima kao što su barovi i pivnice. Drugi žanr spojio je tradiciju vojnih limenih puhačkih sastava s elementima ruralne narodne glazbe, stvarajući prepoznatljiv hibrid namijenjen gradskoj publici, ali s ruralnim korijenima. Dok su češke kulturne elite kritizirale te forme smatrajući ih vulgarnima i nedomoljubnima, civilne su ih društvene udruge – poput Sokola (istaknute sportske udruge) i dobrovoljnih vatrogasnih društava – prihvatile kao oruđe za ujedinjavanje različitih društvenih grupa unutar nacionalnog projekta. U referatu se analiziraju zamršeni pregovori koji su okruživali ove žanrove u nacionalističkom diskursu, oslanjajući se na izvještaje objavljene u tisku i narative iz prve ruke s kraja 19. stoljeća. Ove debate osvjetljavaju vezu koja se razvijala između privatnih glazbenih tradicija i njihove institucionalizacije unutar javnog života. Limeni puhači sastavi su imali ključnu funkciju u posredovanju kulturnog identiteta i njegovanju građanskog angažmana, odražavajući općenitije uzorke u nastajanju građanske glazbene kulture. Ova studija slučaja naglašava zamršenu dinamiku nacionalizma, politike i kulturnog identiteta, nudeći uvid u to kako je glazba istovremeno reflektirala i poticala društvene preobrazbe u Europi 19. stoljeća. Istražujući ključne funkcije institucija poput Sokola i drugih udruga civilnog društva, naše izlaganje pridonosi razumijevanju preklapanja koje su glazba, nacionalizam i kulturna institucionalizacija imali u oblikovanju modernog građanskog društva.

Jan Dewilde

The Bourgeois Music Culture in Antwerp (1814–1914)

In the long 19th century the Antwerp music scene was largely determined by two opera houses (the Théâtre français and the Flemish Opera) on the one hand, and a growing number of concert associations on the other. This presentation aims to examine how Antwerp's bourgeoisie organized itself into active music associations that went on to determine musical life. The emerging bourgeoisie wanted to distinguish themselves from both the noble elite and the lower classes, and they did so by developing their own lifestyle. Concert attendance, coupled with conversation, eating and partying among equals, was an important part of this. Hence, the regulations of the *Société d'Harmonie*, founded in 1814, explicitly stipulated that its members "should not, by birth and rank, be too much above or below the majority of members." With growing democratization and the dispersal of capital within the bourgeoisie, a system of shares allowed those members to build a capital-rich concert society with its own concert halls, kiosks and gardens, and succeeded in bringing internationally celebrated singers, virtuosos and composers to Antwerp. Additional capital was contributed by the 'German trading colony', art-loving merchants from the Rhineland who were active in the port of Antwerp. These German patrons influenced the Antwerp music scene through the patronage of concert organizations and directed the almost exclusive focus on Paris, through the Théâtre français, towards the Rhineland. German patrons were also active in the *Société de Musique*, founded in 1864, which further strengthened musical ties with the Rhineland. This society supported financially and logistically the performance of the large-scale oratorios and cantatas of Peter Benoit (1834–1901), the foreman of the Flemish music movement, and supported him in his demand to build a Royal Flemish

Summaries / Sažetci

Conservatoire (1898) in Antwerp. This way, a private music society helped make public music education possible. Out of the *Société de Musique* the *Society of New Concerts* emerged. Thanks to powerful capital increases from the German patrons, for the first time, aside from the opera orchestras, a (semi-)professional orchestra could be founded. Thanks to the international network of the patrons, famous foreign conductors and soloists could be engaged, as well as famous international orchestras. This way the Antwerp public could experience the performances of classic and contemporary compositions according to the international standards of that time. This lecture is based on recent archival research and profound prosopographic research into the patrons and members of the mentioned concert societies and into their networks at home and abroad, both in business and in artistic circles.

Građanska glazbena kultura u Antwerpenu (1814.–1914.)

U dugom 19. stoljeću glazbenom su scenom Antwerpena u velikoj mjeri dominirale dvije operne kuće (*Théâtre français* i Flamanska opera) s jedne strane i rastući broj koncertnih udruga s druge strane. Ovo priopćenje nastoji istražiti kako se antverpensko građanstvo organiziralo u aktivne glazbene udruge koje su onda određivale glazbeni život grada. Građanstvo koje se pojavljivalo željelo se razlikovati i od plemenitaških elita i od nižih staleža, a to su činili razvijajući vlastiti stil života. Važan su dio toga bili posjećivanje koncerata popraćeno razgovorom, te jedenje i zabavljanje među sebi jednakima. Zbog toga su pravila društva *Société d'Harmonie*, osnovanog 1814., izričito određivala da njegovi članovi „ne bi trebali biti, po rođenju i statusu, previše iznad ili ispod većine članova“. S rastućom demokratizacijom i širim raspoređivanjem kapitala među građanstvom, dionički sistem omogućio je članovima da formiraju koncertno društvo sa značajnim kapitalom, s vlastitim koncertnim dvoranama, kioscima i vrtovima te uspješno dovođenje međunarodno proslavljenih pjevača, virtuoza i skladatelja u Antwerpen. Dodatni je kapital pridodala „Njemačka trgovačka kolonija“, koju su sačinjavali trgovci ljubitelji umjetnosti iz Porajnja koji su poslovali u antverpenskju luci. Ovi su njemački pokrovitelji utjecali na glazbenu scenu Antwerpena kroz pokroviteljstvo koncertnih udruga i usmjerili gotovo isključiv fokus na Pariz, kroz *Théâtre français*, prema Porajnju. Njemački su pokrovitelji bili aktivni i u društvu *Société de Musique*, osnovanom 1864., koje je dalje ojačavalo glazbene veze s Porajnjem. Ovo je društvo finansijski i logistički podupiralo izvedbe velikih oratorija i kantata Petera Benoita (1834.–1901.), predvodnika flamanskog glazbenog pokreta, i poduprla njegove zahtjeve za izgradnjom Kraljevskog flamanskog konzervatorija (1898.) u Antwerpenu. Na taj je način privatno glazbeno društvo pomoglo u omogućivanju javnog glazbenog obrazovanja. Iz društva *Société de Musique* niknulo je društvo *Maatschappij der Nieuwe Concerten* [Društvo novih koncerata]. Zahvaljujući značajnim finansijskim doprinosima njemačkih pokrovitelja prvi je put, ne računajući operne orkestre, mogao biti osnovan (polu)profesionalni orkestar. Zahvaljujući međunarodnoj mreži pokrovitelja moglo se angažirati slavne strane dirigente i soliste, kao i poznate međunarodne orkestre. Na taj je način antverpenska javnost mogla doživjeti izvedbe klasičnih i suvremenih skladbi u skladu s međunarodnim standardom svog vremena. Ovo se priopćenje temelji na nedavno provedenom arhivskom istraživanju i dubokom

Summaries / Sažetci

prozopografskom istraživanju pokrovitelja i članova spomenutih koncertnih društava, kao i njihovih mreža u domovini i inozemstvu, podjednako u poslovnim, kao i u umjetničkim krugovima.

Lada Duraković – Marijana Kokanović Marković

On the Beautiful Blue Adriatic:
Ludwig Schlögel, Conductor of the Naval Orchestra in Pula
(1891–1894)

The military bandmaster and composer Ludwig Schlögel (1855–1894) took over the direction of the Naval Orchestra in Pula in 1891. During his time at the Austro-Hungarian naval base (1891–1894) he made a significant contribution to the cultural and social life of the town in addition to his usual duties as a military bandmaster. He conducted the orchestra at concerts and balls in the Naval Casino, as well as in the salon and garden of the *Alla città di Pola* hotel (Stadthotel), and outdoors – on the Riva and on the city's piers and squares. Under Schlögel's direction, the Naval Orchestra also took part in musical theatre performances in the city's theatre (*Politeama Ciscutti*).

Schlögel was also active as a composer. In the spring of 1892, for example, he composed the waltz *An der schönen blauen Adria* Op. 99 in honour of the participants in the navy's warship regatta. This work, which was later highlighted as a competitor to Strauss' waltz *An der schönen blauen Donau*, was published in June 1893 by the Trieste publisher Carlo Schmidl. Schlögel also went on tour with the Pula Naval Orchestra. In June 1892, they performed in Vienna at the International Exhibition of Music and Theatre. In the same year, in August, they performed in Genoa at the Italian-American Exhibition, which celebrated the 400th anniversary of the discovery of America. For this occasion, Schlögel designed a program titled *Musical Journey Around the World – A Picture of Musical Thunderstorms* (*Un viaggio musicale intorno al mondo. Quadro di tuoni musicali*). The programme consisted of a musical promenade from Pula via Turkey, Egypt, Persia, China, North America, Brazil, Mexico, South America, Russia, Sweden, Germany, England, France and Spain to Italy, with the final destination being the naval port in Genoa. Schlögel's waltz *An der schönen blauen Adria* was also part of this musical medley.

Schlögel died of influenza in January 1894. The thirty-nine-year-old conductor was buried in the naval cemetery in Pula; his successor was the twenty-four-year-old Franz Lehár. Based on research in archive material and newspaper articles, the presentation will shed light on various aspects of Schlögel's artistic work.

An der schönen blauen Adria:
Ludwig Schlögel kapelnik Mornaričkog orkestra u Puli
(1891.–1894.)

Vojni kapelnik i skladatelj Ludwig Schlögel (1855.–1894.) stupio je na čelnu dužnost Mornaričkog orkestra u Puli 1891. godine. Tijekom boravka u glavnoj austro-ugarskoj ratnoj luci (1891.–1894.), pored uobičajenih dužnosti koje je obavljao kao vojni kaplenik, dao je i značajan doprinos kulturnom i društvenom životu grada. Ravnao je orkestrom na koncertima i balovima u Mornaričkom kasinu te u salonu i vrtu hotela *Alla città di Pola* (Stadthotel), kao i na otvorenom – na Rivi, te

gradskim gatovima i trgovima. Pored toga, Mornarički orkestar je pod Schlögelovim vodstvom sudjelovao i u glazbenoscenskim izvedbama u gradskom kazalištu (Politeama Ciscutti).

Schlögel se bavio i skladateljskim radom, pa je tako primjerice u proljeće 1892. godine, u čast sudionika regate brodova ratne mornarice skladao valcer *An der schönen blauen Adria* (op. 99). To djelo, kasnije isticano kao konkurentsko Straussovom valceru *An der schönen blauen Donau*, u lipnju 1893. je objavila tršćanska izdavačka kuća Carlo Schmidl. S pulskim Mornaričkim orkestrom odlazio je i na gostovanja. Nastupali su u Beču u lipnju 1892. godine, na međunarodnoj izložbi glazbe i kazališta. Iste godine u kolovozu, predstavili su se i u Genovi, na talijansko-američkoj izložbi kojom je obilježena četrstota obljetnica otkrića Amerike. Schlögel je za tu prigodu osmislio program pod nazivom *Glazbeni put oko svijeta – Slika glazbenih gromova* (Un viaggio musicale intorno al mondo. Quadro di tuoni musicali). Program se sastojao od glazbene promenade od Pule, preko Turske, Egipta, Perzije, Kine, Sjeverne Amerike, Brazila, Meksika, Južne Amerike, Rusije, Švedske, Njemačke, Engleske, Francuske i Španjolske do Italije, do krajnjeg odredišta, vojne luke Genova. U taj svojevrtni glazbeni potpuri Schlögel je uvrstio i svoj valcer *An der schönen blauen Adria*. Umro je naglo, od posljedica gripe, u siječnju 1894. godine. Tridesetdevetogodišnji kapelnik sahranjen je na pulskom Mornaričkom groblju, a njegovo je mjesto zauzeo dvadesetčetverogodišnji Franz Lehár. Kao rezultat istraživanja arhivske građe i novinskih napisa, u izlaganju će biti predstavljeni različiti aspekti Schlögelove umjetničke djelatnosti.

William A. Everett – Nada Milas Bosanac – Antonija Andrašek Barić

Cultural Evenings in Beliše, 1888–1933: Music, Poetry, and Theatre in a Slavonian Factory Town

In the mid-1880s, the entrepreneur and industrialist Edmund Gutmann (1841–1918), who managed the wood-processing company 'H. S. Gutmann' with his brothers, established a factory town that became Beliše, nowadays in Slavonia, in the eastern part of Croatia. In 1888, Gutmann invited his cousin Adam Rosenberg to take a managerial position in the company. Rosenberg moved to Beliše with his wife, Clara, and their one-year-old son, Sigmund. With the arrival of the Rosenbergs, the two families (Gutmann and Rosenberg) began hosting entertainment evenings following the models of salons in cities such as Vienna, Budapest, and Paris. A 'Variete Abend' or 'Gemütlicher Abend', as the events were often called, included readings (often to texts by Clara Rosenberg), vocal selections from operettas, scenes from plays, and performances of songs and instrumental works. Although professional guest artists sometimes appeared, performers were usually local amateurs. Adam Rosenberg, for example, played the piano at several of these evenings, and his *Ungarische Tänze* (Hungarian Dances) were included on one such program in 1909. These cultural evenings reflected the idea of a private music salon as a model of semi-public music making in a factory town. Performances took place at either the Gutmann Palace or in the nearby Rosenberg home. Since space was limited, the audience consisted mainly of company managers and Gutmann's extended family. Programs for several of these evenings survive in the Beliše Museum. Most are designed in an Art Nouveau style, which contributed

a sense of cosmopolitan elegance to the evenings. These events were among the earliest musical experiences of the Rosenberg's son Sigmund, who, as Sigmund Romberg, became one of the most important composers of Broadway musicals in the first half of the twentieth century. The 'Variete Abend' evenings lasted until World War II, after which cultural life in Beliše focused on amateur theatre, and nowadays, includes the annual Romberg Musical Evenings held at the Sigmund Romberg Cultural Centre every November. This paper will be presented in the form of a conversation between a musicologist, a museum director, and a cultural program officer. Together, they will provide different vantage points on the significance of what took place in Beliše in terms of creating cultural offerings for a factory town, fostering the development of musical institutions in a small city, and supporting the idea of bourgeois music making.

Kulturne večeri u Belišću, 1888.–1933.: glazba, poezija i kazalište u slavonskom tvorničkom gradu

Poduzetnik i industrijalac Edmund Gutmann (1841.–1918.), koji je sa svojom braćom vodio drvo-prerađivačku tvrtku 'H. S. Gutmann', osnovao je sredinom 1880-ih tvornički grad koji je postao Beliše, a koji se danas nalazi u Slavoniji, u istočnom dijelu Hrvatske. Godine 1888., Gutmann je pozvao svog rođaka Adama Rosenberga da preuzme menadžersku poziciju u tvrtci. Rosenberg se sa suprugom Clarom i njihovim jednogodišnjim sinom Sigmundom preselio u Beliše. Dolaskom Rosenbergovih, dvije su obitelji (Gutmanni i Rosenbergovi) počeli organizirati zabavne večeri po modelu salona u gradovima kao što su bili Beč, Budimpešta ili Pariz. 'Večeri varijetea' ili 'Ugodne večeri', kako su ti događaji često zvani, uključivale su čitanja (često tekstova Clare Rosenberg), izbor vokalnih brojeva iz opereta, scene iz predstava i izvedbe pjesama i instrumentalnih djela. Iako su se ponekad pojavljivali gostujući profesionalni umjetnici, izvođači su uglavnom bili lokalni amateri. Primjerice, Adam Rosenberg je svirao klavir na nekoliko ovih večeri, a njegovi su *Mađarski plesovi* bili uključeni u jedan od programa 1909. Ove su kulturne večeri odražavale ideju privatnog glazbenog salona kao modela polujavnog muziciranja u tvorničkom gradu. Izvedbe su se održavale ili u palači Gutmann ili u obližnjem domu Rosenbergovih. Kako je prostor bio ograničen, publika se uglavnom sastojala od rukovoditelja tvrtke i Gutmannove šire obitelji. U Muzeju Belišća sačuvani su programi nekoliko ovih večeri. Većina ih je dizajnirana u secesijskom stilu, što je pridonijelo dojmu kozmopolitske elegancije ovih večeri. Te su manifestacije bile među prvim glazbenim iskustvima Rosenbergova sina Sigmunda, koji je poslije kao Sigmund Romberg, postao jedan od najznačajnijih broadwayskih skladatelja mjuzikala u prvoj polovici 20. stoljeća. 'Večeri varijetea' trajale su do Drugog svjetskog rata, nakon kojeg se kulturni život Belišća usmjerio na amatersko kazalište, a danas uključuje i godišnje Rombergove glazbene večeri, koje se svakog studenog održavaju u Centru za kulturu Sigmund Romberg. Ovo će priopćenje biti održano u obliku razgovora između muzikologa, ravnateljice muzeja i djelatnice u kulturi. Zajedno će pružiti različite točke gledišta o važnosti događaja koji su se odvijali u Belišću u smislu stvaranja kulturne ponude za tvornički grad, poticanja razvoja glazbenih institucija u malom gradu i podržavanja ideje građanskog muziciranja.

Nathalie Farrell

The Chicago Symphony Orchestra's Gilded Age Politics of Property

In the absence of a unified, national compositional style upon which to draw, the American orchestral institution established its identity through a mercurial marriage between site and sound. Much has been written about the elusive quest for a distinctly American art musical aesthetic at the turn of the century, but little has been said about the outsized role that architecture has played in shaping the trajectory of the American orchestra as a functioning commodity in the turn-of-the-century's rapidly modernizing urban marketplace. It wasn't just sheet music, but sheet rock that made the American symphonic tradition what it is today. In this paper, I provide a historical-materialist analysis of the origins of Chicago's Orchestra Hall as I contend that the Gilded Age industrialist-philanthropists' prioritization of the built environment as the primary site of value-making inextricably linked the American orchestral institution to real estate capital. Drawing upon musicologist Mark Clague and historian Jonathan Levy, I argue that the creation of Orchestra Hall was not simply a cultural or architectural endeavor—it was deeply entangled in the political economy of land and property, as industrialist-philanthropists sought to reshape both the city's physical landscape and its social order. Chicago's real estate-forward mode of operation for its orchestral institution provided both in-roads and obstacles for the neoliberal generation of philanthropists when it came to sonic brand identity, community outreach, and labor politics. Orchestra Hall was among the first venues to directly employ developments in the burgeoning field of acoustics, which enabled the industrialist elites to try and imbue their investment in an age-old European musical tradition with the allure of scientific modernity. Theodore Thomas, the orchestra's founding conductor, was determined to secure a permanent home for the ensemble—a space that could serve as a cultural anchor amidst Chicago's rapidly evolving urban landscape. However, his vision could not be realized without aligning his goals with those of Chicago's industrialists, who were eager to solidify their civic legacies. The industrialist-philanthropists who made up the Association set a precedence for the ways in which nonprofit corporate philanthropy would guide the Orchestra in its role as an ambassador for urban planning initiatives, its civic engagement, and even its sonic identity. This "politics of property" was foundational to the creation of Orchestra Hall and the institutionalization of the CSO.

Politika vlasništva Čikaške filharmonije u Pozlaćenom dobu

U nedostatku jedinstvenog, nacionalnog skladateljskog stila na koji bi se pozivala, institucija američkog orkestra uspostavila je svoj identitet kroz živahan spoj mjesta i zvuka. Mnogo je pisano o potrazi za neuhvatljivom karakteristično američkom glazbenom estetikom s prijelaza stoljeća, ali malo je toga rečeno o golemoj ulozi koju je arhitektura odigrala u putanji američkog orkestra kao funkcionalne robe na urbanom tržištu koje se ubrzano moderniziralo na prijelazu stoljeća. Američku simfonijsku tradiciju onime što je ona danas nisu učinile samo partiture, nego i kamene ploče. U ovom ću priopćenju ponuditi povijesno-materijalnu analizu podrijetla čikaškog Orchestra Halla, a u prilog tvrdnji kako je to što su in-

dustrijalci-filantropi Pozlaćenog doba davali prvenstvo izgrađenom prostoru kao glavnom mjestu stvaranja vrijednosti neraskidivo povezano instituciju američkog orkestra s nekretninskim kapitalom. Pozivajući se na muzikologa Marka Claguea i povjesničara Jonathana Levyja, tvrdim kako izgradnja Orchestra Halla nije bila jednostavno kulturni ili arhitektonski poduhvat, nego je bila duboko isprepletena s političkom ekonomijom zemlje i vlasništvom, jer su industrijalci-filantropi nastojali preoblikovati i gradski fizički krajolik i njegov društveni poredak. Čikaški pristup usmjeren na nekretnine u pogledu njegovog orkestra neoliberalnim je filantropima omogućavao istodobno snažan proboj i predstavljao prepreku kada se radilo o njegovom zvučnom identitetu, društvenom doseg i radničkoj politici. Orchestra Hall bilo je jedno od prvih mjesta koja su izravno primijenila napredak u upravo nastajućem polju akustike, što je industrijalnim elitama omogućilo da svoje ulaganje u drevnu europsku glazbenu tradiciju prožmu dražima znanstvene modernosti. Theodore Thomas, dirigent i utemeljitelj Orkestra, bio je odlučan osigurati ansamblu stalni dom – prostor koji bi mogao služiti kao kulturno sidro usred urbanog krajolika Chicaga koji se ubrzano razvijao. Pa ipak, njegova se vizija nije mogla ostvariti bez usklađivanja njegovih ciljeva s ciljevima čikaških industrijalaca, koji su bili željni učvrstiti svoje građansko nasljeđe. Industrijalci-filantropi koji su tvorili Udrugu postavili su presedan za to kako će besprofitna korporativna filantropija voditi Orkestar u njegovoj ulozi poslanika inicijativâ za urbano planiranje, njegovom građanskom angažmanu, pa čak i u pogledu njegova zvučnog identiteta. Ta je „politika vlasništva“ bila temeljna za stvaranje Orchestra Halla i institucionalizaciju Čikaškog simfonijskog orkestra.

Gioia Filocamo

Action and Reflection in the Musical Dialogue of Two Nineteenth-century Bourgeois Characters: Violetta and Germont

The libretto of the eighteenth-century *opera seria* – the so-called 'Metastasian opera' – typically proposes a rigid alternation between recitatives (in loose verse) and 'closed' pieces (arias, duets) in lyrical verse. This regular fluctuation differentiates the moments dedicated to the flow of the action (recitatives) from the moments dedicated to deepening the feelings felt by the characters in the story ('closed' pieces). Exceptions to this defined scheme were sometimes possible, but this does not detract from the fact that this was the recurrent approach to poetry destined to be covered with music and thus transformed into an opera. From the 1770s onwards, this structural rigidity began to fade away: the 'closed' pieces began to intertwine, resulting in dilation and the acquisition of a form more functional to the realistic dramaturgical needs to express contemporary feelings. In the multi-sectional act finale of the *opera buffa*, which became popular in the second half of the eighteenth century, the coexistence of action and reflection expressed in lyrical verse becomes ritual and quantitatively rather cumbersome. This striking change in the libretto fabric is undoubtedly attributable, at least in part, to the shift in taste that occurred among the audiences that crowded the opera houses: although the basic moral values expressed through opera remained constant even within the *opera buffa* (where irreversible social mixings, such as a marriage, between characters of different social classes never occurs), the activism that

bursts into the lyrical verses demonstrates the new inclination towards the representation of reality typical of 'bourgeois' taste. This tendency passed steadily into nineteenth-century opera, and the *melodramma* audience widened to include the bourgeois social class: at the Rouen Opera House even Madame Emma Bovary, the doctor's wife described by Flaubert, cried in front of the life and love of the protagonist of Donizetti's *Lucie de Lammermoor*. My paper explores the complex coexistence of action and reflection implicit in the dramaturgy of a famous operatic duet sung by two bourgeois characters: Violetta and Germont père, in Act II of Verdi's *La traviata* (1853). The piece illustrates the meaning of Violetta's 'sacrifice' for the triumph of the values (often hypocritical) of a bourgeois context from which she feels excluded. Starting from the analysis of the sung text, the structure and dramaturgical junctures of the dialogue will be identified, revealing the social attitudes and genuinely bourgeois intentions of the two characters.

**Akcija i refleksija u glazbenom dijalogu
dvoje devetnaestostoljetnih građanskih likova:
Violete i Germonta**

Libreto osamnestostoljetne *opere serie* – takozvane „metastazijeve opere“ – tipično predlaže krutu izmjenu recitativa (u slobodnom stihu) i „zatvorenih“ dijelova (arija, dueta) u lirskom stihu. Ova pravilna fluktuacija naglašava razliku između trenutaka posvećenih tijeku radnje (recitativi) i trenutaka posvećenih produbljivanju osjećaja koje osjećaju likovi u radnji („zatvoreni“ dijelovi). Iznimke od ove jasne sheme ponekad su bile moguće, ali to ne umanjuje činjenicu kako je to bio ustaljen pristup poeziji namijenjenoj da bude „pokrivena“ glazbom i tako transformirana u operu. Od 1770-ih nadalje, ova je strukturalna rigidnost počela blijediti: „zatvoreni“ dijelovi počeli su se isprepletati, što je rezultiralo proširenjem i poprimanjem forme koja je više odgovarala realističnim dramaturškim potrebama za izražavanjem onodobnih osjećaja. U višedijelnom finalnom činu u *operi buffi*, koja je postala popularna u drugoj polovici 18. stoljeća, supostojanje akcije i refleksije izražene u lirskim stihovima postalo je ritualno i, zbog velike količine, prilično dosadno. Upadljiva promjena u tkivu libreta bez sumnje se može pripisati, barem djelomično, promjeni ukusa koja se dogodila kod publike koja je hrlila u operne kuće: iako su osnovne moralne vrijednosti iznesene u operi ostale konstantne čak i u *operi buffi* (u kojoj nikad ne dolazi do nepovratnog društvenog miješanja, poput braka, između likova iz različitih društvenih klasa), aktivizam koji izbija iz lirskih stihova predstavlja novo nagnuće prema prikazivanju stvarnosti tipične za „građanski“ ukus. Ova je tendencija stabilno prešla i u operu 19. stoljeća, a publika *melodramme* proširila se i na građansku klasu: u rouenskoj Operi čak je i gospođa Emma Bovary, liječnikova supruga koju je opisao Flaubert, plakala nad životom i ljubavlju protagonista Donizettijeve *Lucie di Lammermoor*. Moje priopćenje istražuje kompleksnu koegzistenciju akcije i refleksije implicitno prisutne u dramaturgiji poznatog opernog dueta kojeg pjevaju dva građanska lika: Violetta i Germont otac u drugom činu Verdijeve *La traviata* (1853.). Taj broj ilustrira značenje Violettine žrtve za trijumf vrijednosti (često licemjernih) građanskog konteksta iz kojeg se osjeća isključenom. Počevši od analize pjevanog teksta, identificirat će se struktura i dramaturški spojevi dijaloga, otkrivajući društvene stavove i iskrene građanske namjere ovih dvaju likova.

Aviram Freiberg

**The Csakan and Other 'Esoteric' Instruments
as Manifestation of Biedermeier Culture**

The csakan, a duct-flute instrument that resembles the recorder was first introduced to the Viennese public in 1807 by Hungarian flutist Anton Heberle (1780?–1816?). It quickly gained popularity among Viennese dilettante bourgeoisie, who found it most suitable for playing unaccompanied potpourris of favourable popular operas, in the comfort of their houses. Biedermeier is the name given to the restoration years (1815–1848), and is associated with the domesticity which emerged in response to the oppressive regimes that kept people indoors. In my paper, I refer to the csakan and other obsolete instruments that were popular among amateur bourgeois players during the first half of the 19th century as 'esoteric' instruments, mostly due to their sudden disappearance around 1850.

The csakan manifests some of the period's most prevalent characteristics. Being incorporated into a walking stick it portrays the bourgeoisie's desire to assimilate with the gentry. The walking stick is associated with nobility, resembling the royal sceptre and indicating his carrier to be a gentleman of considerable amount of free time that allows him to indulge in strolling (instead of working). This principle of 'keeping up an appearance' is also depicted by the flared clarinet-like bell some csakan models had, to make them resemble the more prestigious clarinet. This pretension existed also in the case of the flageolet, another duct-flute instrument prominent at bourgeoisie households. Its mouthpiece resembled the oboe's double-reed, just for appearance, in order to make it look like the more prestigious oboe. The transverse double flageolet, invented by Bainbridge in England in 1819, was intended to imitate the flute that was associated with the gentlemen who had time to invest in developing the required embouchure (which was unnecessary in case of playing the flageolet). The principle of 'keeping up an appearance' existed in other fields as shall be demonstrated in the paper. In addition, the csakan's peculiar tonality of A♭ major portrayed the tonal and harmonic changes that occurred during that time and derived (as will be explained in the paper) from the hegemony of melody and homophony (the rise of which is associated with the middle class). In my paper I will examine the ways in which Biedermeier aesthetics are reflected in 'esoteric' instruments and in their repertoire and how inquiry into these instruments enriches our perception of a formative period in the history of music.

**Csakan i drugi "ezoterični" instrumenti
kao manifestacija kulture bidermajera**

Mađarski flautist Anton Heberle (1780?–1816?) je 1807. po prvi put predstavio bečkoj javnosti csakan, instrument tipa uspravne flaute, koji podsjeća na blok-flautu. Taj je instrument brzo stekao popularnost među bečkim diletantskim građanstvom, koje ga je nalazilo najprikladnijim za izvođenje *potpourrija* bez pratnje iz popularnih opera u udobnosti svojih domova. Bidermajer je naziv za godine restauracije (1815.–1848.), koje se povezuje s kućnim životom zbog opresivnih režima zbog kojih su ljudi ostajali u kućama. U svojem istraživanju, csakan i druge starinske instrumente koji su bili popularni među građanskim sviračima amaterima u prvoj polovici 19. stoljeća nazivam „ezoteričnima“, ponajviše zbog

njihova naglog nestanka oko 1850. Csakan pokazuje neke od najzastupljenijih karakteristika tog doba. Ugrađen u štap za hodanje, pokazuje želju građanstva da se učini sličnim plemstvu. Štap za hodanje se povezuje s plemstvom jer sličí kraljevskom žezlu i ukazuje na to da je onaj koji ga nosi gospodin sa znatnom količinom slobodnog vremena koje mu omogućuje da se prepusti šetnji (umjesto da radi). Ovaj princip „održavanja dojma“ vidljiv je i u proširenom zvonu nalik na klarinet, koje su imali neki modeli csakana kako bi sličili prestižnijem klarinetu. Takvo je nastojanje postojalo i u slučaju flažoleta, još jednog puhaćeg instrumenta popularnog u građanskim kućanstvima, čiji je usnik sličio dvostrukom jezičku oboe samo zbog izgleda, kako bi izgledao kao prestižnija oboa. Poprečni dvostruki flažolet, kojeg je u Engleskoj 1819. izumio Bainbridge, trebao je imitirati flautu, koju se povezivalo s gospodom koja su imala vremena za posvetiti se razvijanju potrebnog usnika (a koji nije bio nužan za sviranje flažoleta). Princip „održavanja dojma“ postojao je i u drugim područjima, kao što će biti predstavljeno u priopćenju.

Nicolae Gheorghijă

Military Brass Bands and Their Role in Romanian Society during the Time of the First Inspector General of Army Music: Eduard Hübsch (1831–1894)

In March 1867, the General Inspectorate of Military Music was established, one year after the proclamation of Carol I from the Hohenzollern-Sigmaringen dynasty as ruler of Romania. Eduard Hübsch, a musician born in Trenčín (today Slovakia) in the Habsburg Empire, was appointed head of the army brass bands, the leader of the Romanian fanfares for almost three decades (1867–1894). After completing his musical studies in Prague and Vienna, Hübsch settled – like many other foreign musicians – in Iași, the capital of the Principality of Moldavia, as conductor of the National Theatre Orchestra and of other local brass bands. The present paper investigates the reforms that Hübsch would carry out in the army brass bands from his position of inspector general. At the same time, the study will also attempt to analyse and evaluate the role and impact of these wind orchestras in shaping the repertoire directions in the socio-cultural and local artistic context at the end of the 19th century.

Vojni limeni puhači sastavi i njihova funkcija u rumunjskom društvu u vrijeme Eduarda Hübscha (1831.–1894.), prvog generalnog inspektora vojne glazbe

U ožujku 1867., godinu dana nakon što je Carol I. iz dinastije Hohenzollern-Sigmaringen bio proglašen vladarem Rumunjske, uspostavljen je Generalni inspektorat za vojnu glazbu. Eduard Hübsch, glazbenik rođen u Trenčínu (u današnjoj Slovačkoj) u Habsburškoj Monarhiji, bio je postavljen na čelo vojnih limenih puhaćih sastava kao vođa rumunjskih marširajućih sastava tijekom gotovo tri desetljeća (1867.–1894.). Nakon što je završio svoje glazbeno obrazovanje u Pragu i Beču, Hübsch se, kao i mnogi drugi strani glazbenici, nastanio u Iașiju, glavnom

gradu Kneževine Moldavije, kao dirigent Nacionalnog kazališnog orkestra i drugih lokalnih limenih puhaćih sastava. Ovo priopćenje istražuje reforme koje je Hübsch sa svoje pozicije generalnog inspektora proveo u vojnim limenim puhaćim sastavima. Istovremeno, ovo će istraživanje nastojati analizirati i procijeniti funkciju i utjecaj tih puhaćih orkestara u oblikovanju repertoarnih smjernica u društveno-kulturnom i lokalnom umjetničkom kontekstu kraja 19. stoljeća.

Francisco J. Giménez Rodríguez

Singing and Playing: Women, Music and Poetry in the Late 19th Century Granada Salons

Amateur music-making became associated with women in the bourgeois culture that inhabited Granada salons. Therefore, piano and singing lessons became a core activity in the socialization of middle-class girls, promising to assist in the production of appropriate women for the society. Nevertheless, this ornamental nineteenth-century musical education gave way to an incipient professionalization of women, which challenged the limits imposed on their education and work activity. While female roles in opera and zarzuela required female singers, women pianists, on the other hand, were not indispensable, except to teach young ladies in educational institutions that – with some exceptions – were still segregated by gender. Thus, while we mainly find women as student pianists, in the public sphere (concerts, teaching centres, societies, gatherings, cafés, the press) female pianists became invisible women. Through case studies, this paper aims to delve into the roles of women (singers, pianists, organizers and audiences) in shaping the musical culture of Granada's salons, from private to institutional, even in places not frequented by women, such as cafés.

Pjevanje i sviranje: žene, glazba i poezija u salonima Granade krajem 19. stoljeća

Amatersko muziciranje povezuje se sa ženama iz građanskih krugova koje su zalazile u salone u Granadi. Stoga su lekcije iz glasovira i pjevanja, koje su običavale stvaranje društveno prikladnih žena, postale ključna aktivnost djevojaka srednjeg staleža pri ulasku u društvo. Unatoč tome, ovo je devetnaestostoljetno ukrasno glazbeno obrazovanje ustupilo mjesto početku ženske profesionalizacije, a koja je dovela u pitanje ograničenja nametnuta njihovim obrazovnim i radnim aktivnostima. Dok su ženske uloge u operama i zarzuelama zahtijevale pjevačice, ženske pijanistice, s druge strane, nisu bile nezamjenjive, osim kako bi podučavale mlade dame u obrazovnim institucijama koje su, uz neke iznimke, još uvijek bile odijeljene po spolu. Zbog toga, dok kao učenice glasovira nalazimo uglavnom žene, u javnoj su sferi (koncerti, mjesta poduke, društva, okupljanja, kavane, novinstvo...) pijanistice postale nevidljive žene.

Ovo priopćenje nastoji kroz studije slučaja proniknuti u uloge žena (pjevačica, pijanistica, organizatorica i publike) u oblikovanju glazbene kulture salona u Granadi, od privatnih do institucionalnih, čak i u mjestima koja žene nisu posjećivale, poput kavana.

Fatima Hadžić

From a Private to a Public Initiative: The Case of Bogomir Kačerovský's Collection *U kolo!*

Bogomir Kačerovský (Litomyšl, 1873–Zagreb, 1945), a cellist and composer, is one of the many musicians of Czech origin who have left a significant mark on the history of music in Bosnia and Herzegovina. He grew up and was educated in Petrinja (Croatia), where his father Josef ran a private music school. After Teacher Training School in Petrinja, he studied at the School of the Croatian Music Institute in Zagreb (cello, chamber music and instrumentation). From 1896 he worked as a music teacher (Nova Gradiška, Sarajevo, Zagreb). He worked in Sarajevo for almost two decades from 1898 to 1916 as a teacher in the Men's Teachers' School, choirmaster of the Croatian Singing Society *Trebević* and a cellist. During his stay in Sarajevo, he published several collections of arrangements of Bosnian-Herzegovinian folk songs that he collected and arranged himself with piano accompaniment in the style of salon music: *Cvijeće s bosansko-hercegovačkih livada* for male choir (1905), *Bosanske sevdalinke za klavir za jedno i dva grla* (1907), *U kolo. Bosanske narodne pjesme* (n.d.), *Bosansko-hercegovačke narodne pjesme za klavir* (1916).

The focus of this paper is the process of publishing the collection *U kolo! Bosnian folk songs*. Namely, in 1908, Kačerovský addressed the Provincial Government of Bosnia and Herzegovina, an institution of the Austro-Hungarian government in Bosnia and Herzegovina (1878–1918), with a request to purchase his new work, collections of arrangements of Bosnian-Herzegovinian folk songs *U kolo!*. The Provincial Government purchased the entire edition but with certain requirements, about which there is archival documentation. The purpose of this case study is to look at one primarily private initiative such as the publication of a musical work, to shed light on the connection between an individual (musical creator) and government institutions, as well as their reciprocal influence, with the aim of establishing one of the possible frameworks for insight into the relationship between music and society at the time of establishing the foundations of future music institutions in Bosnia and Herzegovina. The research is based on the documentation of the Archives of Bosnia and Herzegovina and other relevant sources, especially the press.

Od privatne ka javnoj inicijativi: Slučaj zbirke *U kolo!* Bogomira Kačerovskog

Bogomir Kačerovský (Litomyšl, 1873.–Zagreb, 1945.), violončelist i skladatelj, jedan je od mnogobrojnih glazbenika češkog porijekla koji su ostavili značajan trag u povijesti glazbe Bosne i Hercegovine. Odrastao je i školovao se u Petrinji gdje je njegov otac Josef vodio privatnu glazbenu školu. Nakon Učiteljske škole u Petrinji u Hrvatskoj, školovao se u školi Hrvatskog glazbenog zavoda u Zagrebu (violončelo, komorna glazba i instrumentacija). Od 1896. službovao je kao učitelj muzike (Nova Gradiška, Sarajevo, Zagreb). U Sarajevu je djelovao nepuna dva desetljeća, od 1898. do 1916. godine, kao nastavnik u Muškoj preparandiji, zborovođa Hrvatskog pjevačkog društva *Trebević* i violončelist. Za vrijeme boravka u Sarajevu objavio je nekoliko zbirki obrada bosanskohercegovačkih narodnih napjeva koje je sam sakupljao i obrađivao uz klavirsku pratnju na način salonske glazbe: *Cvijeće s bosansko-hercegovačkih livada* za muški zbor (1905.), *Bosanske sevdalinke za klavir za jedno i dva grla* (1907.), *U kolo. Bosanske narodne pjesme* (n.d.) i *Bo-*

sansko-hercegovačke narodne pjesme za klavir (1916.). U fokusu ovog priopćenja je proces izdavanja zbirke *U kolo. Bosanske narodne pjesme*. Naime, godine 1908. Kačerovský se obratio Zemaljskoj vladi za BiH, instituciji austrougarske vlasti u Bosni i Hercegovini (1878.–1918.), s molbom za otkup njegove nove zbirke *U kolo!*. Zemaljska vlada otkupila je cijelu nakladu, ali uz određene zahtjeve prema autoru, tj. autorskom djelu o čemu postoji arhivska dokumentacija. Namjera ove studije slučaja je da se razmatranjem jedne, prvenstveno privatne inicijative kao što je izdavanje glazbenog djela, osvijetli veza između pojedinca (glazbenog stvaraoca) i institucija vlasti, kao i njihov recipročan utjecaj, a s ciljem uspostavljanja jednog od mogućih okvira za sagledavanje odnosa glazbe i društva u vrijeme uspostavljanja temelja budućih glazbenih institucija u Bosni i Hercegovini. Istraživanje se temelji na dokumentaciji Arhiva Bosne i Hercegovine i drugih relevantnih izvora, posebno tiska.

Szabolcs Illés

Calvary of a Passion

The archive programme-sheet collection of the Hungarian Music History Department of the HUN-REN Institute for Musicology contains a small printout of the first performance of J.S. Bach's *St Matthew Passion* in Budapest on 13 April 1892, conducted by the church music director Zsigmond Szautner. The first among the contributors is one of the capital's two leading music societies, the Buda Academy of Music and its ensembles, also under Szautner's direction, who are joined by other choirs and amateur musicians for the prestigious occasion. The concert was to take place in the Main Parish Church in the city centre, in order to install the church's new large organ, with ticket prices of 3 and 2 forints for seats and 1 forint for a standing place.

However, this performance, organised for a noble cause, never took place! Seeing the same text of this programme on street banners, an opposition member of the Municipal Assembly, an authority on economic matters, tabled an interpellation against the event in the current session of the Assembly five days before the advertised performance, on 8 April, referring to the exclusive rights of the capital city to maintain churches. In my paper, I will describe the social role of the people and ensembles involved, and I will use archival documents and the contemporary press to explore the case of the clash of political and artistic interests, in which the former prevailed, and Bach's immortal masterpiece was not performed until eight years later, in 1900. Bach's infamous orchestral performance was performed for the first time in Budapest on 8 April, with the orchestra of the Philharmonic Society and the other leading oratorio orchestra of the capital.

Kalvarija Pasije

U arhivskoj zbirci programa i partitura Odjela za povijest mađarske glazbe u HUN-REN Institutu za muzikologiju čuva se malen isprint prve izvedbe *Muke po Mateju* J. S. Bacha u Budimpešti 13. travnja 1892., kojom je trebao dirigirati ravnatelj crkvene glazbe Zsigmond Szautner. Prvi sudionik bilo je jedno od dva vodeća glazbena društva u prijestolnici – Budimska glazbena akademija i njezini ansambli, također pod Szautnerovim vodstvom, kojima su se za tu svečanu prigodu trebali pridružiti drugi zborovi i amaterski glazbenici. Koncert je trebao

biti održan u Glavnoj župnoj crkvi u centru grada s cijenama ulaznica od 3 i 2 forinte za sjedeća mjesta i 1 forinte za stajaća, a s ciljem prikupljanja sredstava za ugradnju novih velikih orgulja. Međutim, ova izvedba, koju se organiziralo za plemenitu svrhu, nikad nije održana!

Kada je vidio isti tekst programa na uličnim plakatima, jedan je pripadnik oporbe u Gradskoj skupštini, inače autoritet za ekonomska pitanja, pet dana prije planirane izvedbe (8. travnja) na sjednici Skupštine uložio interpelaciju protiv održavanja koncerta pozivajući se na isključivo pravo glavnoga grada na održavanje crkava. U svom ću priopćenju opisati društvene uloge uključenih pojedinaca i ansambala te ću koristiti arhivske dokumente i onodobni tisak kako bih istražio slučaj sukoba političkih i umjetničkih interesa, u kojima su ovi prvi prevladali, a Bachovo besmrtno remekdjelo nije bilo izvedeno sve do 1900., osam godina kasnije. Bachova nesretna orkestralna izvedba u Budimpešti prvi se put dogodila 8. travnja te godine, a sudjelovali su orkestar Filharmonijskog društva i drugi vodeći oratorijski orkestar glavnog grada.

Mirko Jankov

The Policy of Purchasing the Organ from 1781 in the Franciscan Church of Our Lady of Health in Split

The Franciscan Monastery and Parish Church of Our Lady of Health on Dobri – also the seat of the Franciscan Province of the Most Holy Redeemer – is one of the notable places of cultivation of church music in the recent history of the city of Split. In 1781, less than a decade after the purchase of the first organ (around 1774) in the old church, that precedes the present one (built in 1937), friars ordered a new organ. Their builder was Giovanni Pizzenardi from Murano near Venice, whose instrument served in the liturgy until 1906. Then the monastery's administration acquired a new organ, the third in line, made by the company 'Gebrüder Rieger' from Jägerndorf in Austrian Silesia. In this paper, the policy of purchasing of the organ from 1781 is considered, with a review of the network of participants who took part in that process – from prelates and monks to nobles and citizens. Pizzenardi's organ – the only known work of this Venetian builder on the shores of the east Adriatic – in the Church of Our Lady of Health enabled the preservation and chaining of organ culture/playing, in relation to the previous and later organs/organists, throughout the 19th century. Moreover, of the four organs that the church owned, including the recent one from 1961, the work of the 'Kaufmann' company from Vienna, it was Pizzenardi's instrument that managed to achieve the longest continuity to this day – 125 years. Its technical aspects and fate are unknown. Fortunately, some organ manuscript sheet music that was performed on it have been preserved; also, it is possible to reconstruct the sequence of Franciscan organists at Dobri throughout the 19th century.

Politika nabavke orgulja iz 1781. godine u franjevačkoj crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu

Franjevačka crkva Samostana (i Župe) Gospe od Zdravlja na Dobrome – također i sjedišta Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja – jedno je od zapaženijih mjesta njegovanja crkvene glazbe u novijoj povijesti grada Splita. Godine 1781.,

manje od desetljeća od nabavke prvih orgulja (oko 1774.) u staroj crkvi, prethodnici današnje (sagrađene 1937.), fratri su naručili nove orgulje. Njihov graditelj bio je Giovanni Pizzenardi iz Murana kod Venecije, čije je glazbalo u liturgiji služilo sve do 1906. Tada je uprava Samostana nabavila nove orgulje, treće po redu, djele tvrtke „Gebrüder Rieger“ iz Jägerndorfa u Češkoj. Ovom prilikom sagledava se politika nabavke glazbala iz 1781., uz osvrt na mrežu sudionika koji sudjelovali u tome procesu – od prelata i redovnika do plemića i građanskih lica. Pizzenardieeve orgulje – jedini za sada poznati opus toga mletačkoga graditelja na istočnoj jadranskoj obali – u crkvi Gospe od Zdravlja omogućile su očuvanje i ulančavanje orguljske kulture/orguljaške djelatnosti, u odnosu na prethodne i potonje orgulje, tijekom čitava 19. stoljeća. Štoviše, od četvorih orgulja koje je crkva posjedovala, uključujući i recentne iz 1961., rad tvrtke „Kaufmann“ iz Beča, do danas je upravo Pizzenardijev instrument uspio ostvariti najveći kontinuitet – 125 godina. Njegov tehnički ustroj i sudbina nepoznati su. Srećom, sačuvane su neke rukopisne orguljske muzikalije koje su se na njima izvodile, a moguće je načiniti i rekonstrukciju slijeda franjevača orguljaša na Dobrome tijekom 19. stoljeća.

Tamara Jurkić Sviben

The Culture of Salon Music-Making in the Leitner and Krajanski Families in Varaždin at the Turn of the 19th and 20th Centuries

Salon music-making represents a significant aspect of civic life in 19th-century continental Croatia, continuing into the early 20th century. Chamber music, commonly practiced among musically educated amateurs, played an important social role. Gatherings in homes and salons facilitated the exchange of cultural values, breaking down class and national, and religious boundaries. Popular forms of music-making included piano duets, string quartets, and other chamber ensembles, enabling participants to engage with a broader cultural community. In Varaždin, a prominent cultural centre in northern Croatia, the Leitner and Krajanski families were particularly notable. The Jewish Leitner family, led by Albert Leitner, organized musical and theatrical evenings in their Varaždin home and later at their country estate in nearby Varaždinbreg. Albert's children, all musically talented, were deeply involved in arranging amateur musical gatherings, thereby promoting the community's cultural life. The Krajanski family also made a significant contribution to Varaždin's musical culture. Cellist Artur Kräuterblüth, his wife Jelisava, a pianist, and his brother Ernest, a violinist, hosted private concerts in their home. Their musical gatherings, often joined by additional members such as Ervin Smutka, were essential to Varaždin's cultural life. Artur was also a co-founder of the Varaždin Orchestral Society in 1909, collaborating with prominent musicians such as Oskar Nedbal and Zlatko Baloković. This paper is based on archival research, shedding light on the role of domestic music-making in cultural socialization, civic communication, and the preservation of cultural values in northern Croatia at the end of the 19th century. This phenomenon highlights the importance of music in the social life of the bourgeoisie, contributing to a deeper understanding of the broader context of cultural practices during this period.

Kultura salonskog muziciranja obitelji Leitner i Krajanski u Varaždinu krajem 19. i početkom 20. stoljeća

Salonsko muziciranje predstavlja značajan aspekt građanskog života u 19. i na prijelazu u 20. stoljeće na prostoru kontinentalne Hrvatske. Komorno muziciranje, uobičajeno među glazbeno obrazovanim amaterima, imalo je važnu socijalnu ulogu. Okupljanja u domovima i salonima omogućavala su razmjenu kulturnih vrednota, zanemarujući staleške, nacionalne i vjerske razlike. Popularni oblici muziciranja uključivali su četveroručno sviranje, gudačke kvartete i druge komorne sastave, čime su sudionici postajali dijelom šire kulturne zajednice.

U Varaždinu, važnom sjevernohrvatskom kulturnom središtu, posebno su se isticale obitelji Leitner i Krajanski. Židovska obitelj Leitner, predvođena Albertom Leitnerom, organizirala je glazbene i kazališne večeri u svojoj varaždinskoj kući i na ladanjskom posjedu na Varaždinbregu. Djeca Alberta Leitnera bila su glazbeno nadarena i bavila su se organizacijom amaterskih glazbenih društava, promičući kulturni život zajednice. Obitelj Krajanski također je dala značajan doprinos glazbenoj kulturi Varaždina. Artur Kräuterblüth, violončelist, zajedno sa suprugom Jelisavom, pijanisticom, te bratom Ernestom, violinistom, održavao je privatne koncerte u svojem domu. Njihova glazbena druženja, često uz dodatne članove, kao što je bio Ervin Smutka, činila su važan dio varaždinskog kulturnog života. Artur je također bio suosnivač Orkestralnog društva u Varaždinu 1909. godine, surađujući s poznatim glazbenicima poput Oskara Nedbala i Zlatka Balokovića. Ovo priopćenje temelji se na istraživanju arhivskih izvora, osvjetljavajući ulogu kućnog muziciranja u procesu kulturne socijalizacije, formiranja građanske komunikacije i očuvanja kulturnih vrednota sjeverne Hrvatske krajem 19. stoljeća. Ovaj fenomen ilustrira važnost glazbe u društvenom životu građanskog sloja, pridonoseći razumijevanju šireg konteksta kulturnih praksi tog vremena.

Vjera Katalinić

From Two Private Initiatives to Two Cultural Institutions in the Town of Krk and Their Intertwining

Two cultural institutions in the town of Krk, on the Island of Krk in the Croatian Adriatic (Veglia in Italian), were active during the mid-nineteenth century and enabled its inhabitants to enjoy a cultural/musical life similar to those in other towns of the Littoral. The initiator of the Società filarmonica di Veglia (founded in 1830s) seems to have been Giacomo Adelmann (1770–1853), who came from Brescia. The impulse for the second important institution in the town – Biblioteca Algarotti – was given by its owner Nikola Udina/Algarotti (1791–1838), who bequeathed his huge private collection of books, sheet music and musical instruments to his native town. The formal initiative, however, came from a group of eminent citizens, who organized it as a public institution in 1842.

Although the basic documentation for both institutions is currently unavailable, the preserved material in the music libraries (Algarotti collection, Franciscan monastery in Košljun) and some published documents allow the reconstruction of their foundation and functioning and give evidence of their intertwining until the late nineteenth century.

Od dviju privatnih inicijativa do dvije kulturne institucije u gradu Krku i njihova ispreplitanja

Dvije kulturne institucije u gradu Krku (središnjem gradu istoimenog otoka u hrvatskom sjevernom priobalju) djelovale su sredinom devetnaestog stoljeća i omogućile njegovim stanovnicima uživanje kulturnog/glazbenog života sličnog onomu u drugim primorskim gradovima. Inicijator Krčkog filharmonijskog društva (Società filarmonica di/in Veglia, osnovanog 1830-ih) čini se da je bio Giacomo/Jakov Adelmann (1770.–1853.), porijeklom iz Brescie. Poticaj za drugu važnu instituciju u gradu – Biblioteku Algarotti – dao je vlasnik materijala Nikola Udina/Algarotti (1791.–1838.), koji je oporučno ostavio svom rodnom gradu golemu privatnu zbirku knjiga, notnog materijala i glazbala. Međutim, formalna inicijativa potekla je od grupe eminentnih građana, koji su ju 1842. oformili kao javnu instituciju. Iako je temeljna dokumentacija za obje institucije u ovom trenutku nedostupna (pa je stoga ovaj rad u trajnom nastajanju), sačuvani materijal u glazbenim zbirkama (u zbirci Algarotti, u Franjevačkom samostanu na Košljunu) i neki objavljeni izvori omogućuju rekonstrukciju njihova nastanka i djelovanja te pružaju uvid u njihovo ispreplitanje sve do kasnog devetnaestog stoljeća.

Achille Kienholz

Attracting and Repulsing: the Mechanized Repertoire of Fairground Organs and the Urban Music Scenes in Switzerland at the Turn of the 20th Century

When reviewing the institutions that reveal the firm hold taken by the bourgeois musical culture model in European societies at the end of the nineteenth century, one rarely thinks about the fairground. Yet, it is at the end of the century that this phenomenon reaches its popularity peak. Better examined, it consequently offers many insights to understand how such a specific cultural model became anchored. A cogent example is the development of new musical instruments, especially remarkable because of their sophistication and omnipresence: the fairground organs. Studying them as well as the actors with whom they interacted, often in support of precisely determined political agendas, it is possible to reevaluate the fairground as an important site on which a bourgeois ethos was performed. Be it by debating about the quality of the music heard or by establishing new ways of listening, contemporaries took advantage of the fundamentally public features of the fairground and used it as a resonator to claim their own modernity. My contribution aims to shed light on these processes through an inquiry into fairground organs and their repertoire. The preeminence of such instruments can be described and explained thanks to numerous mediations, as they are objects both relaying and shaped by patterns of technology, ideology and economy. I first address the continuities and the demarcations between the fairground organ and other instances of music making in the public sphere – in particular, the military band with which the automatized organ was meant to compete, since it was used to perform a similar repertoire. Secondly, I expose the importance for the showpeople of the time to display mechanical music instruments, in order to demonstrate their status as industrial entrepreneurs (*industriels forains*) and thus to align with bourgeois values. Finally, I discuss the decisive impact of the mobile crowd, strolling across vast areas devoted to recreation or

education, on the reception both of music and its vectors. As a conclusion, I argue that leisure-oriented events such as fairs produced not only music, but also, and maybe especially, listeners. Being one of the primary interfaces involved in that multi-directional process, the fairground organ therefore provides a testimony of the consolidation of a bourgeois musical praxis, itself deeply entangled with material objects and specific procedures, locally or temporally determined. Retracing their unfolding and occurrences permits us, then, to better understand an ideological framework to which much of our present attitudes toward music remain indebted.

Privlačan i odbojan: mehanizirani repertoar sajamskih orgulja i urbanih glazbenih scena u Švicarskoj na prijelazu u 20. stoljeće

Kada se promatraju institucije koje otkrivaju čvrst položaj kojeg je model građanske glazbene kulture zauzimao u europskim društvima na kraju 19. stoljeća, rijetko se razmišlja o sajmovima. Pa ipak, u to je vrijeme ovaj fenomen dosegao vrhunac popularnosti. Kada ga se pomnije istraži, otkrivaju se mnogi uvidi koji pomažu u razumijevanju kako se tako specifičan kulturni model učvrstio. Uvjerljiv primjer je razvoj novih glazbenih instrumenata, posebno značajnih zbog njihove sofisticiranosti i sveprisutnosti: sajamskih orgulja. Proučavajući njih, kao i pojedince koji su se njima bavili, često na taj način podržavajući točno određene političke namjere, moguće je revalorizirati sajam kao važno mjesto na kojem se očitovao građanski etos. Bilo kroz raspravu o kvaliteti glazbe koju se moglo čuti ili kroz uspostavljanje novih načina slušanja, suvremenici su iskoristili temeljna javna obilježja sajмова i iskoristili ih kao sredstvo za potvrđivanje vlastite modernosti. Moj prilog namjerava osvijetliti ove procese kroz istraživanje sajamskih orgulja i njihova repertoara. Nadmoć takvih instrumenata može se opisati i objasniti zahvaljujući brojnim posredovanjima, jer su to predmeti koji se podjednako oslanjaju na i oblikovani su prema uzorcima tehnologije, ideologije i ekonomije. Najprije ću se baviti kontinuitetima i razgraničenjima između sajamskih orgulja i drugih prigoda muziciranja u javnoj sferi – konkretno, vojnih sastava, s kojima su se automatizirane orgulje trebale natjecati, s obzirom na to da su izvodili sličan repertoar. Drugo, razotkrivam kakvu je važnost za zabavljače onoga vremena predstavljalo pokazivanje mehaničkih glazbenih instrumenata, kako bi demonstirali svoj status industrijskih poduzetnika (*industriels forains*) i time se priključili građanskim vrijednostima. Naposljetku, raspravljam o ključnom utjecaju pokretne gomile, koja je lutala po golemim područjima posvećenim rekreaciji i obrazovanju, na recepciju i glazbe i njezinih silnica. Zaključno, tvrdim kako su događaji posvećeni slobodnom vremenu kao što su sajmovi proizvodili ne samo glazbu nego i – i možda naročito – slušatelje. Kao jedna od glavnih poveznica uključenih u taj višesmjerni proces, sajamske orgulje svjedoče o konsolidaciji građanske glazbene prakse, koja je i sama bila duboko isprepletena s materijalnim objektima i specifičnim postupcima koje su određivali vrijeme ili mjesto. Ponovno praćenje njihovog razvoja i pojavljivanja omogućuje onda bolje razumijevanje ideološkog okvira kojemu dugujemo mnogo naših današnjih stavova prema glazbi.

Argyrios Kokoris

Interplay of Public and Private Musical Events in Greece's 1920 'Victory' Celebrations: Political Strategy and Cultural Expression

The 'Victory Celebrations,' or 'Epinikia,' held on September 14 and 15, 1920, in Athens, Greece, serve as a significant case study for examining the interplay between public and private musical events within a politically charged context. These celebrations followed the *Treaty of Sevres*, signed on July 28, 1920, and were amended by key political figures, including King Alexander and Prime Minister Eleftherios Venizelos. Their participation was a strategic manoeuvre to enhance national pride and consolidate the political influence of the Venizelist party ahead of impending elections. The public events, notably the grand display at the Panathenaic Stadium, the performance of Aeschylus's *Persians*, and the premiere of Manolis Calomiris's *Symphony of Leventia* at the Odeon of Herodes Amicus, were meticulously crafted to project a narrative of national unity. These spectacles showcased a diverse array of musical traditions, including ancient drama, Byzantine chants, and folk music, alongside the emerging 'national' art music promoted by Calomiris. This orchestration aimed to foster a culturally integrative vision of Greece, reflecting the aspirations of the Venizelist party and its leader, Venizelos, whose Cretan roots were emblematic of the cultural heritage being celebrated. In contrast, the private dinner hosted at the Zappeion Mansion by the Municipality of Athens provided a poignant illustration of the intimate political dynamics within the Venizelist party. This exclusive gathering, amended by delegates from all of 'Megali Ellada' ('Greater Greece') underscored the vital role of Greek traditional folk music as a medium for fostering personal connections and shared identities among attendees. The intimate setting allowed for a more authentic celebration of cultural traditions, emphasizing the personal ties often overshadowed in larger public spectacles. Here, folk music – performed and danced from every part of Greece – not only reinforced Venizelos's connections to his Cretan heritage but also served as a vehicle for expressing shared values and solidarity among participants.

This juxtaposition between the grand public celebrations and the more intimate private gathering highlights the varying functions of music in political discourse. While public events aim for broad appeal and national cohesion, private gatherings facilitate deeper connections and a pure celebration of heritage. Drawing upon contemporary press reports, this study reveals the complex interplay of politics, culture, and public sentiment in early 20th-century Greece, contributing to a broader academic discourse on the distinctions between public national celebrations and their intimate counterparts, and exploring their implications for political strategy and cultural expression throughout history.

Međudnos javnih i privatnih glazbenih događaja u slavljenju "pobjede" u Grčkoj 1920.: politička strategija i kulturni izraz

„Pobjednička slavlja“ ili „Epinikia“ održana 14. i 15. rujna 1920. u Ateni u Grčkoj predstavljaju značajnu studiju slučaja za istraživanje međudnosa između javnih i privatnih glazbenih događaja unutar politički opterećenog konteksta. Ta su se slavlja održavala nakon potpisivanja Mira u Sevresu (28. srpnja 1920.) i uveličavala su ih ključne političke ličnosti, uključujući kralja Aleksandra i premijera Eleftheriosa Venizelosa. Njihovo je sudjelovanje bio strateški potez koji je trebao osnažiti nacionalni ponos i konsolidirati politički utjecaj Venizelosome stranke pred predstojeće izbore. Javni događaji, a posebno velika manifestacija na stadionu Panathinaiko, izvedba Eshilovih *Perzijanaca* i premijera simfonije *Leventia* Manolisa Calomirisa u Odeonu Heroda Atičkog, bili su pažljivo osmišljeni tako da istaknu narativ o nacionalnom jedinstvu. Ti su spektakli predstavljali raznolik dijapazon glazbenih tradicija, uključujući antičku dramu, bizantske napjeve i narodnu glazbu, pored „nacionalne“ umjetničke glazbe u nastajanju, koju je zagovarao Calomiris. Ta je orkestracija imala za cilj promicati kulturalno objedinjujuću viziju Grčke, reflektirajući aspiracije stranke venizelista i njihovog vođe, Venizelosa, čiji su kretske korijeni bili simbol kulturnog nasljeđa kojeg se slavilo. Nasuprot tome, privatna večera održana u palači Zappeion, čiji je domaćin bio Grad Atena, pruža oštru sliku intimne političke dinamike unutar stranke venizelista. Ovo ekskluzivno okupljanje, uveličano delegatima iz cijele „Megali Ellade“ („Velike Grčke“), naglasilo je ključnu funkciju grčke tradicionalne narodne glazbe kao medija za poticanje osobnih odnosa i zajedničkih identiteta među sudionicima. Intimni prostor omogućio je autentičnije slavljenje kulturnih tradicija, naglašavajući osobne veze koje su često bile zasjenjene u većim javnim spektaklima. Ovdje je narodna glazba iz svakog dijela Grčke – koju se izvodilo i na nju plesalo – ne samo osnažila Venizelosome veze s njegovim kretskim nasljedem, nego i poslužila kao sredstvo za izražavanje zajedničkih vrijednosti i solidarnosti među sudionicima. Ovo supostavljanje velikih javnih slavlja i intimnijih privatnih okupljanja naglašava promjenjive funkcije glazbe u političkom diskursu. Dok su javni događaji usmjereni na široko privlačenje i nacionalnu koheziju, privatna okupljanja olakšavaju uspostavljanje dubljih veza i čisto slavljenje nasljeđa. Oslanjajući se na izvještaje u suvremenom tisku, ovo istraživanje otkriva kompleksan međudnos između politike, kulture i javnog raspoloženja u Grčkoj u ranom 20. – ili dugom 19. – stoljeću, pridonoseći time širem akademskom diskursu o razlikama između javnih nacionalnih proslava i njihovih intimnih pandana, i istražujući njihove implikacije na političke strategije i kulturne izričaje kroz povijest.

Lucija Konfic

Mission (Im)Possible: Tracing the Members of the Zagreb Theatre Orchestra in the 19th Century

The artistic staff is the cornerstone of the theatre. Their engagement is specifically negotiated, and their names stand out in announcements and programmes, in official documents, jubilee books, as well as in reviews and critiques of performances. On the other hand, the orchestra, as one of the fundamental theatrical ensembles, but placed in the ‘pit’, is perceived (in the 19th century) exclusively as a collective. Even in official programmes, or subscription invitations where the names of the whole artistic staff (drama and opera) were listed alongside the repertoire, the orchestra is most often mentioned only by the number of its members. This paper will attempt to trace the members of the theatre orchestra in different periods of its activity throughout the 19th century: prior to the establishment of a permanent opera, during the opera’s period of activity, and during periods of its abolition. Based on archival materials and available literature, the number of the orchestra members will be analysed, how well we know their names today, along with, to the extent possible, the roles of individual members of the theatre orchestra in other aspects of musical life of the Croatian capital. Special attention will be given to the influence of theatre conductors/Kapellmeisters on the engagement of musicians in the theatre orchestra and the perception of its performance.

(Ne)moguća misija: ući u trag članovima zagrebačkog kazališnog orkestra u 19. stoljeću

Umjetničko osoblje je perjanica kazališta. O njihovom se angažmanu posebno pregovara, a njihova se imena ističu u najavama i programima, u službenim dokumentima, spomenicima, ali i osvrtima i kritikama izvedbi. S druge strane orkestar kao jedan od temeljnih kazališnih ansambala, ali smješten u kazališnoj „rupi“, percipira se (u 19. st.) isključivo kao cjelina. Pa i u službenim programima, odnosno pozivima na pretplatu u kojima su se uz repertoar objavljivala imena svog umjetničkog osoblja (drame i opere), orkestar se najčešće navodio samo prema broju članova. U ovom će se radu pokušati ući u trag članovima kazališnog orkestra u Zagrebu u različitim razdobljima njegova djelovanja tijekom 19. stoljeća: prije osnutka stalne opere, za vrijeme djelovanja opere i u razdobljima njezina ukinuća. Na temelju arhivske građe i dostupne literature analizirat će se broj članova i sastav orkestra, koliko su nam danas poznata njihova imena, te prema istraživačkim mogućnostima, uloga pojedinih članova kazališnog orkestra u ostalim aspektima glazbenog života hrvatske metropole. Posebno će se propitati utjecaj kazališnih dirigenta/kapelnika na angažman glazbenika u kazališnom orkestru i percepciju njegove izvedbe.

Andrea Lindmayr-Brandl

The Gesellschaft der Musikfreunde des österreichischen Kaiserstaates between a Semi-private and a Controlled Public Institution: Women Appearing and Disappearing

The 'Gesellschaft der Musikfreunde' was established at the outset of the 19th century and continues to exist in a different format as the 'Wiener Musikverein' until the present day. The organization's well-conceived structure and the patronage of the imperial court and aristocracy enabled it to survive longer than other Viennese bourgeois musical institutions of its time, and to even endure the March Revolution of 1848. The founding fathers' concept was that those who practiced music in private should transcend the limitations of the bourgeois salon and create a semi-public setting for challenging works for larger ensembles, such as a choir or orchestra. Musical life in the Society was organized in three concert series: private evening entertainments, intimate society concerts and public benefit concerts, each one achieving varying degrees of success. This prompts reflection on the concept of 'publicity' in the first half of the 19th century and raises questions such as: Who had access to these different types of events and how was access regulated? The question which of the concert series were announced in newspapers and which received reviews illustrates very clearly the discrepancy between intimate, semi-private musical performances and the exposure to an anonymous public. Female members were musically active in each of the three concert series, as singers and less often as pianists. The blurred demarcation line between private and public particularly affected young middle-class women, who were now thrust into the limelight at concerts. A letter from the president of the Society to the censorship office to control the reviewers should remedy the situation. This campaign was not really successful in the long term. The 'Gesellschaft der Musikfreunde' had to bear the consequences.

Društvo prijatelja glazbe Austrijskog Carstva između poluprivatne i institucije koju kontrolira javnost: žene koje se pojavljuju i nestaju

„Društvo prijatelja glazbe“ osnovano je na početku 19. stoljeća i nastavlja postojati, u drugačijem obliku kao „Bečki glazbeni zavod“, sve do danas. Dobro osmišljena struktura društva, kao i pokroviteljstvo carskog dvora i plemstva omogućili su mu da opstane dulje od drugih bečkih građanskih glazbenih institucija onoga vremena, te čak i da prebrodi Ožujsku revoluciju 1848. Koncept osnivača Društva bio je da bi oni koji muziciraju u privatnom okruženju trebali nadići ograničenja građanskog salona i stvoriti polujavno okruženje za zahtjevna djela za veće ansamble, poput zbora ili orkestra. Glazbeni život Društva bio je organiziran u tri serije koncerata: privatne večernje zabave, intimne društvene koncerte i javne dobrotorne koncerte, od kojih je svaki postizao različite razine uspjeha. To potiče na promišljanje o konceptu „javnosti“ u prvoj polovici 19. stoljeća i postavlja pitanja kao što su: tko je imao pristup tim različitim tipovima događanja i kako je taj pristup bio reguliran? Pitanje koja je od koncertnih serija bila najavljivana u novinama i koja je dobivala kritike vrlo jasno ilustrira razilaženje među intimnim, poluprivatnim izvedbama i izlaganja anonimnoj publici. Ženske članice bile su glazbeno aktivne u svakoj od triju koncertnih serija kao pjevačice i rjeđe kao

pijanistice. Spomenuta je zamućena demarkacijska linija između privatnog i javnog posebno utjecala na mlade žene iz srednjeg staleža, koje su sada bile gurnute u središte pozornosti na koncertima. Pismo predsjednika Društva uredu za cenzuru sa zahtjevom da kontrolira kritičare trebalo je popraviti situaciju. Ova akcija nije bila uspješna na dugu prugu. „Društvo prijatelja glazbe“ moralo je snositi posljedice.

Nataša Marjanović

Family Home as Nursery of Musical Life – From the Cultural History of Serbs in the Habsburg Monarchy in the 19th Century

This paper discusses the status of music in the culture of everyday life and the relationship between the spheres of private and public life of Serbian civil society in the Habsburg Monarchy in the 19th century. The research is based on testimonies found in documentary and artistic prose of the 19th century by writers, artists, statesmen and cultural workers (Todor Stefanović Vilovski, Jovan Subotić, Savka Subotić, Jakov Ignjatović, Jovan Grčić, Albert Mallet, Stefan Zweig, Joseph Roth, etc). This writing shows the rich cultural and musical life of the urban environments of the Habsburg territory (Vienna, Budapest, Saint Andrew, Arad, Szeged, Pécs, Sombor, Novi Sad, Sremski Karlovci, Timișoara, Zagreb). According to Jürgen Habermas, the boundary between the private and the public passes through the middle of the family home, the centre of the development of the musical life of civil society in the 19th century. The cult of the family, on which the general ideals of private life in Europe had been founded since the Enlightenment, also formed the basis of the life of Serbs across all social strata in complicated geo-political and cultural-historical periods. The examined literary records give evidence on the significance of the musical experiences of the family home, which encouraged further acquaintances and collaboration between laymen and professional musicians, initiatives for the development of associations and institutions for musical education, or various cultural-artistic social gatherings in the public musical sphere. The examined material reveals details about the dominant aesthetic principles and judgements, the formal and musical education of writers and their contemporaries, personal affinities and experiences of musical laics as choral singers or members of orchestras and chamber music ensembles, who quite often were directly involved in the public sphere of musical life. The focus on particular 'case studies' will bring to light the essential role of music – in both private and public spheres – through a review of the richness and mutual influences in the multinational and multicultural environments.

Obiteljski dom kao rasadnik glazbenog života – iz kulturne povijest Srba u Habsburškoj Monarhiji u 19. stoljeću

U ovom se priopćenju otkrivaju mjesto i položaj glazbe u privatnoj svakodnevici, kao i veze između sfera privatnog i javnog života srpskog građanstva, u suživotu s drugim narodima u Habsburškoj Monarhiji u 19. stoljeću. Istraživanje se temelji na svjedočanstvima iz dokumentarno-umjetničke proze pisaca, umjetnika, državnika i kulturnih djelatnika (Todor Stefanović Vilovski, Jovan Subotić, Savka

Subotić, Jakov Ignjatović, Jovan Grčić, Albert Malet, Stefan Zweig, Joseph Roth iz 19. stoljeća koja prikazuju bogat kulturni i glazbeni život gradskih sredina Habsburške Monarhije (Beč, Budimpešta, Senandrija, Arad, Seged, Pečuh, Sombor, Novi Sad, Srijemski Karlovci, Temišvar, Zagreb). Prema teorijskom promišljanju Jürgena Habermasa, granica između privatnog i javnog prolazi točno središnom obiteljskog doma, koji je bio i osnovni centar razvoja glazbenog života među građanstvom, kao i u drugim društvenim slojevima u 19. stoljeću. Kult obitelji, na kojem su od razdoblja prosvjetiteljstva utemeljeni opći ideali privatnog života građanske Europe, činio je i osnovu života Srba u svim društvenim slojevima u složenim geo-političkim i kulturno-povijesnim razdobljima. Proučeni pisani dokumenti svjedoče o važnosti glazbenih iskustava stečenih u okrilju obiteljskog doma koja su poticala daljnja poznanstva i suradnju između laika i profesionalnih glazbenika, inicijative za razvoj udruženja i institucija namijenjenih glazbenom obrazovanju, raznovrsna kulturno-umjetnička društvena okupljanja u javnoj glazbenoj sferi. Proučeni zapisi otkrivaju pojedinosti o dominantnim estetičkim načelima i prosudbama, o formalnom i glazbenom obrazovanju pisaca i njihovih suvremenika, osobnim afinitetima i iskustvima glazbenih laika kao zbornih pjevača ili članova orkestara i komorno-glazbenih sastava, koji su prilično često bili izravno uključeni u javnu sferu glazbenog života. Fokus na pojedinačne primjere „studija slučaja“ osvijetlit će bitnu funkciju glazbe kako u privatnoj tako i javnoj sferi prikazom bogatstva i međusobnih utjecaja u multinacionalnim i multikulturalnim sredinama.

Cristian Martínez Vega

**The Bourgeois Canon of Chamber Music Societies:
Austro-German Repertoires as Paths to Aristocratic Power
in the Nineteenth Century**

This paper examines the chamber music canon as an ideological tool employed by the bourgeoisie—particularly the cultural bourgeoisie—as it transitioned from a private bourgeois tradition into a public institutional force during the long nineteenth century. Drawing on the concepts of agency and reification, and focusing on three institutions—London's Musical Union (1845–1880), Madrid's Sociedad de Cuartetos (1863–1894), and Paris's Société Nationale de Musique (1871–1939)—this study explores how these institutions became sites for consolidating power among the bourgeois cultural elite and the aristocracy. Originating in the royal courts of the eighteenth century and later transitioning into bourgeois households, chamber music became a tool for cultural identification. The petite bourgeoisie adopted it to define themselves through the public concert, aligning culturally with the broader bourgeoisie at a time when the aristocracy faced growing criticism. I argue that these institutions not only adopted the Austro-German repertoire as a standard of artistic excellence but also used it to articulate bourgeois values such as refinement, commodification, and a fetishization of art. Through concert programming, the dissemination of Austro-German aesthetic ideals, and the social rituals surrounding public performances, chamber music became a vehicle for asserting power and organising influence within an expanding public sphere.

By analysing historical records, concert programmes, and critical reviews, the study highlights the active role of people (musicians, critics, and audiences) in shaping the canon. It also uncovers the mechanisms through which the canon excluded opposing agency—particularly local production from either Spain, France, and Britain—reinforcing a cultural hegemony that prioritised Austro-German traditions over other musical expressions. This paper further advocates for methods that position the canon as a cohesive epistemology of power rather than the fragmented and taxonomical system that it is at present, reflecting broader tensions between study of concert life and musicology. Ultimately, this study contributes to the understanding and interplay between music, power and identity within the study of canon formation in the nineteenth century, demonstrating how chamber music and its canonisation served as an ideological battleground for defining bourgeois identity as well as their cultural aspirations in society.

**Građanski kanon komornih glazbenih društava:
austro-njemački repertoari kao put do aristokratske moći u 19. stoljeću**

Ovo priopćenje propituje kanon komorne glazbe kao ideološko oruđe kojim se služilo građanstvo – posebno kulturna buržoazija – kada se ona tijekom dugog 19. stoljeća pretvarala iz privatne građanske tradicije u javnu institucionalnu silu. Oslanjajući se na pojmove djelovanja i postvarenja, i koncentrirajući se na tri institucije – londonsku Glazbenu uniju (1845.–1880.), madridsko Društvo kvar-teta (1863.–1894.) i pariško Nacionalno glazbeno društvo (1871.–1939.) – ova studija istražuje kako su te institucije među građanskom elitom i aristokracijom postale mjesta za učvršćivanje moći. Nastala na kraljevskim dvorovima 18. stoljeća, a kasnije prešla u građanska kućanstva, komorna je glazba postala alat kulturne identifikacije. Sitno ju je građanstvo prihvatilo kako bi sebe odredilo putem javnih koncerata, čime se kulturno svrstavalo uz krupno građanstvo u vrijeme kad se aristokracija suočavala sa sve snažnijim kritikama. Smatram kako su navedene institucije ne samo prihvatile austro-njemački repertoar kao standard umjetničke izvrsnosti, nego su ga i koristile za artikuliranje građanskih vrijednosti poput profinjenja, postvarenja i fetišizacije umjetnosti. Kroz sastavljanje programa koncerata, diseminaciju austro-njemačkih estetičkih ideala i društvenih rituala vezanih uz javne nastupe, komorna je glazba postala sredstvo za potvrđivanje moći i organiziranje utjecaja u javnoj sferi koja se sve više širila. Analizirajući povijesne zapise, programe koncerata i kritike, ovo istraživanje ističe aktivnu ulogu ljudi (glazbenika, kritičara i publike) u oblikovanju kanona. Ono također otkriva i mehanizme kojima je kanon isključivao suprotstavljeno djelovanje – posebno lokalnu produkciju iz Španjolske, Francuske ili Velike Britanije – osnažujući tako kulturnu hegemoniju koja je prednost davala austro-njemačkim tradicijama pred drugim glazbenim izričajima. Ovo priopćenje, nadalje, zagovara uporabu metoda koje kanon pozicioniraju kao kohezivnu epistemologiju moći, a ne kao fragmen-tiran i taksonomski sustav, što je on danas, a što odražava šire napetosti između proučavanja koncertnog života i muzikologije. Naposljetku, ovo istraživanje pridonosi razumijevanju međudnosa glazbe, moći i identiteta unutar proučavanja formiranja kanona u 19. stoljeću, demonstrirajući kako su komorna glazba i uspostavljanje njezinog kanona služile kao ideološka bojišnica za definiranje građanskog identiteta, kao i njihovih kulturnih težnji u društvu.

Martina Mičija

The Influence of Female Pianists and Piano Pedagogues on the Development of Zagreb Pianism in the 19th Century: The Role of the Piano Classroom (*Klavirna učiona*) of the Croatian Music Institute

In the context of the development of pianism in Zagreb, it is essential to examine the significant role women played in shaping the city's piano scene, particularly in the second half of the 19th century. During this period, the involvement of women in the musical world was increasingly prominent, with education serving as a key factor in this transformation. Although women were primarily seen as mothers and homemakers in society, education gradually became a vital tool for their emancipation. The reforms introduced by Izidor Kršnjavi in 1892 provided women with access to secondary and later higher education, allowing them to enter professions that had previously been almost exclusively male. In terms of music, women in the 19th century were mostly active in amateur circles, where they frequently played the piano. The piano was considered an instrument suitable for women due to its elegance and physical unobtrusiveness, in line with the contemporary ideals of femininity. Civilian societies often organized private concerts and musical salons where women could display their musical talent while also cultivating social contacts and achieving goals related to their societal status. However, alongside these societal norms that defined women's roles, women increasingly chose music as a profession. The Croatian Music Institute in Zagreb provided women with access to formal music education, and the Piano Classroom (*Klavirna učiona*), established in 1872, played a crucial role in the development of pianism in Zagreb. While the early teaching staff of the Piano Classroom was exclusively male, during the period of Vjekoslav Klaić, women gradually began to join the faculty, significantly contributing to the development of the discipline. A key milestone in this process was the appointment of Emilija Makanec in 1890 as the first female piano teacher at the music school. This marked the beginning of broader female participation in formal education and pedagogical activities within music institutions. Women thus became central figures in the development of piano music, not only as performers but also as educators. This paper will explore the presence of female pianists and piano pedagogues in concert programs, their involvement in music schools, and their contribution to the shaping and advancement of Zagreb's pianistic scene. Through teaching, concert performances, and pedagogical work, women became key figures in the musical life of Zagreb at the end of the 19th century, and their contributions significantly influenced the development of the city's pianistic scene.

Utjecaj pijanistica i glasovirskih pedagoginja na razvoj zagrebačkoga pijanizma u 19. stoljeću u kontekstu djelatnosti *Klavirne učione* Hrvatskoga glazbenog zavoda

U kontekstu razvoja pijanizma u Zagrebu važno je osvrnuti se na ključnu ulogu koju su žene igrale u formiranju pijanističke scene, osobito u drugoj polovini 19. stoljeća. Za to je vrijeme karakterističan proces uključivanja žena u glazbeni svijet, u kojemu je obrazovanje imalo ključnu ulogu. Iako su žene u tom periodu bile društveno smatrane prije svega majkama i domaćicama, obrazovanje je postupno postajalo važan alat za njihovu emancipaciju. Reforme koje je 1892. pokrenuo

Izidor Kršnjavi omogućile su ženama pristup srednjoškolskom i kasnije visokoškolskom obrazovanju, a time i ulazak u profesije koje su do tada bile gotovo isključivo muške. U pogledu glazbe žene su kroz 19. stoljeće postajale sve prisutnije, i to uglavnom u amaterskim krugovima, gdje su se najčešće bavile sviranjem glasovira. Glasovir je bio instrument koji je društvo smatralo prikladnim za žene zbog njegove elegancije i fizičke nenametljivosti, a u skladu s tadašnjim idejama o ženstvenosti. Građanska društva često su organizirala privatne koncerte u glazbenim salonima, gdje su žene mogle iskazivati svoj glazbeni talent, ali i ostvarivati društvene kontakte i ciljeve povezane s društvenim statusom. Međutim, uz društvene norme koje su definirale ženske uloge, žene su sve više počele odabirati glazbu kao svoju profesiju. Hrvatski glazbeni zavod u Zagrebu omogućio je ženama pristup formalnom glazbenom obrazovanju, a tzv. *Klavirna učiona*, koja je otvorena 1872. godine, bila je ključna za razvoj pijanizma u zagrebačkoj sredini. Iako je prvi učiteljski zbor u *Klavirnoj učioni* bio isključivo muški, tijekom Klaićeva razdoblja žene su počele zauzimati mjesta u učiteljskom kadru, čime je njihov doprinos postao značajniji. Prvi značajni korak bio je imenovanje Emilije pl. Makanec 1890. godine za prvu ženu učiteljicu glasovira u glazbenoj školi. To je bio početak šireg uključivanja žena u formalni obrazovni sustav i pedagoške aktivnosti unutar glazbenih institucija. Žene su tako postale ključni akteri u razvoju pijanizma, ne samo kao izvođači, već i kao pedagoginje. U ovom će se radu prikazati pojavnost žena pijanistica i glasovirskih pedagoginja na koncertnim programima, kao i angažman u glazbenim školama, te pokazati doprinos oblikovanju i unapređenju zagrebačkog pijanizma. Kroz nastavu, koncertnu djelatnost i pedagoški rad žene su postale ključne figure u glazbenom životu Zagreba krajem 19. stoljeća, a njihov doprinos uvelike je oblikovao pijanističku scenu grada.

Maja Milošević Carić

Bourgeois Music Culture of the Town of Hvar in the Long 19th Century: The Machiedo Family Archive as a Source for Private and Public Music Practices

The Machiedo Family Archive, housed in a centuries-old private residence along the Hvar Riva, offers a unique resource for research of the bourgeois musical culture of the 19th-century town of Hvar (on the central-Dalmatian island of the same name), providing valuable insights into the town's private and public musical practices. Prominent members of the esteemed Machiedo family were key figures and supporters of cultural initiatives that significantly shaped the cultural and social life of 19th-century Hvar. Among them, the family's patriarch, Giovanni Battista 'Titta' (Ivan Krstitelj) Machiedo (1775–1851), stands out as one of the founders of the *Società del Casino di Lesina* (1794/5) and *Società del Teatro* (1800). His son, Girolamo (Jerolim) Machiedo (1805–1874), also played a pivotal role in establishing and operating the *Società Musicale* (1842), which became a cornerstone of Hvar's public musical life. The preserved documents related to these cultural associations – statutes, inventories, membership lists and concert programs, among others – vividly document the institutionalization of civic musical activities. On the other hand, this archive also contains both manuscript and printed musical scores that shed light on the practice of pri-

vate music-making within the Machiedo family's circles. The preserved repertoire includes dances, marches, and arrangements of operatic and operetta excerpts, intended primarily for piano performances. In addition to (arranged) works by distinguished composers such as G. Verdi, F. von Suppé, and J. Strauss, the archive also contains salon pieces or piano arrangements of works originally composed for wind orchestras by less known authors, often military *kappelmeisters*, such as I. Ivanovici, J. Kovacs, and C. Sirovy. Reflecting the circulation of musical repertoire between Hvar and the broader (northern-)Adriatic region, the archive includes several manuscript scores formerly owned by Ivan (Giovanni) Vučetić (1858–1925), a neighbour and friend of the Machiedo family in Hvar, later globally known under the name Juan Vucetich as the inventor of dactyloscopy in Argentina. These scores were transcribed and/or arranged by Vučetić himself during his military service in the Austro-Hungarian Navy in Pula (1879–1883), intended for salon music performances at the Marine Casino, a central hub of social life for naval officers and officials, where Vučetić may have played the piano. By examining preserved sources of both private and public musical practices, this paper will present the Machiedo Family Archive as a compelling testament to the role of music in shaping the cultural identity of the Hvar bourgeois community. It also documents the transition from private initiatives to formalized social structures, shedding light on the broader processes of developing bourgeois musical culture in the 19th century. In this evolution of musical life, local figures and individuals, such as the distinguished members of the Machiedo lineage, played a particularly significant role.

Građanska glazbena kultura grada Hvara u „dugom 19. stoljeću”: arhiv obitelji Machiedo kao izvor za privatne i javne glazbene prakse

Arhiv obitelji Machiedo, smješten u višestoljetnoj privatnoj obiteljskoj kući tik uz hvarsku rivu, predstavlja jedinstven izvor za istraživanje građanske glazbene kulture grada Hvara tijekom „dugog 19. stoljeća”, omogućujući uvid u dinamiku (između) tamošnjih javnih i privatnih glazbenih praksi. Istaknuti članovi ugledne obitelji Machiedo bili su nositelji i pokrovitelji kulturnih inicijativa koje su oblikovale kulturni i društveni život Hvara 19. stoljeća, poput njihova rodonačelnika Ivana Krstitelja (Giovannija Battiste, „Titte”) Machieda (1775.–1851.), jednoga od osnivača društava *Società del Casino di Lesina* (1794./95.) i *Società del Teatro* (1800.), te njegova sina Jerolima (Girolama) (1805.–1874.), općinskog tajnika i kulturnog djelatnika, koji je pak imao ključnu ulogu u osnutku i djelovanju društva *Società musicale* (1842.), nekoć temelja javnog glazbenog života Hvara. Sačuvani dokumenti vezani uz spomenuta kulturna udruženja – statuti, zapisnici, koncertni programi, popisi članova i druga dokumentacija – zorno svjedoče o procesu institucionalizacije građanskih glazbenih praksi. Ovaj arhiv ujedno sadrži rukopisne i tiskane muzikalije, iz kojih se pak reflektira praksa privatnog kućnog muziciranja u krugu obitelji Machiedo: najčešće se radi o plesovima, koračnicama i preradbama opernih i operetnih ulomaka namijenjenih izvedbama na klaviru. Pored (prerađenih) skladbi istaknutijih skladatelja poput G. Verdija, F. von Suppéa i J. Straussa, sačuvani su i primjeri manje poznatih autora, mahom salonski komadi, odnosno klavirske preradbe djela izvorno namijenjenih

limenim puhačim orkestrima (kakve su pisali vojni glazbenici kao na primjer I. Ivanovici, J. Kovacs i C. Sirovy). Ilustrirajući cirkulaciju glazbenog repertoara između Hvara i šireg (sjeverno-)jadranskog prostora, među njima se nalazi i nekoliko rukopisnih jedinica, ranije u vlasništvu Ivana Vučetića (1858.–1925.), susjeda i prijatelja obitelji Machiedo u Hvaru, u svjetskoj povijesti upamćenog kao izumitelj daktiloskopije. Radi se o njegovim vlastoručnim prijepisima i/ili preradbama koje je načinio za vrijeme služenja vojnog roka u Austro-ugarskoj mornarici u Puli (1879.–1883.), za potrebe salonskog muziciranja u Mornaričkom casinu, središtu društvenog života časnika i službenika mornarice, gdje se vjerojatno predstavljao kao vješt pijanist. Obuhvaćajući sačuvane izvore o privatnoj i javnoj glazbenoj praksi, u ovome će se radu predstaviti i konzultirati građa iz privatnoga arhiva obitelji Machiedo kao vrelo za razumijevanje uloge glazbe u izgradnji kulturnog identiteta građanskog sloja i dokument prijelaza privatnih inicijativa prema formalnim društvenim strukturama. Time će se ujedno pokušati rasvijetliti širi procesi oblikovanja građanske glazbene kulture u Hvaru 19. stoljeća, u čijem su razvoju glazbenog života poseban zalog imali lokalni akteri i pojedinci poput uvaženih članova loze Machiedo.

Marko Motnik

The Establishment and Institutionalization of the Music Market in Ljubljana in the Early Nineteenth Century

The development and institutionalization of the music market in Ljubljana during the early nineteenth century reveals a dynamic cultural practice that extended far beyond the simple supply and sale of sheet music. The music market both responded to and actively shaped public demand through sophisticated sales strategies, targeted advertisements, and the thoughtful design of title pages and dedications. These elements demonstrate a complex interplay between the music market, public musical life, and domestic music-making. Vienna's music market underwent a dramatic transformation in the 1780s, establishing itself as an international publishing hub by the early nineteenth century. This evolution can be attributed to the changing role and status of music, which had become a deeply ingrained practice in middle-class households. As noted by an anonymous contributor to the *Allgemeine musikalische Zeitung* in 1800, “everyone plays and learns music.” While Ljubljana – a smaller provincial town – could not match Vienna's cultural and commercial prominence, its music dealers adopted remarkably similar strategies, albeit on a delayed timeline. Moreover, they also maintained personal and business relations with their counterparts in Vienna and Graz. This paper examines the emergence of the music market in Ljubljana during the first decades of the nineteenth century, which notably preceded the establishment of a local music publishing industry by several decades. Hardly any of the merchants specialised in music. Besides sheet music and musical supplies, they offered all kinds of books, graphics and printed works, as well as stationery. Key questions addressed include: What repertoire was offered, by whom, and for whom? Who were the potential buyers, and what strategies were employed to engage and attract them through advertising? Predictably, most of the music available in Ljubljana catered to private music-making within the affluent circles of its citizens and their families.

Osnivanje i institucionalizacija glazbenog tržišta u Ljubljani na početku 19. stoljeća

Razvoj i institucionalizacija glazbenog tržišta u Ljubljani na početku 19. stoljeća otkriva dinamičnu društvenu praksu koja se protezala mnogo dalje od obične nabave i prodaje partitura. Glazbeno je tržište i odgovaralo na potražnju i aktivno ju je oblikovalo kroz sofisticirane prodajne strategije, ciljano oglašavanje i promišljen dizajn naslovnih stranica i posveta. Ti elementi pokazuju kompleksan međuodnos između glazbenog tržišta, javnog glazbenog života i kućnog muziciranja. Bečko je glazbeno tržište prošlo dramatičnu transformaciju u 1780-ima, etablirajući se do početka 19. stoljeća kao međunarodno glazbeno čvorište. Ta se evolucija može pripisati promjeni u funkciji i statusu glazbe, koja je postala duboko ukorijenjena praksa u kućanstvima srednjeg staleža. Kao što je anonimni dopisnik novina *Allgemeine musikalische Zeitung* primijetio 1800. – „svi sviraju i slušaju glazbu.“ Dok se Ljubljana – manji provincijski grad – nije mogla uspoređivati s istaknutom kulturnom i trgovačkom pozicijom Beča, njezini su trgovci muzikalijama usvojili vrlo slične strategije, iako s vremenskim odmakom. Štoviše, oni su i održavali osobne i poslovne veze sa svojim kolegama u Beču i Grazu. Ovo priopćenje istražuje nastanak glazbenog tržišta u Ljubljani u prvim desetljećima 19. stoljeća, koje je za nekoliko desetljeća značajno prethodilo ustanovljavanju lokalne glazbeno-izdavačke produkcije. No, jedva da se itko od trgovaca specijalizirao za glazbu. Pored partitura i glazbenih potrepština, nudili su razne knjige, grafike i tiskana djela, kao i pišaći pribor. Ključna pitanja na koja ću se referirati su: koji se repertoar nudio, tko ga je nudio i kome? Tko su bili potencijalni kupci i kakve su se strategije koristile kako bi ih se zainteresiralo i privuklo putem oglašavanja? Bilo je za predvidjeti da je većina glazbe koja je bila dostupna u Ljubljani bila dobavljana za privatno muziciranje u imućnim krugovima njezinih građana i njihovih obitelji.

Elisabeth Probst

The *Società del Teatro Sociale di Udine* and the *Società del Palcone*: A 'Society Within the Theatre Society'

In contrast to the large Italian opera houses of the first rank, research on the small to medium-sized Italian provincial theatres has so far only been pursued in a few studies and has only recently received increased attention. As a theatre and opera house, the *Teatro Sociale di Udine* was an important factor in the cultural life of the city and the Friuli-Venezia Giulia region (Italy) for around 150 years. In the course of researching the production mechanisms of opera at the aforementioned theatre in the 1860/70s (doctoral thesis), the social change within the structure of the private theatre society (*Società del Teatro di Udine*) became evident: founded by aristocratic families in the second half of the Settecento, the *Nobile Teatro di Società* underwent a change within the social structure of its private theatre society in 1852, as well as an accompanying change of name to *Teatro Sociale*. This was not uncommon in the Italian theatre landscape of the Ottocento. One peculiarity of the *Teatro Sociale di Udine* was probably the *Società del Palcone*, which existed from the end of the 18th century on: Soon after the theatre was founded, and around 50 years before

the aristocracy and bourgeoisie united to form a collective theatre society, a group joined together to form a community for the joint, proportionally paid use of three boxes at the *palcone*. The members of this 'Società within the Società del Teatro' probably came mainly from the entrepreneurial class or the bourgeoisie. From a socio-historical perspective, the analysis of the structures of the *Società del Teatro Sociale di Udine* and its members offers an interesting insight into the social structures of a Northern Italian provincial theatre society of the late Settecento and long Ottocento, which at the same time could serve as an example of hierarchical change in society of that time as a slow, but steady process.

Società del Teatro Sociale di Udine i *Società del Palcone*: 'društvo unutar kazališnog društva'

Za razliku od velikih prvorazrednih talijanskih opernih kuća, istraživanje malih i srednje velikih talijanskih provincijskih kazališta dosad je bilo provedeno u malom broju istraživanja i tek je nedavno počelo dobivati veću pažnju. Kazalište i operna kuća *Teatro Sociale di Udine* bili su kroz otprilike 150 godina važan faktor u kulturnom životu grada Udina i talijanske regije Furlanija-Juljska krajina. Tijekom istraživanja mehanizama operne produkcije u tom kazalištu tijekom 1860-ih i 1870-ih (u okviru doktorske teze), očita je postala društvena promjena unutar struktura privatnog kazališnog društva (*Società del Teatro di Udine*): *Nobile Teatro di Società*, koje su u drugoj polovici 18. stoljeća osnovali plemićke obitelji, 1852. je doživjelo promjenu unutar društvene strukture svog privatnog kazališnog društva, kao i popratnu promjenu imena u *Teatro Sociale* – što nije bilo neobično za talijanska kazališta 19. stoljeća. Ipak, jedna specifičnost kazališta *Teatro Sociale di Udine* vjerojatno je bilo društvo *Società del Palcone*, koje je postojalo od kraja 18. stoljeća: nedugo nakon osnutka kazališta i oko 50 godina prije nego što su se plemstvo i građanstvo ujedinili kako bi оформili zajedničko kazališno društvo, jedna se grupa udružila kako bi formirala skupinu koja bi zajednički koristila i proporcionalno plaćala korištenje triju loža na *palconeu*. Članovi tog 'društva unutar kazališnog društva' vjerojatno su dolazili primarno iz poduzetničkog sloja građanstva. Iz društveno-povijesne perspektive, analiza struktura društva *Società del Teatro Sociale di Udine* i njegovih članova pruža zanimljiv uvid u društvene strukture sjevernotalijanskog provincijskog kazališta kasnog 18. i dugog 19. stoljeća, što istovremeno može poslužiti kao primjer hijerarhijskih promjena u društvu tog vremena, što je bio polagan, ali postojan proces.

Rosemary Richards

The Emigrants' Farewell: Music in Colonial Australia

Migrants to nineteenth-century British colonies in Australia valued music that connected them to their former lives and to the wider world. This paper explores aspects of the role of music in colonial Australia between 1834 and 1860. The impact of migrants and their cultural practices in invasion and takeover of lands of local indigenous peoples in this period is part of Australia's contested history. Migrant communities and their music were subject to economic pressures as well as to personal and group musical choices and had mixed links

Summaries / Sažetci

with official British government policy. Music could represent imperialist power, commerce, or other contributing factors towards national, group and personal identity. Modern multicultural Australia celebrates diverse cultures from around the world, including from Croatia. However, the British majority in the nineteenth-century migrant population in colonial Australia is predominantly represented among surviving musical artefacts. Their interpretation can assist in an understanding of the significance of individuals and communities who contributed to Australian music history, especially if contextualising information can be identified and analysed. I will discuss selected examples from the musical history of the Australian states of South Australia and Victoria. A manuscript copy of a song from c. 1834 relating to South Australia is stitched into an album held in the National Library of Australia in Canberra. Evidence relevant to businessman and musician Robert Wrede (1817–57) may be inspected in collections including National Library of Australia, State Library Victoria and London's Horniman Museum. Artefacts at McCrae Homestead, a house museum belonging to the National Trust of Australia (Victoria), reflect some of the musical activities of members of the McCrae and Burrell families over several decades. Investigation of these items indicates some of the complexities for research into the spread of European bourgeois music culture to burgeoning outposts of the British Empire in its Australian colonies during the nineteenth century.

Iseljenički zbogom: glazba u kolonijalnoj Australiji

Doseljenici u britanske kolonije u Australiji u 19. stoljeću cijenili su glazbu koja ih je povezivala s njihovim nekadašnjim životima i sa širim svijetom. Ovo priopćenje istražuje aspekte funkcije koju je glazba imala u kolonijalnoj Australiji između 1834. i 1860. Utjecaj doseljenika i njihovih kulturnih običaja u procesu invazije i preuzimanja zemlje od lokalnih autohtonih naroda u ovom razdoblju dio je sporne povijesti Australije. Doseljeničke zajednice i njihova glazba bili su podložni ekonomskim pritiscima, kao i osobnim i grupnim glazbenim izborima i imali su miješane poveznice sa službenom politikom britanske uprave. Glazba je mogla predstavljati imperijalističku moć, trgovinu ili druge faktore koji su doprinosili nacionalnom, grupnom ili osobnom identitetu. Moderna multikulturalna Australija slavi različite kulture iz cijelog svijeta, uključujući i hrvatsku kulturu. Međutim, među preživjelim glazbenim artefaktima pretežito je zastupljena većinska britanska populacija doseljenika u kolonijalnu Australiju u 19. stoljeću. Njihova interpretacija može pomoći u razumijevanju važnosti pojedinaca i zajednica koji su pridonijeli australskoj glazbenoj povijesti, posebno ako je moguće identificirati i analizirati informacije koje proizlaze iz konteksta. Razmotrit ću odabrane primjere iz glazbene povijesti australskih saveznih država Južne Australije i Victorije. U Nacionalnoj knjižnici Australije u Canberru, ubačen u jedan album, čuva se rukopisni primjerak pjesme iz otprilike 1834. godine koja se odnosi na Južnu Australiju. Izvori važni za poslovnog čovjeka i glazbenika Roberta Wreda (1817.–1857.) moguće je proučavati u zbirkama što se čuvaju u Nacionalnoj knjižnici Australije, Državnoj knjižnici pokrajine Victorije i londonskom Muzeju Horniman. Izložci koji se čuvaju na Farmi McCrae, kući-muzeju koji pripada Nacionalnoj zakladi Australije (u državi Victoriji), odražavaju neke od glazbenih aktivnosti članova obitelji McCrae i Burrell tijekom nekoliko desetljeća. Prouča-

Summaries / Sažetci

vanje tih predmeta ukazuje na neke od složenosti u istraživanju širenja europske građanske kulture na nastajuće ispostave Britanskog Carstva u njegovim australskim kolonijama tijekom 19. stoljeća.

Gloria A. Rodríguez-Lorenzo

Military Bands and Musical Culture in Spain (1870–1914)

The study of wind bands in Spain has been influenced by their complex cultural position, being located between art music and popular music. Despite some scant approaches which have explored the relationship between space, sound, listening and social life, Spanish scholars have barely paid attention to military bands and their relationship with the transformation of musical culture and the musical identity. The public scope of military bands established close-knit relationships with the political settings and identity building processes in which their sounds are used to create new musical practices and identities in open-air spaces. In addition, as representatives of the State, military bands contributed to social control through their public martial display. This paper aims to study military bands like musical institutions which significantly played a key role in building a new urban musical culture and identity. Several case studies will be assessed, analysing the open-air urban spaces as performance venues and suitable places for expressing military values. The repertoire performed and its reception by the audience will be studied, and their role in the construction of musical identity considered. Finally, some materials will be studied to illustrate the scope of military bands in Spanish musical culture.

Vojni sastavi i glazbena kultura u Španjolskoj (1870.–1914.)

Na proučavanje puhaćih orkestara u Španjolskoj utjecao je njihov kompleksan društveni položaj jer su bili smješteni između umjetničke i popularne glazbe. Unatoč oskudnim pokušajima istraživanja odnosa između prostora, zvuka, slušanja i društvenog života, španjolski znanstvenici gotovo da i nisu obraćali pažnju na vojne sastave i njihove veze s transformacijom glazbene kulture i glazbenog identiteta. Javni je djelokrug vojnih sastava uspostavio bliske veze s političkim okruženjem i procesom izgradnje identiteta, u kojima je njihov zvuk bio korišten kako bi stvorio nove glazbene prakse i identitete u otvorenim prostorima. Pored toga, vojni su sastavi, predstavljajući državu, kroz svoju javnu vojničku pojavnost pridonijeli društvenoj kontroli. Ovo priopćenje nastoji istražiti vojne sastave kao glazbene institucije koje su imale ključnu funkciju u izgradnji nove urbane kulture i identiteta. U obzir će biti uzeto nekoliko studija slučaja, pri čemu će se gradski prostori na otvorenom promatrati i kao mjesta izvođenja i kao mjesta prikladna za izražavanje vojnih vrijednosti. Proučavat će se i repertoar koji je bio izvođen, kao i recepcija publike, uzimajući u obzir njihovu ulogu u izgradnji glazbenog identiteta. Naposljetku, proučavat će se i neki materijali koji ilustriraju doseg vojnih sastava u španjolskoj glazbenoj kulturi.

Valentina Sandu-Dediu

The Bucharest Philharmonic between Westernization and Nationalism: 1868–1945

The history of the Romanian Athenaeum and the Bucharest Philharmonic is inextricably linked to the history of the Romanians, and is accompanied by the modernization of the two principalities (Moldova and Wallachia) after their union in 1859, the creation of Greater Romania after 1918, the effervescence of the interwar period and the vicissitudes of the communist and post-communist periods. In the micro-history of the Bucharest Philharmonic, we find the trends, currents and mentalities of Romanian society as a whole: the musical definition of the nation, interwar nationalism, modernization, synchronism, cosmopolitanism, socialist realism and communist nationalism, post-socialism and adaptation to international musical life.

In this paper, I will focus on the first phases, shaped by the personalities of the institution's music directors: the 'Eduard Wachmann era' (1868–1906) corresponds to the accelerated modernization of Romania (as a result of the newly established union of principalities), after regular contacts with Western Europe were established after 1860. The Romanian elites adopted the modern idea of the nation, and the artists discussed at length and heatedly the adoption (imitation) of Western models. The 'Dimitrie Dinu era' (1906–1920) was a time of consolidation, maturation and good pedagogical strategies for a symphonic ensemble that attracted more and more audiences. George Georgescu was the man who would decisively shape the music scene in Bucharest, first through his conducting, then through his direction of the Philharmonic and the Bucharest Opera. His influence on the institution was particularly strong during his mandates in the interwar period. The 'Georgescu Era' (1920–1945) coincided with the significant modernization of Romanian culture, which was obviously synchronized with European models. During this period, however, nationalists tirelessly sought to assert local values and traditions, and the press of the time was full of accusations of 'Germanophilia' or 'espionage' against the leaders of the Philharmonic.

Bukureštanska filharmonija između vesternizacije i nacionalizma: 1868.–1945.

Povijest Rumunjskog Ateneuma i Bukureštanske filharmonije neodvojivo je povezana s poviješću Rumunja, a prate ju modernizacija dviju kneževina (Moldavije i Vlaške) nakon njihovog ujedinjenja 1859., stvaranje Velike Rumunjske nakon 1918., živahnost međuratnog razdoblja i nedaće komunističkog i post-komunističkog razdoblja. U mikropovijesti Bukureštanske filharmonije pronalazimo trendove, struje i mentalitete rumunjskog društva u cjelini: glazbeno definiranje nacije, međuratni nacionalizam, modernizaciju, sinkronost, kozmopolitizam, socijalistički realizam i komunistički nacionalizam, post-socijalizam i prilagodba međunarodnom glazbenom životu. U ovom ću se priopćenju koncentrirati na prve faze, koje su oblikovale osobnosti Filharmonijinih glazbenih ravnatelja: „era Eduarda Wachmanna“ (1868.–1906.) odgovara ubrzanju modernizaciji Rumunjske (kao posljedici recentnog ujedinjenja kneževina) nakon što su nakon 1860. bili uspostavljeni regularni kontakti sa zapadnom Europom. Rumunjske su elite prihvatile modernu ideju nacije, a umjetnici su intenzivno i vatreno raspravljali

o prihvatanju (imitiranju) zapadnih modela. „Era Dimitrija Dinua“ (1906.–1920.) bila je razdoblje konsolidacije, sazrijevanja i uspostavljanja dobrih pedagoških strategija za simfonijski ansambl koji je privlačio sve više publike. Onaj koji je presudno oblikovao glazbenu scenu Bukurešta, najprije kao dirigent, a onda kao ravnatelj Filharmonije i bukureštanske Opere bio je George Georgescu. Njegov je utjecaj na Filharmoniju bio posebno snažan tijekom njegovih mandata u međuratnom razdoblju. „Georgescuova era“ (1920.–1945.) poklopila se sa značajnom modernizacijom rumunjske kulture, koja se bila jasno sinkronizirana s europskim modelima. Međutim, tijekom ovog razdoblja nacionalisti su neumorno pokušavali afirmirati lokalne vrijednosti i tradicije, a onodobni je tisak bio prepun optužbi za „germanofiliju“ ili „špijunažu“ usmjerenih protiv voditelja Filharmonije.

Lorenzo Santoro

1797 *Congiura Pisoniana*: Opera and National Education in the Contingencies of the Italian Jacobin Republic

Congiura pisoniana is a *dramma per musica* composed by Angelo Tarchi (ca. 1760–9/08/1814), with libretto by Franco Salfi, which had its premiere at Teatro alla Scala, Milan, on 18 January 1797. The drama was intended by its authors, especially Salfi, as the first attempt to educate people in the new values of the so called 'Cisalpine' Jacobin republic, a result of the 1796 Napoleonic invasion. In fact, this experience unquestionably marked the birth of bourgeois culture in Italy and the beginning of nationalism, intended as a modern and politically oriented approach to the organization of collective life. The performance of such opera confirms the ideals that the Italian intellectuals, as Salfi and Matteo Galdi, tried to accomplish in a new melange between the performing arts and the traditional approach through philosophy and literature. In this paper I would like to examine the opera in the effort to illustrate the strategy and the results achieved in a genre strongly marked by aristocratic values, epitomized by patriots within the Metastasio tradition, and the urgency to individuate a channel of acculturation and education appropriate to the necessities of the new regime. The Roman virtues of the republic are the new battlefield from which to articulate a discourse about public education which had to inform public opinion in a new way. For these reasons I will analyse the text of the libretto, its plot, and its dialogues with the aim of outlining the novelty of the form and meaning of the drama with respect to the Metastasio tradition, the classical author of Italian opera whose texts had already been used by the composer Tarchi in the previous pre-revolutionary years. The paper will also focus on the context of the first performance of the opera, particularly the newspaper reviews and the general reaction of the audience.

Congiura Pisoniana iz 1797.: opera i nacionalni odgoj u nepredvidivim vremenima talijanske Jakobinske Republike

Congiura pisoniana je *dramma per musica* koju je skladao Angelo Tarchi (oko 1760.–19. kolovoza 1814.), libreto je napisao Franco Salfi, a bila je praizvedena u kazalištu Teatro alla Scala u Milanu 18. siječnja 1797. Funkcija koju je ta drama

izazvala ne može se podcijeniti; zapravo, ona je bila namjera njezinih autora, posebno Salfija, kao prvi pokušaj u obrazovanja ljudi o novim vrijednostima takozvane Cisalpinske Republike, koja je nastala kao posljedica Napoleonove invazije 1796. U stvari, ne može se dovesti u pitanje činjenica da je to iskustvo označio rođenje građanske kulture u Italiji i začetak nacionalizma kao modernog i politički orijentiranog pristupa organizaciji kolektivnog života. Izvedba takve opere potvrdila je ideale koje su talijanski intelektualci poput Salfija i Mattea Galdija pokušavali ostvariti u novoj mješavini izvedbenih umjetnosti i tradicionalnog pristupa filozofije i književnosti. U ovom ću priopćenju proučiti operu kako bih pokazao strategiju i rezultate ostvarene uplitanjem u žanr koji je snažno uključivao aristokratske vrijednosti. Sažete u domoljubâ koji su slijedili Metastasijevu tradiciju, kao i nužnost formiranja kanala za akulturaciju i edukaciju koji će odgovarati potrebama novog režima, rimske vrijednosti republikanaca bile su novo bojno polje iz kojeg je trebalo artikulirati diskurs o javnom obrazovanju, koje je na nov način trebalo informirati javno mnijenje i značenje javnih događaja. Iz tih ću razloga analizirati tekst libreta, te njegov zaplet i dijaloge kako bih oprimjerio formalne i značenjske novosti u odnosu prema tradiciji Pietra Metastasia, klasicističkog autora talijanskih opera čije je tekstove skladatelj Tarchi već koristio u svojim operama iz prethodnih predrevolucionarnih godina. Ovo će priopćenje također posebno istaknuti kontekst praizvedbe opere, posebno u pogledu novinskih kritika i opće reakcije publike, a u odnosu na javne obrede Republike u ovom specifičnom području.

Tomáš Slavický

Julius Fučík in Sisak (1896–1897). An Example of a Beginner Musician in the Role of a Town Kapellmeister

At the turn of the 20th century, the development of civic musical life culminated, especially in economically prosperous industrial cities. The initiative of civic associations led to the demand for city *Kapellmeisters*, which required versatile practical musicians capable of covering the needs of the local professional and amateur music scene. It was a challenge for ambitious young musicians, and their fluctuation in the Austro-Hungarian cultural area was considerable. An unusually well-preserved testimony is provided by the legacy of Julius Fučík (1872–1916), a later successful Czech bandmaster and composer, nicknamed the 'king of marches'. At the beginning of his career he worked for two years as the city bandmaster in Sisak in the Kingdom of Croatia and Slavonia (1896–1897), between his employment as a bassoonist at the Zagreb Theatre and his engagement as a military bandmaster in Sarajevo. This life episode is well documented and commented on by correspondence with his brother, diary entries, and other complementary texts. They form a picture of local cultural life growing from the initiative of civic associations, which expected their *Kapellmeister* to provide artistic leadership and to mediate the current repertoire. Julius Fučík worked simultaneously as a bandmaster of a civic brass band, director of the church choir, and choirmaster of two singing associations (*Danica*, *Sloga*). He did not neglect the cabaret repertoire and, during his visits to Prague, he was interested in the latest songs and sketches, arranging them for their performance in the Croatian language.

Julius Fučík u Sisku (1896.–1897.). Primjer glazbenika početnika u ulozi gradskog kapelnika

Razvoj civilnog glazbenog života doživio je svoj vrhunac na prijelazu s 19. na 20. stoljeće, posebno u ekonomski prosperitetnim industrijskim gradovima. Nastojanja civilnih glazbenih udruga dovela su do potražnje za gradskim kapelnicima, a ta je funkcija zahtijevala svestrane praktičke glazbenike, sposobne zadovoljiti potrebe lokalne profesionalne i amaterske glazbene scene. Za ambiciozne mlade glazbenike to je bio izazov, a njihova je fluktuacija diljem kulturnog teritorija Austro-Ugarske bila značajna. Ostavština Juliusa Fučíka (1872.–1916.), uspiošnog češkog kapelnika i skladatelja, koji je nosio nadimak „kralj marševa“, predstavlja neuobičajeno dobro očuvano svjedočanstvo. Na početku karijere dvije je godine (1896.–1897.) proveo kao gradski kapelnik u Sisku u Kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji, između angažmanâ kao fagotista u zagrebačkom kazalištu i vojnog kapelnika u Sarajevu. Ta je epizoda iz njegova života dobro dokumentirana i komentirana u Fučíkovoj korespondenciji s bratom, dnevničkim zapisima i drugim komplementarnim tekstovima. Ti zapisi pružaju sliku lokalnog kulturnog života koji je rastao iz inicijative civilnih udruga, koje su od svog kapelnika očekivale da im pruži umjetničko vodstvo i posreduje suvremeni repertoar. Julius Fučík istovremeno je radio kao kapelnik gradske limene glazbe, ravnatelj crkvenog zbora i zborovođa dviju pjevačkih udruga (*Danica*, *Sloga*). Nije zanemario ni kabaretski repertoar, a tijekom posjeta Pragu interesirao se za najnovije pjesme i pošalice, aranžirajući ih za izvedbe na hrvatskom jeziku.

Lana Šehović

“Hope” on Education, Entertainment and Art: What do we read about Music in the Bosnian and Herzegovinian Biweekly from the End of the 19th Century?

The journal for education, entertainment and art *Nada* (Hope) was published in Sarajevo between 1895 and 1903. The publication of the journal began in the eighteenth year of the Austro-Hungarian administration in B&H (1878–1918), when the regime of the Minister of Common Finance of Austria-Hungary, Benjamin von Kállay, actively worked to establish cultural models with the aim of social, political and cultural transformation of the country. This abundantly illustrated magazine, intended for the intellectual elite of Bosnia and Herzegovina's citizenry, with contributions from literature, science and culture, sought to promote an ideal image of the social and cultural values established in the rest of the Monarchy. The journal *Nada*, started by Kállay himself, quickly took a leading role in promoting new cultural models. The journal abounded in contributions from all aspects of culture, among which those about music stand out. Writings about music can be classified into several categories, where those about the development of musical life in the civic social milieu of Bosnia and Herzegovina, Croatia and other countries of the region have a prominent place. So, the primary aim of this paper is to collect, analyse and classify texts about music that were published in *Nada* over a period of eight years, and to reconstruct the image of the position of music in the framework of civil culture. Furthermore, the paper addresses the question of whether education, entertainment, art, and therefore music, within the framework of the current political ideology, really represented 'hope' for a new socio-cultural reality.

„Nada“ u pouku, zabavu i umjetnost: što o glazbi čitamo u bosanskohercegovačkom dvotjedniku s kraja 19. stoljeća?

Časopis za pouku, zabavu i umjetnost „Nada“ izlazio je u Sarajevu u razdoblju od 1895. do 1903. godine. Časopis je počeo izlaziti u osamnaestoj godini Austro-Ugarske uprave u BiH (1878.–1918.), kada režim ministra Zajedničkih financija Austro-Ugarske, Benjamina von Kállaya, aktivno radi na uspostavljanju kulturnih modela s ciljem društvene, političke i kulturne transformacije zemlje. Ovaj bogato ilustrirani časopis namijenjen intelektualnoj eliti bosanskohercegovačkog građanstva kroz priloge iz književnosti, znanosti i kulture nastojao je plasirati idealnu sliku društvenih i kulturnih vrijednosti uvriježenih u ostatku Monarhije. Časopis „Nada“, kojeg je inicirao sam Kállay, u kratkom je razdoblju preuzeo vodeću ulogu u promoviranju novih kulturnih modela. Časopis je obilovao prilogima iz svih aspekata kulture, među kojim se ističu i oni o glazbi. Napise o glazbi moguće je klasificirati u nekoliko kategorija, pri čemu oni o razvoju glazbenog života u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj te ostalim zemljama regije imaju istaknuto mjesto. Primarni cilj rada je prikupiti, analizirati i klasificirati tekstove o glazbi koji su tijekom osam godina izlazili u „Nadi“, te na osnovi istih rekonstruirati sliku položaja glazbe u okvirima građanske kulture. Nadalje, rad će se baviti i pitanjem jesu li obrazovanje, zabava, umjetnost, a samim time i glazba, u okvirima aktualne političke ideologije doista predstavljali „Nadu“ u novu društveno-kulturnu stvarnost.

Ivana Tomić Ferić

The Croatian Singing Society *Zvonimir* and its Role in the Process of the Institutionalization of Bourgeois Music Culture in Split in the “Long” 19th Century

The patriotization of the Split municipal administration in 1882 marked the beginning of not just a national and political revival, but also a cultural renaissance for Split and its surroundings. The Croatized administration of the city was aware that the grand revival ideas of the People's Party could not be fully realized without a cultural life infused with the same spirit, and therefore paid special attention and persistent care to cultural policy in its activities. Following these ideas, the Singing Society *Zvonimir* was founded in 1884 (later renamed the Split Musical Society *Zvonimir*), within which the victories of the People's Party followers would resonate most strongly and enduringly throughout its long-standing and multifaceted activities. Emerging at a time when political aspirations were mostly realized under the auspices of cultural societies, *Zvonimir's* role became even greater, and gathering for communal music-making, especially singing in a choir, was the most popular form of new bourgeois sociability. Starting in 1889, a music school was opened under *Zvonimir* which numerous attendees from different departments soon enrolled, rapidly establishing the society as the most influential centre of musical and pedagogical activity in Split during the transitional decades. The classes were taught by diligent and successful professional musicians who enriched the musical life of Split and Croatian musical creation as a whole. Based on archival sources and the rich fund of the Croatian Singing Society *Zvonimir* (preserved in the State Archive in Split, HR-DAST-143), the article will examine the activities of

Zvonimir from various perspectives: political, sociological, cultural, and musicological. Special attention will be devoted to the repertoire and concert activities as well as the promotion of domestic musical creation and the revival of almost forgotten and/or unknown works by Split composers from earlier periods (Bajamonti, Jeličić, Lamperini, Visetti, etc.). *Zvonimir* undoubtedly owes much of its success in the musical and cultural field to its permanent conductors (J. Tence, F. S. Vilhar, N. Faller, A. Meneghello-Dinčić, V. Rosenberg-Ružić, J. Hatze, Č. M. Hrazdira, I. Parać, B. Papandopulo) and outstanding pedagogues and composers who improved the society's work and its music school, significantly enriching the musical life of Split over the nearly six decades of its activity (1885–1941), thus contributing to the process of institutionalizing the bourgeois music culture of the city.

Hrvatsko pjevačko društvo *Zvonimir* i njegova uloga u procesu institucionalizacije građanske glazbene kulture u Splitu u „dugom“ 19. stoljeću

Ponarođenje splitske općinske uprave 1882. godine označilo je početak ne samo nacionalnog i političkog, nego i kulturnog preporoda Splita i njegove okolice. Pohrvaćena uprava grada bila je svjesna činjenice da se velike preporodne ideje Narodne stranke ne mogu u potpunosti ostvariti, ako i kulturni život ne bude prožet istim duhom, pa je stoga u svojem djelovanju posebnu pozornost i ustrajnu brigu posvećivala kulturnoj politici. Na tragu tih ideja utemeljeno je Pjevačko društvo *Zvonimir* (1884., kasnije nazvano Splitsko muzikalno društvo *Zvonimir*) u čijoj će dugogodišnjoj i svestranoj djelatnosti pobjeda narodnjaka imati svoj naj snažniji i najtrajniji odjek. Pojavivši se u vremenu kada su se političke težnje u najvećoj mjeri realizirale pod okriljem kulturnih društava, *Zvonimirova* uloga bila je tim veća a okupljanje u svrhu zajedničkog muziciranja, poglavito pjevanjem u zboru, bilo je najomiljeniji oblik nove građanske društvenosti. Od 1889. u sklopu *Zvonimira* otvorena je glazbena škola koju su pohađali brojni polaznici različitih odjela te je društvo ubrzo postalo najutjecajnije žarište glazbeno-pedagoškog djelovanja u Splitu u prijelaznim desetljećima. Nastavu su držali marni i uspješni profesionalni glazbenici koji su obogatili splitski glazbeni život, ali i hrvatsko glazbeno stvaralaštvo u cjelini. Temeljem arhivskih izvora i bogatog fonda Hrvatskog pjevačkog društva *Zvonimir* (pohranjenog u Državnom arhivu u Splitu, HR-DAST-143), u priopćenju će se razmatrati djelatnost *Zvonimira* s različitih gledišta: političkog, sociološkog, kulturološkog, odnosno muzikološkog. Posebnu pozornost posvetit ćemo repertoaru i koncertnoj djelatnosti te promicanju domaćeg glazbenog stvaralaštva i oživljavanju gotovo zaboravljenih i/ili nepoznatih djela splitskih skladatelja iz ranijih razdoblja (Bajamonti, Jeličić, Lamperini, Visetti i dr.). Za uspjeh na glazbeno-kulturnom polju, *Zvonimir* nesumnjivo mnogo duguje svojim stalnim dirigentima (J. Tence, F. S. Vilhar, N. Faller, A. Meneghello-Dinčić, V. Rosenberg-Ružić, J. Hatze, Č. M. Hrazdira, I. Parać, B. Papandopulo) – vrsnim pedagogima i skladateljima koji su unaprijeđivali rad društva i njegove glazbene škole te svojom djelatnošću gotovo punih šest desetljeća koliko je društvo djelovalo (1885.–1941.), obogaćivali splitski glazbeni život značajno pridonoseći procesu institucionalizacije građanske glazbene kulture grada.

Sonja Trösler

A Violinmaker's Perspective on Musical Life in 19th-century Vienna

In 1870, the new edifice of the *Gesellschaft der Musikfreunde*, known as the *Musikverein*, was inaugurated. The building also accommodated the society's conservatoire, two concert halls, and an archive for various collections. Shortly after its opening, a violin maker also set up a workshop within the premises to take care of the instruments of the conservatoire's students and also of the musicians performing in the concert halls. Gabriel Lemböck's workshop became a pivotal institution within the musical landscape of Vienna, particularly around the *Musikverein*. The workshop offered a comprehensive range of services, it sold and repaired instruments of varying qualities and properties for amateur musicians and virtuosos alike, re-haired bows, and offered a range of strings. Furthermore, Lemböck supplied instruments for orchestral rehearsals and performances, including those of the Vienna Philharmonic, the 'Gesellschaftsorchester' and also the 'Orchesterverein' – the amateur orchestra of the *Musikfreunde*. Some of Lemböck's account books from 1840 to 1892 have been preserved and provide a valuable insight into the musical life of Vienna from the perspective of a violinmaker. Apart from instrument rentals to orchestras, these books hold the names and, in many cases, details of occupation and residence of private musicians who purchased and sold instruments and who had their instruments repaired. Following these accounts, it is possible to identify the customers of the workshop and get an impression of their social positions. Conversely, the books enable the type of instrument(s) purchased, possessed or sold by customers to be determined, as well as an impression of the instruments' qualities. The objective of this paper is to examine the role of the violinmaker in the process of the institutionalization of musical education and public concert life. Although the *Musikfreunde* provided financial support, the violinmaker assumed responsibility for certain tasks that had previously been undertaken by a court or patron. The other central aim is to assess the basis of music making in the city in case studies: how widespread was the possession of string instruments and musical activities across the diverse social contexts of 19th-century Vienna?

Glazbeni život Beča u 19. stoljeću iz perspektive graditelja violina

Godine 1870. otvorena je nova zgrada Društva prijatelja glazbe, poznata kao Glazbeni zavod. U toj su se zgradi nalazili i konzervatorij Društva, dvije koncertne dvorane i arhiv za razne zbirke. Nedugo nakon otvorenja, jedan je graditelj violina ondje otvorio svoju radionicu kako bi se brinuo o instrumentima studenata konzervatorija, kao i onima glazbenika koji su nastupali u koncertnim dvoranama. Radionica Gabriela Lemböcka postala je središnja institucija bečkog glazbenog krajolika, a naročito oko Glazbenog zavoda. Ta je radionica nudila sveobuhvatan raspon usluga – prodavala je i popravljala instrumente različitih kvaliteta i svojstava, kako za amaterske glazbenike, tako i za virtuoze, popravljala gudača i nudila širok izbor žica. Nadalje, Lemböck je izrađivao instrumente za probe i nastupe orkestara, uključujući Bečku filharmoniju, Društveni orkestar, kao i Or-

kestralnu udrugu, tj. amaterski orkestar Društva. Neke su od Lemböckovih knjiga računa iz razdoblja 1840.–1892. očuvane i one pružaju vrijedan uvid u glazbeni život Beča iz perspektive graditelja violina. Osim zapisa o iznajmljivanju instrumenata orkestrima, te knjige računa sadrže imena i, u mnogim slučajevima, detalje o zanimanju i mjestu stanovanja privatnih glazbenika koji su kupovali i prodavali instrumente ili su ih davali na popravak. Prateći te zapise, moguće je identificirati mušterije radionice i steći dojam o njihovom društvenom položaju. Knjige računa dodatno omogućavaju utvrđivanje tipa instrumenata koje su mušterije kupovale, posjedovale ili prodavale, kao i stjecanje dojma o kvaliteti tih instrumenata. Cilj je ovog priopćenja istražiti ulogu graditelja violina u procesu institucionalizacije glazbenog obrazovanja i javnog koncertnog života. Iako je Društvo prijatelja glazbe osiguravalo financijsku potporu, graditelj violina je preuzimao odgovornost za određene zadatke koje bi ranije izvršavali dvor ili mecenari. Drugi je središnji cilj utvrditi bazu muziciranja u gradu putem studija slučaja: koliko su rašireni bili posjedovanje gudačkih instrumenata i glazbene aktivnosti širom različitih društvenih konteksta u Beču u 19. stoljeću?

Chloe Valenti

Music as Merchandise?

The Market for Nineteenth-century Garibaldi Music

Britain's long-standing fascination for Italian culture, and financial involvement in its politics, reached a climatic point in April 1864, when the internationally acclaimed soldier and politician Giuseppe Garibaldi made a highly controversial visit to England. Few foreigners held as much sway over the British popular imagination as Garibaldi – such was the 'Garibaldi-mania' surrounding his visit, historians have described him as the first celebrity of the modern political age. His visit sparked a huge flood of Garibaldi-themed merchandise and paraphernalia in Britain, from portraits and figurines to the famous Garibaldi biscuits. This paper, however, focuses on the extensive range of music composed in his honour by British and Italian composers and poets, much of which circulated in the period surrounding the 1864 visit, and following his death in 1882. The music includes piano fantasias, arrangements for brass band and wind instruments, and a large collection of songs for choir or solo voice, such as ballads, marches, hymns, romances, men's choruses and drinking songs. This paper examines the music, texts, and accompanying advertising and illustrations to explore how this music was marketed. Garibaldi had broad appeal in Britain: the aristocracy was in awe of him, he was a hero for working men and a figure of romantic infatuation for women. Just as Garibaldi crossed gender and class divides, so too the music in his honour embraced musical genres from quasi-operatic scenas to military-inspired styles, and was frequently published and performed alongside extracts from operas and oratorios, national and patriotic anthems, or as souvenir pieces for domestic performance. By catering for abilities from beginners to accomplished musicians, in performance contexts including homes, schools, concerts and theatres, how do we understand the consumers of this music? To what extent can this music be labelled as celebrity merchandise, and who is the Garibaldi it presents?

Glazba kao roba?

Tržište za glazbu s temom Garibaldi u 19. stoljeću

Britanska dugotrajna fascinacija talijanskom kulturom, i gospodarska upletenost u njezinu politiku, dosegli su vrhunac u travnju 1864., kada je međunarodno slavljen vojnik i političar Giuseppe Garibaldi stigao u vrlo kontroverzan posjet Engleskoj. Malo je stranaca toliko općinilo maštu britanske javnosti kao Garibaldi – „Garibaldi-manija“ koja je pratila njegov posjet je bila toliko snažna da su ga povjesničari opisali kao prvu zvijezdu razdoblja moderne politike. Garibaldijev je posjet u Britaniji izazvao veliku poplavu robe i raznih predmeta s temom njega, od portreta i figurica do slavnihi Garibaldi keksa. Pa ipak, ovo će se priopćenje koncentrirati na široko područje glazbe koju su u njegovu čast skladali britanski i talijanski skladatelji i pjesnici, a čiji je veći dio kružio u razdoblju oko njegovog posjeta 1864. i nakon njegove smrti 1882. Ta glazba uključuje fantazije za glasovir, aranžmane za limene sastave i puhače instrumente i veliku zbirku solo ili zbornih pjesama, poput balada, koračnica, himni, romanca, muških zborova i napitnica. Ovo priopćenje istražuje glazbu, tekstove i popratne reklame i ilustracije kako bi utvrdio na koji se način ta glazba reklamirala. U Britaniji je postojala snažna privlačnost prema Garibaldiju: plemstvo je prema njemu osjećalo strahopoštovanje, radnicima je bio heroj, a ženama predmet romantičnih zanosa. Jednako kao što je Garibaldi premostio podjele između spolova i klasa, tako je i glazba skladana u njegovu čast obuhvaćala žanrove od kvazi opernih scena do stilova nadahnutim vojskom, te je često bila objavljivana i izvedena uz izvatke iz opera i oratorija, nacionalnih i domoljubnih himni, ili kao suvenirna djela namijenjena kućnim izvedbama. Kako da percipiramo konzumente ove glazbe, koja je glede vještina bila namijenjena izvođačima od početnika do ostvarenih profesionalaca, a s obzirom na kontekste izvedbi uključivala domove, škole, koncerte i kazališta? Do koje se mjere tu glazbu može označiti kao robu vezanu uz zvijezdu, i tko je Garibaldi kojeg ona predstavlja?

Viktor Velek

Opera *Vlasákův sen* [Vlasák's Dream] or a Small Probe into the Musical Life of the Czech Viennese Elite Association *Slovanská beseda*

From 1865, the association *Slavic Resource in Vienna* brought together the elite of the Slavic world and music had an important place in the spectrum of its activities, not only in the form of concerts by professional artists, but also in the music produced at various levels by the members themselves. The activities of the so-called Young Men's Club fall into this area. It was not only made up of bachelors, but also married members – de facto it was a Men's Club developing the theme of bachelorhood. An important milestone in the activities of the Young Men's Club was the performance of the comic opera *Vlasákův sen* [Vlasák's Dream] (1901) whose text was composed by the members of the club, the medical doctor Antonín Matoušek and the choirmaster and composer Jaromír Herle. The musical material has been preserved in the estate of J. Herle. The opera, together with its 'accessories' (e.g. a special issue of the society's magazine *Motýl*), is a unique example of private entertain-

ment. In 1901, no one knew that the section councillor JUDr. Bohumil Vlasák (1871–1945) would later move to Prague and become Minister of Finance in the Czechoslovak government. The paper will briefly introduce the *Slovanská beseda* (Slavic Society) and the *Klub mládenců* (Young Men's Club) and its musical activities, but will mostly focus on the opera, of which the author of the paper is preparing a renewed premiere.

Opera *Vlasakov san* ili malena istraga o glazbenom životu bečke češke elitne udruge *Slavenska besjeda*

Udruha *Slavenska besjeda* u Beču (*Slovanská beseda*) okupljala je elitu slavenskog svijeta od 1865. godine, a glazba je imala istaknuto mjesto u dijapazonu njezinih aktivnosti i to ne samo u obliku koncerata profesionalnih umjetnika, nego i kao muziciranje samih njezinih članova na različitim razinama. Aktivnosti takozvanog Kluba za mladiće potpadaju u to područje. On se nije sastojao samo od neženja, nego i od oženjenih članova – to je *de facto* bio muški klub koji je razvijao ideju momštva. Važan milokaz u aktivnostima Kluba za mladiće bila je izvedba opere *Vlasákov san* (*Vlasákův sen*; 1901.), čiji su autori bili članovi kluba liječnik Antonín Matoušek i zborovođa i skladatelj Jaromír Herle. Glazbeni je materijal sačuvan u Herleovoj ostavštini. Opera, zajedno sa svojim 'dodatcima' (primjerice, posebno izdanje društvenog časopisa *Motýl*), jedinstveni je primjer privatne zabave. Godine 1901. nitko nije znao da će se tajnik sekcije, doktor obaju prava Bohumil Vlasák (1871.–1945.), kasnije preseliti u Prag i postati ministar financija u čehoslovačkoj vladi. U ovom će se priopćenju ukratko predstaviti *Slavenska besjeda*, nešto detaljnije Klub za mladiće (*Klub mládenců*) i njegove glazbene aktivnosti, dok će najviše pažnje biti posvećeno operi, čiju obnovljenu premijeru priprema autor ovog priloga.

Magdalena Walter-Mazur

From a Capital's Opera Stage to a Convent School for Girls. Excerpts from the National Theatre's Repertoire in a Provincial Collection of Keyboard Pieces (First Half of the 19th Century)

In the context of the significance of the National Theatre's activity for Polish culture during the partition period, as well as the widespread interest in various genres of musical and theatrical performances in the first half of the 19th century and the growing 'piano madness', the presence of transcriptions of opera numbers in the keyboard repertoire of the Sandomierz convent school for girls is not surprising. However, it is certainly a fact worth noting that in this collection we find fourteen pieces from ten stage works by composers such as François-Adrien Boieldieu, Józef Elsner, Franz Anton Hoffmeister, Nicolas Isouard, Karol Kurpiński, Gioacchino Rossini, Jan Stefani, and Peter von Winter. This paper will reflect on the nature of this transmission and ask about the possible transfer of meanings, especially in relation to the postulates of patriotic education.

Od operne pozornice glavnoga grada do samostanske škole za djevojke. Izvadcii iz repertoara Nacionalnog kazališta u provincijskoj zbirci djela za glasovir (u prvoj polovici 19. stoljeća)

U kontekstu važnosti djelatnosti Nacionalnog kazališta za poljsku kulturu tijekom razdoblja u kojem je Poljska bila podijeljena, kao i širokog interesa za razne žanrove glazbenih i kazališnih izvedbi u prvoj polovici 19. stoljeća, te rastućeg „klavirskog ludila“, postojanje transkribiranih opernih brojeva u glasovirskom repertoaru samostanske škole za djevojke u Sandomierzu nije iznenađujuće, ali jest činjenica koju je vrijedno primijetiti. U toj zbirci nalazimo 14 komada iz deset scenskih djela skladatelja kao što su François-Adrien Boieldieu, Józef Elsner, Franz Anton Hoffmeister, Nicolas Isouard, Karol Kurpiński, Gioacchino Rossini, Jan Stefani i Peter von Winter. U svom će se izlaganju autorica osvrnuti na prirodu ove transmisije i zapitati se o mogućem prenošenju značenja, posebno u odnosu na postulate domoljubnog obrazovanja.

Maruša Zupančič

**From Salons to Public Venues:
Gender Differences in Piano Performances
in Ljubljana up to 1830**

After the French Revolution, the piano emerged as a powerful symbol of bourgeois status, serving as both a tool for social mobility and as a means of enhancing the marriage prospects of young bourgeois women. The concurrent ‘cult of domesticity’ increasingly confined women to homemaking roles, dictating that their private piano performances remain modest and restrained – reinforcing notions of female passivity. However, the piano also bridged the private and public spheres, offering women avenues for professionalism. Teaching piano or performing as concert pianists became socially acceptable sources of income, allowing women to participate in the burgeoning musical culture. During this vibrant period of rapid piano development, virtuosos such as Johann Nepomuk Hummel, Carl Czerny, Ferdinand Ries and Friedrich Kalkbrenner shaped the evolution of the instrument and its repertoire. Their groundbreaking performances and compositions set standards that influenced both male and female pianists of the time. The rise of the bourgeoisie blurred the lines between professional and dilettante musicians, spurring the growth of musical societies throughout Central Europe and creating new opportunities for women to participate in public performances. However, the term ‘dilettante’ began to carry negative connotations, suggesting a lack of professionalism. Despite this prejudice, some female dilettantes achieved remarkable artistic recognition, performing works by their male contemporaries and occasionally their own compositions. During the late eighteenth and early nineteenth century, women from elite circles dominated public piano performances throughout Europe, reflecting their increasing prominence in the musical sphere. This trend extended to Ljubljana, where women from high echelons defied traditional gender roles by performing in public. Often performing with orchestras, they tackled technically demanding repertoires comparable to those of their male counterparts. While renowned male virtuosos such as Johann Nepomuk Hummel (1796), Johann Peter Pixis (1818), Franz Xaver Mozart (1820),

and Maximilian Joseph Leidesdorf (1826) occasionally performed in Ljubljana, it was the female dilettantes who consistently shaped the city’s vibrant piano culture. This paper explores the gendered dynamics of piano performances in Ljubljana up to 1830, focusing on differences in repertoire performed by men and women, the ways in which musical reports reflected societal perceptions of male and female pianists, and the extent to which social norms constrained women’s participation in public musical life.

**Od salona do javnih pozornica:
rodne razlike u glasovirskim izvedbama
u Ljubljani do 1830.**

Nakon Francuske revolucije glasovir se pojavio kao snažan simbol građanskog statusa, služeći i kao sredstvo za ostvarivanje društvene mobilnosti, i kao sredstvo za poboljšavanje izgleda za brak mladih građanki. Istodobno se stvarao „kult domaćinstva“ koji je žene dodatno ograničavao na ulogu domaćice, određujući kako njihove privatne glasovirske izvedbe moraju ostati skromne i sudržane – osnažujući time ideju o ženskoj pasivnosti. Međutim, glasovir je također premošćivao privatnu i javnu sferu, nudeći ženama puteve do profesionalizma. Podučavanje glasovira ili nastupanje kao koncertne pijanistice postali su društveno prihvatljivi izvori prihoda, istodobno dopuštajući ženama sudjelovanje u cvatućoj glazbenoj kulturi. Tijekom ovog dinamičnog razdoblja brzog razvoja glasovira, virtuozii kao što su Johann Nepomuk Hummel, Carl Czerny, Ferdinand Ries i Friedrich Kalkbrenner oblikovali su razvoj instrumenta i njegov repertoar, a njihove su revolucionarne izvedbe i skladbe postavile standarde koji su utjecali i na muške i na ženske pijaniste onoga vremena. Uspom građanstva zamutio je granice između profesionalnih i diletantskih glazbenika i potaknuo razvoj glazbenih društava diljem središnje Europe, stvarajući time ženama nove prilike za sudjelovanje u javnim izvedbama. Međutim, izraz „diletant“ počeo je tada poprimati negativne konotacije, upućujući na nedostatak profesionalnosti. Unatoč toj predrasudi, neke su diletantice postigle značajno umjetničko priznanje izvođeci skladbe svojih muških suvremenika, a povremeno i vlastite. Tijekom kasnog 18. i ranog 19. stoljeća javnim glasovirskim izvedbama u Europi dominirale su žene iz krugova elite, odražavajući njihovu sve veću istaknutost u glazbenoj sferi. Taj se trend protegnuo i na Ljubljanu, gdje su žene iz viših slojeva prkosile tradicionalnim rodnim ulogama nastupajući u javnosti. Često nastupajući s orkestrima, hvatale su se u koštac s tehnički zahtjevnim repertoarima, usporedivima s onima njihovih muških kolega. Dok su cijenjeni muški virtuozii poput Johanna Nepomuka Hummela (1796.), Johanna Petera Pixisa (1818.), Franz Xavera Mozarta (1820.) i Maximiliana Josepha Leidesdorfa (1826.) povremeno nastupali u Ljubljani, ženske su diletantice bile te koje su dosljedno oblikovale dinamičnu glasovirsku kulturu tog grada. U ovom se priopćenju istražuje rodna dinamika u glasovirskim izvedbama u Ljubljani do 1830. godine, a posebno se usredotočuje na razlike u repertoarima koje su izvodili muškarci i žene, načine na koji su glazbeni izvještaji odražavali društvene percepcije muških i ženskih pijanista, te propitivanja do koje su mjere društvene norme ograničavale žensko sudjelovanje u javnom glazbenom životu.

KEYNOTE SPEAKERS

PLENARNI PREDAVAČI

Biographies / Životopisi

Philipp Ther

Philipp Ther is Professor of Central European History at the University of Vienna. He has published several books about the cultural and musical history of the Habsburg Empire in the long 19th century including *Center Stage: Operatic Culture and Nation Building in 19th Century Central Europe* (Purdue University Press, 2014), and the edited volumes *Kulturpolitik und Theater. Die kontinentalen Imperien in Europa im Vergleich* (Böhlau, 2012) and *Wie europäisch ist die Oper? Die Geschichte des Musiktheaters als Zugang zu einer kulturellen Topographie Europas* (Böhlau, 2009 – co-edited with Peter Stachel). His other fields of study are post-1989 transformations and migration history, and include the publications *Europe since 1989: A History* (Princeton University Press, 2016), *How the West Lost the Peace. The Great Transformation after 1989* (Polity Press, 2023), and *The Outsiders: Refugees in Europe since 1492* (Princeton University Press, 2019). In 2019 he was awarded the Wittgenstein Prize, the highest recognition for scientists in Austria, with which he established the Research Centre for the History of Transformations (RECET). Presently he is writing a “Musical History of the Habsburg Empire” since the late 18th century.

Philipp Ther je profesor povijesti srednje Europe na Sveučilištu u Beču. Objavio je nekoliko knjiga o kulturnoj i glazbenoj povijesti Habsburške Monarhije u dugom 19. stoljeću: *Center Stage: Operatic Culture and Nation Building in 19th Century Central Europe* (West Lafayette: Purdue University Press, 2014.); urednik je izdanja *Kulturpolitik und Theater. Die kontinentalen Imperien in Europa im Vergleich* (Vienna: Böhlau, 2012.) i *Wie europäisch ist die Oper? Die Geschichte des Musiktheaters als Zugang zu einer kulturellen Topographie Europas* (Böhlau, 2009. – suurednik Peter Stachel). Druga su područja njegova istraživanja transformacije nakon 1989. i povijest migracija, u kojim je područjima objavio knjige *Europe since 1989: A History* (Princeton: Princeton University Press, 2016.); *How the West Lost the Peace. The Great Transformation after 1989* (Cambridge: Polity Press, 2023.); *The Outsiders: Refugees in Europe since 1492* (Princeton: Princeton University Press, 2019.). Godine 2019. odlikovan je Nagradom Wittgenstein, najvišim znanstvenim odlikovanjem u Austriji, a njom je uspostavio istraživački centar Research Centre for the History of Transformations (RECET). Trenutačno piše knjigu *Glazbena povijest Habsburške Monarhije* od kraja 18. stoljeća.

Stanislav Tuksar

Stanislav Tuksar is Professor emeritus of the University of Zagreb, Croatia. He was awarded a BA in philosophy, English and violoncello, and an MA and PhD in musicology, all at the University of Zagreb, where he taught musicology from 1993 to 2015. He also carried out advanced studies at the Université de Paris IV-Sorbonne (1974–76) and was a research fellow at Staatliches Institut für Musikforschung in West Berlin (1986–88). He participated in some 160 scholarly symposia in Croatia and abroad and lectured at 25 universities worldwide. He is the author, editor or translator 30 books, and has authored more than 260 articles. Since 2000 he has been Editor-in-Chief of the *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music*.

He was co-founder (1992), Secretary (1992–1997) and President (2001–2006, 2013–2018) of the Croatian Musicological Society, and he has been a Fellow of the Croatian Academy of Sciences and Arts since 2012.

Stanislav Tuksar je emeritirani profesor Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirao je filozofiju, engleski jezik i violončelo, a magistrirao je i doktorirao muzikologiju, sve na Sveučilištu u Zagrebu, gdje je predavao muzikološke predmete od 1993. do 2015. godine. Usavršavao se na Université de Paris IV-Sorbonne (1974.-76.) te u Staatliches Institut für Musikforschung u Zapadnom Berlinu (1986.-88.). Sudjelovao je na oko 160 znanstvenih skupova u Hrvatskoj i inozemstvu i održao pozvana predavanja na 25 svjetskih sveučilišta. Objavio je kao autor, urednik i prevoditelj 30 knjiga, te više od 260 članaka. Od 2000. je glavni urednik časopisa *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music*. Bio je suosnivač (1992.), tajnik (1992.-97.) i predsjednik (2001.-2006., 2013.-18.) Hrvatskog muzikološkog društva. Od 2012. redoviti je član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Harry White

Harry White is Professor and Chair of Music at University College Dublin. He is a Member of the Royal Irish Academy (2006) and of the Academy of Europe (2015), a Fellow of the Royal Irish Academy of Music (2007) and a corresponding Fellow of the Croatian Academy of Sciences and Arts (2018). His many publications include *The Keeper's Recital: Music and Cultural History in Ireland, 1770-1970* (1998), *The Progress of Music in Ireland* (2005), *Music and the Irish Literary Imagination* (2008) and *The Musical Discourse of Servitude* (2020). He was general editor (with Barra Boydell) of *The Encyclopaedia of Music in Ireland* (2013) and has served as series editor of *Irish Musical Studies* since 1990. His forthcoming collection of essays on the cultural history of Irish music, *Fieldwork*, will be published in 2025.

Harry White je profesor i predstojnik katedre za muzikologiju na fakultetu University College Dublin. Član je Irske kraljevske akademije (2006.) i Europske akademije (2015.), akademik Kraljevske irske glazbene akademije (2007.) i dopisni član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (2018.). Autor je brojnih knjiga i članaka, a među njima i: *The Keeper's Recital: Music and Cultural History in Ireland, 1770-1970* (1998.), *The Progress of Music in Ireland* (2005.), *Music and the Irish Literary Imagination* (2008.) i *The Musical Discourse of Servitude* (2020.). Bio je glavni urednik (s Barrom Boydellom) enciklopedije *The Encyclopaedia of Music in Ireland* (2013.), te urednik serije *Irish Musical Studies* od 1990. Njegova će predstojeća zbirka eseja o kulturalnoj povijesti irske glazbe, *Fieldwork*, biti objavljena u lipnju 2025. godine.

PARTICIPANTS

SUDIONICI SIMPOZIJA

Biographies / Životopisi

Antonija Andrašek Barić

Antonija Andrašek Barić is head of the Department of Social Activities for the City of Belišće, where she works closely with the city's cultural institutions and manages planning and implementation of public programs in the fields of culture, sports, health and social care, and education. She graduated from the J.J. Strossmayer University in Osijek with a thesis on literary critics of Croatian Modernism and obtained the title of professor of Croatian language and literature. She is the editor of the fourth collection of papers on the history, culture, and social life of Belišće.

Antonija Andrašek Barić voditeljica je Odjela za društvene djelatnosti Grada Belišća, gdje blisko surađuje s gradskim kulturnim ustanovama te nadzire planiranje i implementaciju javnih programa u područjima kulture, sporta, zdravstva, socijalne skrbi i obrazovanja. Diplomirala je na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku s temom književnih kritičara hrvatske Moderne te stekla titulu profesorice hrvatskog jezika i književnosti. Urednica je četvrtog zbornika o povijesti, kulturi i društvenom životu Belišća.

Petra Babić

Petra Babić, PhD, is a researcher within the project "Institutionalization of Modern Bourgeois Musical Culture in the 19th Century in Civil Croatia and the Military Frontier" at the Croatian Academy of Sciences and Arts, and an external associate at the Department of History at the Catholic University of Croatia in Zagreb. She is the author of one scholarly book, editor or co-editor of four scholarly proceedings, and has published 14 articles. She took an active part in 27 national and international scholarly conferences in Croatia, Austria, Hungary, Czechia, Slovakia, Denmark, Spain, Greece, Bosnia and Herzegovina, and Romania, and figured as a co-organizer of four scholarly conferences in Croatia.

Petra Babić, dr. sc., je suradnica na projektu „Institucionalizacija moderne građanske glazbene kulture u 19. stoljeću u civilnoj Hrvatskoj i Vojnoj krajini“ pri Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, i vanjska suradnica na Odjelu za povijest Hrvatskog katoličkog sveučilišta u Zagrebu. Autorica je jedne znanstvene knjige, (su)urednica četiriju zbornika i objavila je 14 članaka. Aktivno je sudjelovala na 27 domaćih i međunarodnih simpozija u Hrvatskoj, Austriji, Mađarskoj, Češkoj, Slovačkoj, Danskoj, Španjolskoj, Grčkoj, Bosni i Hercegovini i Rumunjskoj te je bila suorganizatorica četiriju znanstvenih skupova u Hrvatskoj.

Marco Beghelli

Marco Beghelli, musicologist and music critic, is Full Professor at the University of Bologna, where he teaches Musical Dramaturgy and Musical Philology. He dedicates his research to Italian opera between the eighteenth and twentieth centuries, approached from different perspectives (historical, dramaturgical, sociological, semiological, lexicological). He has edited several critical editions of opera scores (by Vivaldi, Rossini, Schubert, Meyerbeer, and others). Today, he is more interested in aspects of music performance, with studies on operatic voices and historical performance practice. His current main research concerns

Biographies / Životopisi

vocal practice in nineteenth-century Italian opera, as part of the Italian national project entitled *How They Used to Sing Verdi*. In the Department of the Arts at the University of Bologna he has set up an *Archivio del canto*, where monographs and documentary funds relating to opera singers of the past are collected (<https://archiviodelcanto.dar.unibo.it/>).

Marco Beghelli, muzikolog i glazbeni kritičar, redoviti je profesor na Sveučilištu u Bologni, gdje drži predmete Glazbena dramaturgija i Glazbena filologija. Njegovo je istraživanje posvećeno proučavanju talijanske opere između 18. i 20. stoljeća iz različitih perspektiva (povijesne, dramaturške, sociološke, semiološke, leksikološke). Uredio je nekoliko kritičkih izdanja opernih partitura (Vivaldija, Rossinija, Schuberta, Meyerbeera i drugih). Danas je više zainteresiran za aspekte glazbene izvedbe, pri čemu proučava operne glasove i povijesnu izvodilačku praksu. Njegovo se trenutno glavno istraživanje bavi vokalnom praksom u talijanskoj operi 19. stoljeća, a provodi se u sklopu talijanskog nacionalnog projekta pod naslovom *Kako su pjevali Verdija*. U Odjelu za umjetnost Sveučilišta u Bologni osnovao je *Arhiv pjevanja*, gdje se sakupljaju monografije i dokumenti vezani uz operne pjevače prošlosti (<https://archiviodelcanto.dar.unibo.it/>).

Marija Benić Zovko

Marija Benić Zovko is a musicologist and music theoretician. She received her PhD in 2024 at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb. For twenty years she worked as a professor of music-theoretical subjects and history of music. Since 2023 she was employed in the Department for History of Croatian Music, Croatian Academy of Sciences and Arts as a senior professional associate. Since 2024 she is secretary and editor of the online publication of the Croatian musicological review *Arti musices*. She is a member of Croatian musicological society. Her main research areas are the history of Croatian musical education, the history of Croatian professional music terminology and musical culture of the 19th century. She participated at national and international scientific conferences and published a dozen scientific papers.

Marija Benić Zovko, dr. sc., muzikologinja je i teoretičarka glazbe. Doktorirala je 2024. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Dvadeset godina djelovala je kao nastavnica glazbeno-teorijskih predmeta i povijesti glazbe, a od 2023. stalno je zaposlena na Odsjeku za povijest hrvatske glazbe HAZU kao viša stručna suradnica. Od 2024. tajnica je i urednica online izdanja hrvatskoga muzikološkog časopisa *Arti musices*. Članica je Hrvatskoga muzikološkog društva. Glavna su joj područja istraživanja povijest hrvatskoga glazbenog obrazovanja, povijest hrvatske stručne glazbene terminologije i glazbena kultura 19. stoljeća. Izlagala je na više domaćih i međunarodnih znanstvenih simpozija te je objavila desetak znanstvenih radova.

Nena Beretin

Nena Beretin is Artistic Director of the Phoenix Cultural Centre. This initiative is funded by philanthropist Judith Neilson AM to nurture, develop and showcase talent across the performing arts. Nena holds a PhD in musicology from the University of New England (Australia), having completed a Master's degree at the Sydney Conservatorium of Music. Currently,

Biographies / Životopisi

she is a Board Member to the Classical Music/Opera/Choral/Ensemble Artform Board for the New South Wales state government. Nena is also a radio presenter and programmer of classical music at 2MBS Fine Music Sydney, an FM and Digital broadcaster.

Nena Beretin je umjetnička direktorica Kulturnog centra Phoenix, inicijative koju financira filantropkinja Judith Neilson, nositeljica Australskog ordena časti, s ciljem njegovanja, razvoja i demonstracije talenata u svim granama izvedbenih umjetnosti. Nakon završetka magisterija na Konzervatoriju za glazbu u Sydneyu, N. Beretin je stekla doktorat iz muzikologije na Sveučilištu Nove Engleske (Australija). Trenutačno je članica Odbora za umjetničke forme klasične glazbe/opere/zborske umjetnosti/ansambla pri vladi australske države Novog Južnog Walesa. Također djeluje i kao radijska voditeljica i programerka za klasičnu glazbu na analognoj i digitalnoj radijskoj postaji 2MBS Fine Music Sydney.

Nada Bezić

Nada Bezić earned her PhD in musicology at the Zagreb Academy of Music (2011) and graduated in librarianship (1992) at the Faculty of Humanities and Social Sciences, both in Zagreb. Since 1988 she is chief librarian of the Croatian Music Institute (HGZ) in Zagreb. She was editor of the Institute's project "Collected Works of Blagoje Bersa". She also teaches at the Academy of Music. Her main fields of research are the history of HGZ and musical life in Zagreb in the 19th and 20th centuries, and inventories of works by Croatian composers. She authored the books *Društveni orkestar Hrvatskoga glazbenog zavoda uz 55. godišnjicu njegove obnove (1954–2009)* (2009), and received awards for *Glazbena topografija Zagreba od 1799. do 2010.: Prostori muziciranja i spomen-obilježja* (2012), *Glazbene šetnje Zagrebom* (2016) i *Tematski popis skladbi Blagoja Berse* (2018). She participated in some forty scholarly conferences in Croatia and abroad, collaborated in some research projects and published numerous scholarly and professional articles. She periodically collaborates with Croatian Television and permanently and with the Third programme of the Croatian Radio. She conceived the project of musical walks through Zagreb, regularly conducted since 2011.

Nada Bezić doktorirala je muzikologiju na Muzičkoj akademiji u Zagrebu (2011.) i diplomirala knjižničarstvo na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (1992.). Voditeljica je knjižnice i arhiva Hrvatskoga glazbenog zavoda (HGZ) u Zagrebu gdje radi od 1988. Bila je izvršna urednica HGZ-ovog izdavačkog projekta „Sabrana djela Blagoja Berse“. Predavač je na Muzičkoj akademiji. Glavna područja istraživanja N. Bezić su: povijest HGZ-a i glazbeni život Zagreba u 19. i 20. stoljeću; popisi djela hrvatskih skladatelja. Napisala je knjigu *Društveni orkestar Hrvatskoga glazbenog zavoda uz 55. godišnjicu njegove obnove (1954–2009)* (2009.) te knjige za koje je dobila stručne nagrade: *Glazbena topografija Zagreba od 1799. do 2010.: Prostori muziciranja i spomen-obilježja* (2012.), *Glazbene šetnje Zagrebom* (2016.) i *Tematski popis skladbi Blagoja Berse* (2018.). Sudjelovala je na četrdesetak znanstvenih skupova u Hrvatskoj i inozemstvu, u znanstvenim projektima te objavila brojne znanstvene i stručne članke. Bila je povremeni vanjski suradnik Hrvatske televizije, a trajni je suradnik Trećeg programa Hrvatskoga radija. Osmislila je projekt glazbenih šetnji Zagrebom, koje redovito vodi od 2011. godine.

Christian Breternitz

Christian Breternitz studied musicology, education and psychology at the University of Music “Franz Liszt” in Weimar and the Friedrich Schiller University in Jena. He is a museum professional and organologist specialising in brass instruments, stringed keyboard instruments and organs. From 2012 to 2014 he worked at the Musikinstrumenten-Museum in Berlin and co-curated the special exhibition “Valve.Brass.Music. 200 Years of Valved Brass Instruments”. From 2015 to 2017 he was the curator of the collection of historical musical instruments at the Landesmuseum Württemberg in Stuttgart. From March 2017 to 2021 he worked as research fellow at the Deutsches Museum in Munich. In 2019 he completed his PhD at the Berlin University of Arts with the dissertation entitled *Berliner Blechblasinstrumentenbau im 18. und 19. Jahrhundert* (“Berlin brass instrument making in the 18th and 19th century”). Since June 2020 Christian Breternitz has been working as research associate and curator for wind and percussion instruments at the Musikinstrumenten-Museum of the Staatliches Institut für Musikforschung in Berlin.

Christian Breternitz studirao je muzikologiju, pedagogiju i psihologiju na Sveučilištu za glazbu Franz Liszt u Weimaru i na Sveučilištu Friedrich Schiller u Jeni. Profesionalni je kustos i organolog, a specijalizirao se za limena puhaća glazbala, žičane instrumente s tipkama i orgulje. Od 2012. do 2014. godine radio je u Muzeju glazbenih instrumenata u Berlinu i supostavio posebnu izložbu „Valve.Brass.Music. 200 Years of Valved Brass Instruments”. Od 2015. do 2017. godine bio je kustos kolekcije povijesnih glazbenih instrumenata u Muzeju pokrajine Baden-Württemberg u Stuttgartu. Od ožujka 2017. do 2021. radio je kao znanstveni novak u Njemačkom muzeju u Münchenu. Godine 2019. završio je doktorat na Umjetničkom sveučilištu u Berlinu s disertacijom *Berliner Blechblasinstrumentenbau im 18. und 19. Jahrhundert* [Izrada limenih puhaćih glazbala u Berlinu u 18. i 19. stoljeću]. Od lipnja 2020. Christian Breternitz radi kao znanstveni suradnik i kustos za puhaća glazbala i udaraljke u Muzeju glazbenih instrumenata Državnog instituta za muzikološka istraživanja u Berlinu.

Anja Bunzel

Anja Bunzel holds a research position at the Musicology Department of the Institute of Art History, Czech Academy of Sciences. She gained her BA and MA from Freie Universität Berlin, Germany, and her PhD from Maynooth University, Ireland. She has taught as visiting lecturer at Charles University Prague (Czech Republic), Kunstuniversität Graz (Austria) and University of Vienna (Austria). Her research interests include music and gender, cultural transfer through private music-making in Central Europe during the nineteenth century, and nineteenth-century song. She is co-editor of *Musical Salon Culture in the Long Nineteenth Century* (with Natasha Loges, Boydell, 2019) and of *Women in Nineteenth-Century Czech Musical Culture* (with Christopher Campo-Bowen, Routledge, 2024). She is sole author of *The Songs of Johanna Kinkel: Genesis, Reception, Context* (Boydell, 2020) and has, among others, contributed to *Clara Schumann Studies*, edited by Joe Davies (Cambridge University Press, 2021) and to the *Cambridge Companion to Women in Music*, edited by Matthew Head and Susan Wollenberg (CUP, 2024). Anja is a member of the editorial boards of *Studia Musicologica* (AK Journals) and *Global Nineteenth-Century Studies* (Liverpool University Press) as well as of the advisory board of *Irish Musical Studies* (Boydell Press).

Anja Bunzel je znanstvena istraživačica u Muzikološkom odsjeku Instituta za povijest umjetnosti Češke akademije znanosti. Bakalaureat i magisterij stekla je na Freie Universität u Berlinu, a doktorat na Sveučilištu Maynooth u Irskoj. Kao gostujuća predavačica održala je predavanja na Karlovom sveučilištu u Pragu (Češka), Sveučilištu za glazbu i izvedbene umjetnosti u Grazu (Austrija) i na Sveučilištu u Beču (Austrija). Njezina područja znanstvenog interesa uključuju pitanja glazbe i roda, kulturalne transfere kroz privatno muziciranje u srednjoj Europi tijekom 19. stoljeća i popijevku 19. stoljeća. Suurednica je izdanja *Musical Salon Culture in the Long Nineteenth Century* (s Natashom Loges, Boydell, 2019.) i *Women in Nineteenth-Century Czech Musical Culture* (s Christopherom Campo-Bowenom, Routledge, 2024.). Jedina je autorica knjige *The Songs of Johanna Kinkel: Genesis, Reception, Context* (Boydell, 2020.) te je, između ostalog, priložila pridonijela izdanjima *Clara Schumann Studies* urednika Joe Daviesa (Cambridge University Press, 2021.) i *Cambridge Companion to Women in Music*, urednici Matthew Head i Susan Wollenberg (CUP, 2024.). A. Bunzel je članica uredništava časopisa *Studia Musicologica* (AK Journals) i *Global Nineteenth-Century Studies* (Liverpool University Press), kao i savjetničkog odbora časopisa *Irish Musical Studies* (Boydell Press).

Katica Burić Čenan

Katica Burić Čenan was born in Zadar, where she works as an associate professor at the Department of Ethnology and Anthropology at the University of Zadar. Alongside her studies in musicology at the Music Academy of the University of Zagreb, she also graduated in Information Sciences and Gestalt psychotherapy. Throughout her nearly 30-year career, she has focused on researching the musical history of Zadar from the 18th century to the mid-20th century. Her professional interests also encompass music archiving and digital humanities. She authored two monographs and numerous scholarly articles published in domestic and international journals and collections. Among the research projects she has participated in, two stand out: the recent Teatro Nuovo/Teatro Verdi: A Scientific-Popular Project for the Reconstruction of the Activities of Zadar's Second Opera House Based on Preserved Opera Posters (IP-UNIZD-2021-01; 2021–2023; University of Zadar), which she led; and Musical Sources of Dalmatia in the Context of Central European and Mediterranean Musical Culture from the 18th to the 20th Century (GIDAL IP-06-2016; 2017–2021; HRZZ), where she served as a research associate. Engaged in applied musicology, she collaborates closely with cultural and heritage institutions and musicians. She devotes special attention to the “revival” of archival music materials, particularly the works of 19th-century Zadar composers, resulting in the publication of contemporary sheet music editions and the organisation of concerts and exhibitions. In 2023, she received the highest recognition from the Croatian Musicological Society, the “Dragan Plamenac” Award, for her book *Zadarski slavuji: Braća Antonio i Gaetano Pini-Corsi*, published by the University of Zadar.

Katica Burić Čenan, dr. sc., rođena je u Zadru, gdje radi kao docentica na Odjelu za etnologiju i antropologiju Sveučilišta u Zadru. Uz studij muzikologije na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu, diplomirala je i studij Informacijskih znanosti te studij Geštalt psihoterapije. Tijekom svoje gotovo tridesetogodišnje karijere usmjerila se na istraživanje glazbene povijesti Zadra od 18. stoljeća do sredine 20. stoljeća. Njeni profesionalni interesi također obuhvaćaju glazbenu arhivistiku, digitalne humanističke znanosti i tradicijsko muziciranje zadarskoga kraja.

Biographies / Životopisi

Autorica je dviju monografija i znanstvenih članaka u domaćim i međunarodnim časopisima i zbornicima, te je urednica jedne knjige. Među znanstveno-istraživačkim projektima u kojima je sudjelovala posebno se ističu dva - *Teatro Nuovo/Teatro Verdi. Znanstveno-popularni projekt rekonstrukcije djelovanja drugog zadarskog opernog kazališta prema sačuvanim opernim plakatima* (IP-UNIZD-2021-01; 2021-2023; Sveučilište u Zadru) čija je bila voditeljica; te *Glazbeni izvori Dalmacije u kontekstu srednjoeuropske i mediteranske glazbene kulture od 18. do 20. stoljeća* (GIDAL IP-06-2016; 2017-2021; HRZZ) gdje je bila znanstvena suradnica. Angažirana u primijenjenoj muzikologiji, intenzivno surađuje s kulturnim i baštinskim institucijama te glazbenicima. Posebnu pažnju posvećuje "oživljavanju" arhivske glazbene građe, osobito djela zadarskih skladatelja iz 19. stoljeća, što rezultira izdavanjem suvremenih notnih izdanja te organizacijom koncerata i izložbi. Godine 2023. dobila je najviše priznanje Hrvatskoga muzikološkog društva, „Nagradu Dragan Plamenac“, za knjigu *Zadarski slavuji. Braća Antonio i Gaetano Pini-Corsi*, objavljenu u izdanju Sveučilišta u Zadru.

Matthieu Cailliez

Matthieu Cailliez is a lecturer in the Department of Musicology at the Université Jean Monnet - Saint-Étienne and a permanent member of the "Institut d'Histoire des Représentations et des Idées dans les Modernités" (IHRIM: UMR 5317). He holds a doctorate from the Universities of Bonn, Florence and Paris-Sorbonne (Codiplomation) as part of the European doctoral school "European Founding Myths in Literature, Art and Music". Defended in 2014, his doctoral dissertation is entitled "La Diffusion du comique en Europe à travers les productions d'opere buffe, d'opéras-comiques et de komische Opern (France - Allemagne - Italie, 1800-1850)". He is the author of some forty articles devoted mainly to lyric theatre in Europe in the 19th century.

Matthieu Cailliez je predavač na Odsjeku za muzikologiju Sveučilišta Jean Monnet u Saint Étienneu i stalni član ustanove Institut d'Histoire des Représentations et des Idées dans les Modernités, IHRIM: UMR 5317. Stekao je trojni doktorat na sveučilištima u Bonnu, Firenci i Parizu (Sorbonne) u okviru Europske doktorske škole "Europski utemeljiteljski mitovi u književnosti, umjetnosti i glazbi". Obranjena 2014. godine, njegova je doktorska disertacija naslovljena „La Diffusion du comique en Europe à travers les productions d'opere buffe, d'opéras-comiques et de komische Opern (France - Allemagne - Italie, 1800-1850)“ [Širenje komičnoga po Europi kroz produkcije opere buffe, opéras-comiques i komische Opern (Francuska - Njemačka - Italija, 1800.-1850.)]. Autor je četrdesetak članaka uglavnom posvećenih lirskom kazalištu u Europi 19. stoljeća.

Biographies / Životopisi

Luigi Casolino

Luigi Casolino holds a master's degree in Philosophy from the University of Bologna and a violin degree from the Conservatory of the same city. Both of his degree theses are part of a broader, ongoing project focused on the rereading and rediscovery of Adorno's fragments on Beethoven. He is also pursuing a master's degree in Musicology at the University of Bologna and is actively seeking PhD opportunities. His research interests include the Critical Theory of the Frankfurt School, Aesthetics of Music, Philosophy of Music, Viennese Classical Music and Early German Romantic Music. As a violinist, he has performed with several prestigious youth orchestras and is currently devoted to chamber music, participating in various national and international festivals (in violin and piano duo, string trio, and string quintet). At present, he collaborates with the Accademia Musicale Chigiana in Siena as a digital communication assistant, participates as a member of the Chigiana Conference organizing committee, and writes program notes for concerts in the Chigiana International Festival.

Luigi Casolino je magistrirao filozofiju na Sveučilištu u Bologni, a studij violine je završio na bolonjskom Konzervatoriju. Oba su njegova diplomatska rada dio šireg projekta koji je u tijeku, a čiji je fokus na ponovnom čitanju i ponovnom otkrivanju Adornovih odlomaka o Beethovenu. Trenutačno je na magistarskom studiju iz muzikologije na Sveučilištu u Bolonji i aktivno traži prilike za upisivanje doktorskog studija. Područja njegovog znanstvenog interesa uključuju kritičku teoriju frankfurtske škole, estetiku glazbe, filozofiju glazbe, bečku klasiku i ranu njemačku glazbu romantizma. Kao violinist nastupao je s nekoliko prestižnih orkestara mladih, a trenutačno je posvećen komornoj glazbi te sudjeluje na različitim nacionalnim i međunarodnim festivalima (u duu violine i klavira, gudačkom triju i gudačkom kvartetu). Trenutačno surađuje s Glazbenom akademijom Chigiana u Sieni kao asistent za digitalnu komunikaciju, sudjeluje kao član Chigianinog Odbora za organizaciju skupova i piše programske tekstove za koncerte na Međunarodnom festivalu Chigiana.

Riccardo Castagnetti

Riccardo Castagnetti is Marie Skłodowska Curie Global Fellow at the Universities of Harvard and Modena-Reggio Emilia with the project MARTINET – Musicians in the "Republic of Letters": For a Social Network Analysis of Giambattista Martini's Correspondence. His publications are focused on 18th-century music history, performance practice and musicians' correspondence. He is also interested to the role of music in cultural diplomacy in the 19th-20th centuries. Among his publications, *Alla scuola del maestro di cappella: Andrea Basili e la didattica della composizione nel secolo XVIII* (Lucca, Libreria Musicale Italiana).

Riccardo Castagnetti je stipendist zaklade Marie Skłodowska Curie pri sveučilištima Harvard i Modena-Reggio Emilia u sklopu projekta MARTINET – Musicians in the "Republic of Letters": For a Social Network Analysis of Giambattista Martini's Correspondence. Njegove publikacije usredotočene su na povijest glazbe 18. stoljeća, izvedbenu praksu i korespondencije glazbenika. Također se zanima za funkciju glazbe u kulturalnoj diplomaciji u 19. i 20. stoljeću. Među njegovim publikacijama ističe se knjiga *Alla scuola del maestro di cappella: Andrea Basili e la didattica della composizione nel secolo XVIII* [U kapelnikovoj školi: Andrea Basili i podučavanje kompozicije u 18. stoljeću] (Lucca, Libreria Musicale Italiana).

Biographies / Životopisi

Oleksandra Chebotar

Oleksandra Chebotar (Kyiv, Ukraine) holds a Bachelor's degree in Musical Arts. She is pursuing a Master's degree at the National Music Academy of Ukraine in the Department of World Music History (academic advisor: Candidate of Art Studies, Professor Olena Antonova). Her primary scholarly interest is the French musical landscape of the first half of the 19th century, a subject she has explored through various presentations at international conferences and academic publications. She is also engaged in music journalism, writing articles about classical music and hosting music programs on Ukrainian Radio.

Oleksandra Chebotar je prvostupnica glazbenih umjetnosti i studentica diplomskog studija na Ukrajinskoj nacionalnoj glazbenoj akademiji u Odsjeku za povijest svjetske glazbe (mentorica: prof. Olena Antonova). Njezin je glavni znanstveni interes francuski glazbeni krajolik prve polovice 19. stoljeća – tema koju je istraživala kroz razna priopćenja na međunarodnim znanstvenim skupovima i u znanstvenim publikacijama. Bavi se također glazbenim novinarstvom, piše članke o klasičnoj glazbi i vodi glazbene programe na Ukrajinskom radiju.

Tatjana Čunko

Tatjana Čunko graduated in Musicology and Music Journalism from the Zagreb Academy of Music in Zagreb in 1986 (*Serious music on Radio Zagreb in the period from 1969 to 1984*, partly published in the journal *Arti musices*, 27/1, 1996), where she received her master's degree in 2004. (*Instrumental Music in Croatia in the 17th Century*, partly printed in *Rad HAZU*, 445/2005) and received her PhD in 2011 (*Croatian Music and Croatian Radio*, published by the Third program of the Croatian Radio in 2012). She was an editor in the Croatian Radio Music Department of Croatian Radio and Television (1986–2020), while at the same time she was engaged in scientific work. Since 2019, she has been a lecturer at the Zagreb Academy of Music, teaching 'Croatian Music of the Twentieth Century' and 'Music Journalism', her main research interests. Since 2020, she is a researcher in the Department for the History of Croatian Music of the Institute for the History of Croatian Literature, Theatre and Music of the Croatian Academy of Sciences and Arts.

Tatjana Čunko, dr. sc., diplomirala je muzikologiju i glazbenu publicistiku na Muzičkoj akademiji u Zagrebu 1986. (*Ozbiljna glazba na Radio Zagrebu u razdoblju od 1969. do 1984.*, dio tiskan u časopisu *Arti musices*, 27/1, 1996.), gdje je magistrirala 2004. (*Instrumentalna glazba u Hrvatskoj u 17. stoljeću*, dio tiskan u časopisu *Rad HAZU*, 445/2005.) i doktorirala 2011. (*Hrvatska glazba i Hrvatski radio*, tiskao Treći program Hrvatskoga radija 2012.). Bila je urednica u Glazbenom programu Hrvatskoga radija (1986.-2020.), istovremeno se baveći znanstvenim radom. Od 2019. predaje kolegije „Hrvatska glazba 20. stoljeća“ i „Glazbena publicistika“ na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu, što su i glavna područja njezinih istraživanja. Od 2020. znanstvena je suradnica u Odsjeku za povijest hrvatske glazbe Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU.

Biographies / Životopisi

Ondřej Daniel

Ondřej Daniel is a co-founder of the Prague-based Centre for the Study of Popular Culture. He works as a historian at Charles University's Faculty of Arts. His current work covers different aspects of the reception of popular and alternative music. His recent book *Through the Ears of the Middle Class: Music, Youth and Class in the Czech Postsocialism* (in Czech 2023) examines intersections of different social categories and music in contemporary Czech history.

Ondřej Daniel je suosnivač Centra za proučavanje popularne kulture u Pragu. Radi kao povjesničar na Filozofskom fakultetu Karlovog sveučilišta, a u svojem se sadašnjem radu bavi različitim aspektima recepcije popularne i alternativne glazbe. Njegova nedavno objavljena knjiga *Kroz uši srednje klase: glazba, mladi i stalež u češkom postsocijalizmu* (na češkom, 2023.) propituje sjecišta različitih društvenih kategorija i glazbe u suvremenoj češkoj povijesti.

Jan Dewilde

Jan Dewilde studied musicology at the Katholieke Universiteit Leuven and wrote a thesis on the Flemish composer Jules Falck (1881–1959). For more than ten years, he worked for Flemish Radio and Television, where he was a producer of music documentaries and concerts. He publishes on Flemish music, musical heritage, and libraries. Currently, he is working on a biography of composer Peter Benoit (1834–1901). In addition, he is an editor for a series of scores, *The Flemish Music Collection (Repertoire Explorer)*, at Musikproduktion Höflich in Munich. Since 1998, Dewilde has been the co-ordinator for the Centre for the Study of Flemish Music, a post he combines with his work as a head librarian at the Koninklijk Conservatorium Antwerpen (Artesis Plantijn University College), a position he has held since 2006.

Jan Dewilde je studirao muzikologiju na Katoličkom sveučilištu u Leuvenu i diplomirao s tezom o flamanskom skladatelju Julesu Falcku (1881.-1959.). Više od deset godina radio je za Flamansku radioteleviziju kao producent glazbenih dokumentarnih emisija i koncerata. Objavio je radove o flamanskoj glazbi, glazbenoj baštini i knjižnicama. Trenutačno radi na biografiji skladatelja Petera Benoita (1834.-1901.). Pored toga, urednik je niza notnih izdanja *The Flemish Music Collection (Repertoire Explorer)*, što ga izdaje Musikproduktion Höflich u Münchenu. Od 1998. Dewilde je koordinator u Centru za proučavanje flamanske glazbe, a to mjesto kombinira s onim glavnog knjižničara na Kraljevskom konzervatoriju u Antwerpenu (Artesis Plantijn University College), pozicijom koju obnaša od 2006.

Biographies / Životopisi

Lada Duraković

Lada Duraković is Full Professor at the Academy of Music in Pula. She graduated in musicology from the University of Ljubljana, Faculty of Humanities and Social Sciences. She gained her master degree and PhD from the University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences. Her research interests focus on the correlation of ideology and music in the 20th century. She has taken part in conferences in Croatia and abroad. Duraković is the author of numerous scientific articles and books: *Musical Life in Pula under the Fascist Regime, 1926-1943* (HMD, Zagreb, 2003), *Ideology and Musical Life – Pula, 1945-1966* (HMD, Zagreb, 2011), *Music as the Educational Means of forming the Socialist Man: Music Education in Primary Schools in Croatia (1945-1965)* (HMD, Zagreb, 2019), and *Forgotten Music: Pula, 1900-1950* (Juraj Dobrila University, Pula, 2020). She is co-author (with Marijana Kokanović Marković) of the book *Franz Lehár - Bandmaster of the Imperial and Royal Navy in Pula (1894-1896)* (PPMI, Pula, 2020) and co-author (with Sabina Vidulin) of the book *Methodical Aspects of Musicological Contents: Media in Music Teaching* (Juraj Dobrila University, Pula, 2012).

Lada Duraković je redovita profesorica, zaposlena na Muzičkoj akademiji u Puli. Diplomirala je muzikologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani. Magistrirala je i doktorirala na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Njezin znanstveni interes usmjeren je na korelaciju ideologije i glazbe u 20. stoljeću. Sudjelovala je na skupovima u zemlji i inozemstvu. Autorica je brojnih znanstvenih članaka i knjiga: *Pulski glazbeni život u razdoblju fašističke diktature, 1926. –1943.* (HMD, Zagreb, 2003.); *Ideologija i glazbeni život: Pula 1945.–1966.* (HMD, Zagreb, 2011.); *Glazba kao odgojno sredstvo u formiranju „socijalističkog čovjeka“: nastava glazbe u osnovnim školama u Hrvatskoj (1945–1965)* (HMD, Zagreb, 2019.), *Zaboravljena glazba: Pula 1900. –1950.* (Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, 2020). Koautorica je (s Marijanom Kokanović Marković) knjige *Franz Lehár – kapelnik Carske i Kraljevske mornarice u Puli (1894. –1896.)* (PPMI, Pula, 2020.) i koautorica (sa Sabinom Vidulin) knjige *Metodički aspekti muzikološkog sadržaja: mediji u glazbenoj nastavi* (Juraj Dobrila Sveučilište u Puli, 2012.).

William A. Everett

William A. Everett is Curators' Distinguished Professor of Musicology Emeritus at the University of Missouri-Kansas City Conservatory. He is the author of biographies of operetta composers Sigmund Romberg (2007) and Rudolf Friml (2008), and his most recent book is *The Year that Made the Musical: 1924 and the Glamour of Musical Theatre* (2024). He is contributing co-editor to *The Cambridge Companion to the Musical* (with Paul R. Laird, 3rd ed., 2017) and currently edits the series *Cambridge Elements in Musical Theatre*, published by Cambridge University Press.

William A. Everett je istaknuti emeritirani profesor muzikologije na Konzervatoriju Sveučilišta Missouri-Kansas City. Autor je biografija operetnih skladatelja Sigmunda Romberga (2007.) i Rudolfa Frimla (2008.), a njegova je najnovija knjiga *The Year that Made the Musical: 1924 and the Glamour of Musical Theatre* (2024.). Suurednik je i autor priloga u zborniku *The Cambridge Companion to the Musical* (s Paulom R. Lairdom, 3. izdanje, 2017.), a trenutačno uređuje seriju *Cambridge Elements in Musical Theatre*, koju objavljuje Cambridge University Press.

Biographies / Životopisi

Nathalie Farrell

Nathalie Farrell is a PhD candidate in Music History/Theory at the University of Chicago. She has been published in *Music and Letters*, *The Journal of Popular Music Studies*, *The Journal of Sound and Music in Games*, *The Palgrave Handbook of Scoring Peak TV: Music and Sound in Television's New "Golden Age"*, and *The Flutist Quarterly*. Her research on neoliberal philanthropy and musicians's unions in Chicago has been funded by grants from the Mellon Foundation and the Eastman School of Music's Paul R. Judy Center for Innovation and Research. She is particularly passionate about trauma-informed pedagogy and has served as a Senior Teaching Fellow at the Chicago Center for Teaching and Learning. In her free time, she likes to knit and spend time with her dog (who is named after Leonard Bernstein).

Nathalie Farrell je doktorandica iz povijesti i teorije glazbe na Sveučilištu u Chicagu. Radovi su joj objavljeni u časopisima *Music and Letters*, *The Journal of Popular Music Studies*, *The Journal of Sound and Music in Games*, *The Palgrave Handbook of Scoring Peak TV: Music and Sound in Television's New "Golden Age"* te *The Flutist Quarterly*. Njezino istraživanje o neoliberalnoj filantropiji i glazbenim udrugama u Chicagu financijski su poduprle Mellon Foundation i Eastman School of Music's Paul R. Judy Center for Innovation and Research. Intenzivno se bavi pedagogijom obilježenom traumama te je radila kao viša nastavna suradnica u Centru za poučavanje i učenje u Chicagu. U slobodno vrijeme voli pletiti i provoditi vrijeme sa svojim psom (koji je dobio ime po Leonardu Bernsteinu).

Gioia Filocamo

Gioia Filocamo teaches Poetry for Music and Musical Dramaturgy at the Conservatorio di musica "Giulio Briccialdi" of Terni, and Music and Society in the Medieval and Renaissance Age at the University of Parma, Italy. She received a Diploma in Piano (1988), a Degree in Drama, Art, and Music Studies (1994), a PhD in the Philology of Music (2001), and a PhD in History (2015). She has held fellowships and scholarships at Oxford (Lady Margaret Hall), Bologna (University), Chicago (Newberry Library), Wolfenbüttel (Herzog August Bibliothek), Cambridge (St John's College), Uppsala (Swedish Collegium for Advanced Study), and Gotha (Forschungsbibliothek). She has published extensively on various aspects of musical life and music in modern Italy, and is also greatly interested in Italian opera.

Gioia Filocamo predaje Poetiku glazbe i Glazbenu dramaturgiju na Konzervatoriju "Giulio Briccialdi" u Terniju, te Glazbu i društvo u srednjem vijeku i renesansi na Sveučilištu u Parmi, u Italiji. Diplomirala je glasovir (1988.), studij Drame, umjetnosti i glazbe (1994.), te je stekla doktorate iz filologije glazbe (2001.) i povijesti (2015.). Kao stipendistica je boravila na fakultetu Lady Margaret Hall u Oxfordu, na Sveučilištu u Bologni, u Newberry Library u Chicagu, u Knjižnici nadvojvode Augusta u Wolfenbüttelu, na St John's Collegu u Cambridgeu, u institutu Swedish Collegium for Advanced Study u Uppsali te u Istraživačkoj knjižnici u Gothi. Objavila je niz radova o različitim aspektima glazbenog života i glazbe u modernoj Italiji, a iznimno ju zanima i talijanska opera.

Biographies / Životopisi

Aviram Freiberg

Aviram Freiberg is an Israeli musician: horn player, singer, composer, educator, researcher and entrepreneur. Aviram holds a B.Mus. in horn performance from New England Conservatory, Boston, an M.A in Musicology from Bar-Ilan University, Israel, and currently pursues his PhD in Musicology at the University of Haifa. Aviram's dissertation deals with esoteric musical instruments in Biedermeier Vienna. Aviram presented his research, both on Biedermeier Vienna and on Tchaikovsky's writing for the horn, at several of the annual conferences of the Israeli Musicological Society, and in international conferences such as the 51st International Horn Society convention in Ghent, Belgium and the conference of *Centro Studi Opera Omnia Luigi Boccherini*. As a composer, four of his operas were performed. Recently the Israeli Sinfonietta Be'er-Sheva performed his *Three Short Pieces for Chamber Orchestra*. His work *Sinfonietta* will receive its Carnegie Hall premiere in April 2025. Aviram is a co-founder of Opera North – a centre for contemporary Israeli opera in the Israeli northern periphery.

Aviram Freiberg izraelski je glazbenik – hornist, pjevač, skladatelj, nastavnik, znanstvenik i izvođač. Aviram je stekao bakalaureat iz sviranja roga na Konzervatoriju Nove Engleske u Bostonu, magisterij iz muzikologije na Sveučilištu Bar-Ilan u Izraelu, a trenutno pohađa doktorski studij iz muzikologije na Sveučilištu u Haifi. Njegova se disertacija bavi ezoteričnim glazbenim instrumentima u Beču u razdoblju bidermajera. A. Freiberg je predstavio svoja istraživanja na temu Beča u doba bidermajera i skladbi za rog Čajkovskog, na nekoliko godišnjih skupova Izraelskog muzikološkog društva te na međunarodnim skupovima kao što su 51. konvencija Međunarodnog društva hornista u Ghentu, u Belgiji, i na skupu koji je organizirao *Centro Studi Opera Omnia Luigi Boccherini*. Kao skladatelju izvedene su mu četiri opere, a orkestar Israeli Sinfonietta Be'er-Sheva nedavno je izveo njegovo djelo *Three Short Pieces for Chamber Orchestra*. Njegova skladba *Sinfonietta* će doživjeti svoju premijeru u Carnegie Hallu u travnju 2025. A. Freiberg je suosnivač Opere North, centra za suvremenu izraelsku operu na sjevernom rubu Izraela.

Nicolae Gheorghită

Nicolae Gheorghită is Professor of Byzantine Musical Palaeography at the National University of Music Bucharest (UNMB), as well as a conductor and performer with the *Psalmody* Choir of Byzantine chant. He is a graduate of the same institution and has taken higher studies in Greece (Athens and Thessaloniki), and has been the recipient of research grants from the universities of Cambridge, Saint Petersburg, and Venice. Gheorghită has also completed two post-doctoral programmes, at the New Europe College and the Musical Institute for Advanced Doctoral Studies, Bucharest. His writings include over fifty articles and 12 books and edited volumes. Gheorghită has been a member of the Union of Romanian Composers and Musicologists since 2001, and has twice won the prestigious institution's prize, in 2010 (*Byzantine Music between Constantinople and the Danubian Principalities. Studies in Byzantine Musicology*) and 2015 (*Musical Crossroads. Church Chants and Brass Bands at the Gates of the Orient*), and the Music Prize of the Romanian Academy of Sciences in the same year 2015, for the same book, *Musical Crossroads*. Nicolae Gheorghită is also the editor of the *Musica Sacra* section within the *Musicology Today* international periodical of the UNMB.

Biographies / Životopisi

Nicolae Gheorghită je profesor Bizantske glazbene paleografije na Nacionalnom sveučilištu za glazbu u Bukureštu (UNMB), kao i dirigent i izvođač u zboru za bizantinski pjev *Psalmody*. Diplomirao je i doktorirao na istom sveučilištu, a usavršavao se u Grčkoj (u Ateni i Solunu) te je bio korisnik istraživačkih stipendija na sveučilištima u Cambridgeu, Sankt Peterburgu i Veneciji. N. Gheorghită je završio i dva postdoktorska programa – na fakultetu New Europe College i na Glazbenom institutu za napredne doktorske studije u Bukureštu. Njegove publikacije uključuju više od 50 članaka i 12 autorskih i uredničkih knjiga. Od 2001. godine član je Saveza rumunjskih skladatelja i muzikologa te je dvaput osvojio prestižnu nagradu tog društva: 2010. (za knjigu *Byzantine Music between Constantinople and the Danubian Principalities. Studies in Byzantine Musicology*) i 2015. godine (za knjigu *Musical Crossroads. Church Chants and Brass Bands at the Gates of the Orient*), a 2015. je godine za istu knjigu osvojio i Glazbenu nagradu Rumunjske akademije znanosti. Nicolae Gheorghită je također i urednik rubrike *Musica Sacra* u međunarodnom časopisu *Musicology Today* kojeg izdaje UNMB.

Francisco J. Giménez Rodríguez

Francisco J. Giménez-Rodríguez is a musicology researcher and Professor at the University of Granada, where he founded the MuSiC (*Music, Science & Culture*) Research Group. He is the recipient of the Spanish Society of Musicology's 19th Annual Research Contest award (2003). His publications include monographs, edited volumes, chapters and articles in journals such as *Music & Letters*, *Studia Musicologica*, *International Review of Aesthetics and Sociology of Music* and *Journal of Urban History*. He has been Coordinator and Principal Investigator of 5 R&D projects about microhistory, music peripheries, music press and music and poetry since 2007. His research focuses on Spanish music from 1800 to the present, from different areas that allow a global approach to musical reality: music, city, press, women and poetry.

Francisco J. Giménez-Rodríguez muzikolog je i profesor na Sveučilištu u Granadi, na kojem je osnovao istraživačku skupinu MuSiC (*Music, Science & Culture*). Dobitnik je nagrade Španjolskog muzikološkog društva na 19. godišnjem istraživačkom natjecanju (2003.). Njegove publikacije uključuju monografije, uredničke knjige, poglavlja u knjigama i članke objavljene u časopisima poput *Music & Letters*, *Studia Musicologica*, *International Review of Aesthetics and Sociology of Music* i *Journal of Urban History*. Od 2007. godine bio je voditelj i glavni istraživač na pet istraživačko-razvojnih projekata o mikrohistoriji, glazbenim periferijama, glazbenom tisku te glazbi i poeziji. Glavna tema njegovog istraživanja je španjolska glazba od 1800. do danas u različitim područjima što omogućuje sveobuhvatni pristup glazbenoj realnosti koji uključuje glazbu, grad, tisak, žene i poeziju.

Fatima Hadžić

Fatima Hadžić, musicologist, is a full professor at the Music Academy at the University of Sarajevo. She completed undergraduate studies in piano (2003) and musicology (2005), a master's degree (2009), and doctorate (2012) in the Department of Musicology at the Music Academy at the University of Sarajevo. She is an associate of the Institute of Musicology of the Academy of Music in Sarajevo, a member of the FB&H Musicological Society, and of the ICTM National Committee for B&H. She held the position of president of the FB&H Musicological Society from 2014 to 2018. Since 2019, she has been the chief editor of the Journal of Musical Culture *Muzika*. She is the author of two academic monographs (*Musical institutions in Sarajevo (1918-1941): Regional Music School and Sarajevo Philharmonic*, 2018; *Stories about Music in Bosnia and Herzegovina: dedicated to Folke Rabe*, 2022, co-authored by L. Šehović, J. Talam, T. Karača Beljak; *František Matějovský: Czech Musician in Bosnia and Herzegovina*, 2023, co-authored by L. Šehović), numerous research papers published in B&H, the Czech Republic, Croatia, Italy, Hungary, Slovenia and Serbia, eleven articles for *Grove Music Online* (Oxford University Press), and editor of five proceedings of the international symposium "Music in Society".

Fatima Hadžić, muzikologinja, redovna je profesorica na Muzičkoj akademiji Univerziteta u Sarajevu. Završila je studij klavira (2003.) i muzikologije (2005.), magistrirala (2009.) i doktorirala (2012.) na Odsjeku za muzikologiju na Muzičkoj akademiji Univerziteta u Sarajevu. Suradnica je Instituta za muzikologiju Muzičke akademije u Sarajevu, članica Muzikološkog društva FBiH i ICTM Nacionalnog komiteta za BiH. Dužnost predsjednice Muzikološkog društva FBiH obavljala je od 2014. do 2018. Od 2019. na mjestu je glavne i odgovorne urednice časopisa za muzičku kulturu *Muzika*. Autorica je tri znanstvene monografije (*Muzičke institucije u Sarajevu (1918–1941): Oblasna muzička škola i Sarajevska filharmonija*, 2018.; *Stories about Music in Bosnia and Herzegovina: dedicated to Folke Rabe*, 2022., koautorice – L. Šehović, J. Talam, T. Karača Beljak; *František Matějovský: češki muzičar u Bosni i Hercegovini*, 2023.), brojnih znanstvenih radova objavljenih u BiH, Češkoj, Hrvatskoj, Italiji, Mađarskoj, Sloveniji i Srbiji, jedanaest članaka za *Grove Music Online* (Oxford University Press) i urednica je pet zbornika Međunarodnog simpozija "Muzika u društvu".

Szabolcs Illés

Szabolcs Illés is a baroque violinist, a specialist in HIPP (Historically Informed Performance Practice), and musicologist. He obtained his modern and baroque instrumental degrees in Budapest and Leipzig, and his Master's degree in baroque violin in Brussels, in the class of Sigiswald Kuijken. He is the latter's only Hungarian student and the only Hungarian representative of the world-famous baroque violin school founded by Kuijken. He graduated in musicology in Budapest in 2022. Currently, he is a PhD student in Musicology at the Doctoral School of the Liszt Academy of Music and a staff member of the Department for Hungarian Music History in the Institute for Musicology, RCH in Budapest. His main research interests are the history of early music performance in Hungary, on which he is writing his dissertation, and historical performance practice, including the formal and technical changes in the playing of stringed instruments from different musical periods.

Szabolcs Illés svirač je barokne violine, stručnjak za povijesno informiranu izvođačku praksu i muzikolog. Diplome modernih i baroknih instrumenata stekao je u Budimpešti i Leipzigu, a magisterij iz barokne violine u Bruxellesu u klasi Sigiswalda Kuijkena, kao jedini njegov mađarski student i jedini mađarski predstavnik njegove svjetski poznate škole barokne violine. Muzikologiju je diplomirao u Budimpešti 2022. Trenutačno je student doktorskog studija muzikologije na Muzičkoj akademiji Franz Liszt i zaposlen je na Odsjeku za povijest mađarske glazbe u Institutu za muzikologiju Istraživačkog centra za humanističke znanosti, oboje u Budimpešti. Njegova su glavna područja interesa povijest rane izvođačke prakse u Mađarskoj, o čemu i piše disertaciju, te povijesno izvođaštvo, uključujući formalne i tehničke promjene u sviranju žičanih instrumenata u različitim glazbenim razdobljima.

Mirko Jankov

Mirko Jankov graduated in Music pedagogy in 2009 and Organ in 2010 at the Academy of Music, University of Zagreb. There he also completed the Postgraduate University Specialist Art Studies of Performing Arts under the mentorship of Ljerka Očić and Vjera Katalinić in 2014. Currently, he attends the Postgraduate Doctoral Study of Musicology at the Faculty of Philosophy and the Academy of Music, University of Zagreb. Since September 2012, he has become a leading organist and a regens chori (in 2016) of the Co-cathedral of St Peter the Apostle, Split. Alongside his pedagogical work and music performance, Mirko Jankov has researched and published articles on organology, historical musicology, and ethnomusicology. Since 2020/21 he holds the position of assistant at the Arts Academy, University of Split.

Mirko Jankov je na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu diplomirao Glazbenu pedagogiju (2009.) te Orgulje (2010.). Na istoj ustanovi završio je i poslijediplomski sveučilišni specijalistički studij pod mentorstvom dr. art. Ljerka Očić i dr. sc. Vjere Katalinić (2014.). Trenutno pohađa Poslijediplomski doktorski studij muzikologije na Filozofskom fakultetu i Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. Od 2012. glavni je orguljaš, potom i regens chori (2016.) konkatedrale sv. Petra Apostola u Splitu. Uz pedagošku i glazbeno-izvođačku djelatnost bavi se istraživačkim radom i redovito objavljuje članke iz organologije, historijske muzikologije i etnomuzikologije. U zvanju je asistenta na Umjetničkoj akademiji Sveučilišta u Splitu od akademske godine 2020./2021.

Tamara Jurkić Sviben

Tamara Jurkić Sviben, pianist and croatologist, perfected her piano skills in the classes of Jurica Muraj and Vladimir Krpan at the Academy of Music of the University of Zagreb and the École Normale de Musique "Alfred Cortot" (ENMP) in Paris. She actively performs as a pianist and chamber musician. She received her PhD in croatology from the Croatian Studies Department of the University of Zagreb. Her interest in Croatian musical heritage led her to research composers of Jewish origin and their contribution to Croatian culture in the 19th and the first half of the 20th centuries. At the same time, she is engaged in interdisciplinary research in music, language, and culture as an associate professor at the Faculty of Teacher Education, University of Zagreb. She is an active member of the Croatian

Biographies / Životopisi

Society of Musical Artists, the Croatian Musicological Society, the Croatian Pedagogical Literary Association, the vice-president of the Croatian Music Institute, and the head of the music department of Matrix Croatica. She is the Deputy Editor-in-Chief of the *Napredak* journal for Interdisciplinary Research in Education. Since October 2024 she has been the Vice-Dean for Science, Arts and International Cooperation at the University of Zagreb Faculty of Teacher Education.

Tamara Jurkić Sviben, pijanistica i kroatologinja, klavirsko je umijeće usavršavala u klasama Jurice Muraja i Vladimira Krpana na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu te na École Normale de Musique “Alfred Cortot” (ENMP) u Parizu. Aktivno koncertira kao pijanistica i komorna glazbenica. Doktorirala je kroatologiju na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu. Zanimanje za hrvatsku glazbenu baštinu usmjerilo ju je k istraživanju skladatelja židovskog podrijetla i njihovog doprinosa hrvatskoj kulturi u 19. i prvoj polovici 20. stoljeća. Usporedno se bavi interdisciplinarnim istraživanjima u području glazbe, jezika i kulture kao izvanredna profesorica na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Aktivna je članica Hrvatskog društva glazbenih umjetnika, Hrvatskog muzikološkog društva, Hrvatsko-pedagoškog književnog zbora te potpredsjednica Hrvatskog glazbenog zavoda i pročelnica odjela za glazbu Matice hrvatske. Zamjenica je glavne urednice časopisa *Napredak* za interdisciplinarna istraživanja u odgoju i obrazovanju. Od 1. listopada 2024. godine prodekanica je za znanost, umjetnost i međunarodnu suradnju Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Vjera Katalinić

Vjera Katalinić, scientist-emeritus of the Croatian Academy of Sciences and Arts in Zagreb; full professor at the University of Zagreb, Music Academy, and president of the Croatian Musicological Society (2007–2013; 2019–2025). The fields of her interest are musical culture in the 18th and 19th centuries, the mobility of music and musicians and their networks, as well as music archives in Croatia. She has published five books and some 250 articles; co-edited twelve proceedings, eight monograph editions and eight music scores. She is currently involved in the CRF project “Institutionalization of modern bourgeois musical culture in the 19th century in civil Croatia and the Military Frontier” (2021–2025).

Vjera Katalinić, zaslužna je znanstvenica-emerita Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu; naslovna redovita profesorica u trajnome zvanju na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu; predsjednica Hrvatskog muzikološkog društva (2007.–2013.; 2019.–2025.). Područja istraživanja: glazbena kultura u 18. i 19. stoljeću, mobilnost glazbe i glazbenika i njihova umrežavanja; glazbeni arhivi u Hrvatskoj. Objavila je pet knjiga i više od 250 članaka, uredila 12 zbornika, osam monografija i osam notnih izdanja. Suradnica je projekta „Institucionalizacija moderne građanske glazbene kulture u 19. stoljeću na području civilne Hrvatske i Vojne krajine“ (2021.–2025.).

Biographies / Životopisi

Achille Kienholz

Achille Kienholz is a PhD student, enrolled in the Swiss National Science Foundation-funded project “The musical world of fairgrounds in Switzerland, 19th–21st centuries”, led by Prof. Anna Stoll-Knecht, at the University of Fribourg. He holds a bachelor’s degree in musicology and art history from the latter university and a master’s degree in ethnomusicology from the University of Neuchâtel. His master’s thesis addressed the notion of musical expertise as operated by music therapists, in a regional context. His dissertation project aims to clarify the origins, use and functions of the fairground organ in the period between 1850 and 1950, as well as to reconstitute interactions and social meanings generated by and around these kind of instruments.

Achille Kienholz je doktorand na projektu „Glazbeni svijet sajmovi u Švicarskoj od 19. do 21. stoljeća“ voditeljice prof. Anne Stoll-Knecht, kojeg financira Švicarska nacionalna znanstvena zaklada, a provodi se na Sveučilištu u Fribourgu. Prvostupničku diplomu iz muzikologije i povijesti umjetnosti stekao je na navedenom sveučilištu, a magisterij iz etnomuzikologije na Sveučilištu u Neuchâtelu. Njegov se magistarski rad bavio idejom glazbene stručnosti kojom barataju glazbeni terapeuti u regionalnom kontekstu. U svom doktorskom istraživanju namjerava rasvijetliti korijene, uporabu i funkcije sajamskih orgulja u razdoblju između 1850. i 1950., kao i rekonstruirati interakcije i društvena značenja koja su generirali ovi instrumenti.

Marijana Kokanović Marković

Marijana Kokanović Marković is full time Professor in the Department of Musicology and Ethnomusicology of the Academy of Arts at the University of Novi Sad. She graduated both in Music Pedagogy and Musicology from the Academy of Arts in Novi Sad, where she also received her MA and PhD in Musicology. She has taken part in conferences in the country and abroad, and has published many papers as well as lexicography articles for the Serbian Biographical Dictionary, the Serbian Encyclopaedia, Grove Music Online and Österreichisches Musiklexikon. She published the monograph *The Social Role of Salon Music in the Lives and System of Values of the Serbian Citizens in the 19th Century* (2014) and she is co-author with Lada Duraković of the book *Franz Lehár – Bandmaster of the Imperial and Royal Navy in Pula (1894–1896)* (2020). She co-edited *Kornelije Stanković – Piano Music, Vol. 1* (with Danica Petrović, 2004), and the album of salon dances for piano *From Salons of Novi Sad* (2010). She is co-author on the anthology *19th-Century Salon Music from the Balkans* (2020). She is the recipient of the “Stana Đurić Klajn Award” in the field of applied musicology for editing and authoring all the accompanying musicological contributions to the collection of compositions by Jovan Paču, *Serbian Sounds – Rhapsodies for Piano* (2022). She has participated in projects in the country and abroad. The focus of her scientific interests is 19th century music and especially popular genres (salon music, operetta). She completed specialization courses in Vienna and Leipzig.

Marijana Kokanović Marković je redovita profesorica na Katedri za muzikologiju i etnomuzikologiju Umjetničke akademije Sveučilišta u Novom Sadu. Diplomirala je glazbenu pedagogiju i muzikologiju, te magistrirala i doktorirala muzikologiju na Umjetničkoj akademiji u Novom Sadu. Sudjelovala je na skupovima u zemlji i inozemstvu i objavila brojne članke, kao i leksikografske natuknice (*Srpski biografski rječnik*, *Srpska enciklopedija*, *Grove Music Online*, *Austrijski glazbeni leksikon*). Objavila je monografiju *Društvena uloga salonske muzike u životu i sistemu vrednosti srpskog građanstva u 19. veku* (2014.), a s Ladom Duraković knjigu *Franz Lehár kapelnik Carske i kraljevske mornarice u Puli* (2020.). Priredila je prvu knjigu sabranih djela Kornelija Stankovića *Klavirska muzika* (s D. Petrović, 2004.) i Album salonskih igara za klavir *Iz novosadskih salona* (2010.). Koautorica je antologije *19th-Century Salon Music from the Balkans* (2020.). Dobitnica je „Nagrade Stana Đurić Klajn“ iz područja primijenjene muzikologije za priređivanje i autorstvo svih priložnih muzikoloških priloga i zbirke skladbi Jovana Pačua *Srpski zvuci – rapsodije za klavir* (2022.). Sudjelovala je na projektima u zemlji i inozemstvu. U fokusu njezinih znanstvenih istraživanja je glazba 19. stoljeća, a posebno popularni žanrovi (salonska glazba, opereta). Usavršavala se u Beču i Leipzigu.

Argyrios Kokoris

Argyrios Kokoris is a historical ethnomusicologist and an accomplished performer of Greek traditional folk music. He earned his PhD in Ethnomusicology with Distinction from the Aristotle University of Thessaloniki in 2024, funded by a grant from the Hellenic Foundation for Research and Innovation (H.F.R.I.). His academic journey includes a Master of Arts in “Black Sea and Eastern Mediterranean Studies” (2019, Distinction) and dual bachelor's degrees in Music Science and Art (2013) and Law (2009), all achieved with admission scholarships. With over 22 years of experience in music, Kokoris was trained in traditional Greek folk singing by the late Chronis Aedonides. He currently holds a position as a Senior Officer in Greek Public Administration, having previously served as a music educator. His performance career spans collaborations throughout Greece and Europe, highlighting his dedication to the preservation and promotion of Greek musical heritage. Kokoris's research focuses on the interplay between music, soundscapes, and political contexts during significant periods in Modern Greek history, particularly the National Schism civil conflict (1915–1922). He is actively involved in the emerging field of Historical Ethnomusicology, contributing to global academic discussions and publications. His work underscores a deep commitment to exploring the cultural and historical roles of music in shaping societal narratives.

Argyrios Kokoris je historijski etnomuzikolog i etablirani izvođač grčke tradicionalne narodne glazbe. Doktorirao je s pohvalama na Aristotelovom sveučilištu u Solunu 2024. godine, a bio je stipendist Grčke zaklade za istraživanje i inovacije (H.F.R.I.). Njegov akademski put uključuje magisterij iz “Studija Crnog mora i istočnog Mediterana” (2019., s pohvalama) i dva prvostupnička studija iz Glazbene znanosti i umjetnosti (2013.) i prava (2009.), a svi su mu studiji bili potpomognuti stipendijama. A. Kokoris, koji ima više od 22 godine glazbenog iskustva, učio je grčko tradicionalno narodno pjevanje kod pokojnog Chronisa Aedonidesa.

Ranije je radio kao učitelj glazbe, a sada radi kao viši službenik u Grčkoj državnoj upravi. Njegova je izvođačka karijera bogata suradnjama diljem Grčke i Europe te naglašava njegovu posvećenost očuvanju i promociji grčkog glazbenog nasljeđa. Kokorisovo se istraživanje koncentrira na međuodnos između glazbe, zvučnih pejzaža i političkih konteksta tijekom značajnih razdoblja moderne grčke povijesti, posebno tijekom razdoblja Nacionalne šizme, građanskog sukoba koji je trajao od 1915. do 1922. Aktivno je uključen u područje historijske etnomuzikologije koje se upravo razvija, pridonoseći globalnim akademskim raspravama i publikacijama. Njegov rad naglašava duboku predanost istraživanju kulturnih i povijesnih funkcija koje je glazba imala u oblikovanju društvenih narativa.

Lucija Konfic

Lucija Konfic is a senior research associate at the Department for History of Croatian Music, Croatian Academy of Sciences and Arts in Zagreb. She graduated in musicology (Music Academy in Zagreb) in 2005 and librarianship (Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb) in 2008, and received her PhD in 2017 at the Universität für Musik und darstellende Kunst in Graz. She is a collaborator on the current project of the Croatian Science Foundation “Institutionalization of modern bourgeois musical culture in the 19th century in civil Croatia and the Military Border (MusInst19)”. She has participated in some 30 conferences in Croatia and abroad. She is actively researching the history of Croatian music with a special interest in the following topics: music theory in the 18th century, treatises of G. M. Stratico, specific aspects of Croatian music (17th–20th centuries), digital musicology, preservation of musical heritage, music archives in Croatia. Since 2020 she has been the editor-in-chief of the Croatian musicological journal *Arti musices*.

Lucija Konfic je viša znanstvena suradnica u Odsjeku za povijest hrvatske glazbe HAZU u Zagrebu. Diplomirala je muzikologiju (Muzička akademija u Zagrebu) 2005. i bibliotekarstvo (Filozofski fakultet u Zagrebu) 2008., a doktorirala 2017. na Universität für Musik und darstellende Kunst u Grazu. Suradnica je na aktualnom projektu HRZZ-a „Institucionalizacija moderne građanske glazbene kulture u 19. stoljeću na području civilne Hrvatske i Vojne krajine (MusInst19)“. Sudjelovala je na 30-ak simpozija u Hrvatskoj i inozemstvu (Bosna i Hercegovina, Italija, Mađarska, Njemačka, Poljska, Slovenija). Aktivno se bavi istraživanjem povijesti hrvatske glazbe s posebnim interesom za sljedeće teme: teorija glazbe u 18. stoljeću, traktati G. M. Stratica, aspekti hrvatske glazbe 17.-20. stoljeća, digitalna muzikologija, očuvanje glazbene baštine, glazbeni arhivi u Hrvatskoj. Od 2020. glavna je urednica časopisa *Arti musices*.

Andrea Lindmayr-Brandl

Andrea Lindmayr-Brandl is Professor of music history at the University of Salzburg. She studied musicology, philosophy and mathematics at her home university, at the Mozarteum Salzburg and at the Schola Cantorum Basiliensis. Her dissertation concerns the sources for the motets of Johannes Ockeghem (Laaber, 1990), her habilitation analyzed Schubert's

Biographies / Životopisi

fragments (Stuttgart 2003). She has held the Austrian Chair Professorship at Stanford University, has been guest professor at the University of Vienna and is an active member of several academic institutions and organisations. Her field of research comprises studies in Renaissance music, manuscript and early print studies, music notation and editorial work, as well as Franz Schubert and his time. Since 2021 she is Chair of the Schubert Research Center at the Austrian Academy of Science.

Andrea Lindmayr-Brandl je profesorica Povijesti glazbe na Sveučilištu u Salzburgu. Muzikologiju, filozofiju i matematiku je studirala na svom matičnom sveučilištu, na Mozarteumu u Salzburgu i na Scholi Cantorum u Baselu. U disertaciji se bavila izvorima za motete Johanna Ockeghema (Laaber, 1990.), a u habilitaciji je analizirala Schubertove fragmente (Stuttgart, 2003.). Bila je profesorica na Austrijskoj katedri na Sveučilištu Stanford, gostujuća profesorica na Sveučilištu u Beču te je aktivna sudionica nekoliko znanstvenih institucija i organizacija. Njezino područje istraživačkog rada uključuje proučavanje renesansne glazbe, rukopisa i ranog tiska, glazbene notacije, Franza Schuberta i njegovog razdoblja, te urednički rad. Od 2021. godine voditeljica je Istraživačkog centra Schubert pri austrijskoj Akademiji znanosti.

Jakub Machek

Jakub Machek is an Assistant Professor at the Media Studies Department of Metropolitan University Prague. He has authored the *Počátky populární kultury v českých zemích* [The Emergence of Popular Culture in the Czech Lands, 2017] and co-edited several collections of essays. Additionally, he has written numerous book chapters and journal articles. His latest research focuses on the role of music in Czech society.

Jakub Machek je docent na Odsjeku za medijske studije na Metropolitanskom sveučilištu u Pragu. Autor je knjige *Počátky populární kultury v českých zemích* [Začeci popularne kulture u češkim zemljama, 2017.] i suurednik je nekoliko zbornika. Posebno toga, napisao je brojna poglavlja u knjigama i članke u časopisima. Njegovo se najnovije istraživanje koncentriralo na funkciju glazbe u češkom društvu.

Nataša Marjanović

Nataša Marjanović is a Senior Research Associate at the Institute of Musicology SASA. She graduated in musicology from the Faculty of Music in Belgrade in 2009 and received her PhD from the Faculty of Philology, University of Belgrade in 2016. Her research interests include music of the 19th century, traditional Serbian Church Chant, church music, and choral music. Her research is interdisciplinary and focuses on literature as a field of sources for musical and cultural history research. She is the author of the monograph *Music in the Life of Serbs in the 19th Century – from the Memoir Treasury* (2019). She is a participant in the projects of the Institute of Musicology SASA and the projects of Matica srpska (Novi Sad), as well as to the project “A New Ecosystem of Early Music Studies (EarlyMuse)”, within COST (European Cooperation in Science and Technology). She participated in national and inter-

Biographies / Životopisi

national conferences (Austria, Bulgaria, Croatia, Finland, Greece, Hungary, Portugal, Romania, Serbia). Her papers were published in national and international journals and edited books in Serbian, English, German, Russian and Slovenian languages. She is a member of Musicological Society of Serbia, International Society for Orthodox Church Music (Joensuu, Finland) and Verein zur Erforschung der Monodie (Vienna, Austria).

Nataša Marjanović je viša znanstvena suradnica Muzikološkog instituta Srpske akademije nauka i umetnosti. Diplomirala je muzikologiju na Fakultetu muzičke umetnosti u Beogradu 2009. i stekla doktorat na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu 2016. godine. Njezini znanstveni interesi uključuju glazbu 19. stoljeća, tradicionalno srpsko crkveno pjevanje, crkvenu glazbu i zbornu glazbu. Unutar interdisciplinarnih studija fokusira se na polje književnosti kao područje izvora za istraživanje glazbene i kulturne povijesti. Autorica je monografije *Muzika u životu Srba u 19. veku – iz memoarske riznice* (2019.). Sudjeluje u projektima Muzikološkog instituta SANU i Matice srpske (u Novom Sadu), kao i u projektu “A New Ecosystem of Early Music Studies (EarlyMuse)” u sklopu COST-a (Europska suradnja u znanosti i tehnologiji). Sudjelovala je na domaćim i međunarodnim skupovima (u Srbiji, Austriji, Hrvatskoj, Grčkoj, Mađarskoj, Bugarskoj, Rumunjskoj, Finskoj i Portugalu). Njezini su radovi objavljeni u domaćim i međunarodnim časopisima i zbornicima, tiskanima na srpskom, engleskom, njemačkom, ruskom i slovenskom jeziku. Članica je Srpskog muzikološkog društva, Međunarodnog društva za pravoslavnu crkvenu glazbu (Joensuu, Finska) i Udruge za proučavanje monodije (Beč, Austrija).

Cristian Martínez Vega

Cristian Martínez Vega is a PhD candidate in Historical Musicology at the University of Auckland. His doctoral thesis, titled *The Process of Canon Formation in Nineteenth-Century Chamber Music: A War of Socio-Political Influences on Concert Culture*, analyses the role of human agents and factors in the canonisation process of the nineteenth century, with a focus on music institutions. His earlier research examined contributions of native musicians to American musical culture, highlighting their role in constructing socio-cultural identities. He is particularly interested in the intersection of political and social theory with culture, with a focus on how key agents and systems shape power.

Cristian Martínez Vega je doktorand iz historijske muzikologije na Sveučilištu u Aucklandu. Njegova doktorska teza, naslovljena *The Process of Canon Formation in Nineteenth-Century Chamber Music: A War of Socio-Political Influences on Concert Culture*, bavi se ulogom ljudskih aktera i čimbenika u procesu formiranja kanona 19. stoljeća, s fokusom na glazbene institucije. U svojim je ranijim istraživanjima propitivao priloge domorodačkih glazbenika američkoj glazbenoj kulturi, naglašavajući njihovu ulogu u formiranju društveno-kulturnih identiteta. Posebno ga zanima sjecište političke i društvene teorije s kulturom, s naglaskom na tome kako ključni akteri i sustavi oblikuju moć.

Biographies / Životopisi

Martina Mičija

Martina Mičija, PhD, is an assistant professor at the Faculty of Teacher Education at the University of Zagreb, a pianist, piano pedagogue, and scientific researcher in the field of music. She graduated in piano in 2003 at the Ino Mirković College of Music and later continued her music education at the École Normale de Musique de Paris. In October 2019 she obtained a doctorate from the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb and defended her dissertation entitled "Female Pianists of the Zagreb Environment from the End of the 19th and the First Half of the 20th Century in the Light of Contemporary Pianism and Piano Pedagogy". Her research interests include interdisciplinary topics in music, the history of pianism, music pedagogy, literature and music, and culture.

Martina Mičija docentica je na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, pijanistica, klavirska pedagoginja i znanstvena istraživačica u području glazbe. Diplomirala je klavir 2003. na Visokoj glazbenoj školi Ino Mirković, a kasnije je nastavila glazbeno obrazovanje na École Normale de Musique de Paris. U listopadu 2019. doktorirala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i obranila disertaciju pod naslovom "Pijanistice zagrebačke sredine s kraja 19. i prve polovice 20. stoljeća u svjetlu suvremenog pijanizma i klavirske pedagogije". Njezin znanstveni interes uključuje interdisciplinarnu temu iz glazbe, povijesti pijanizma, glazbene pedagogije, književnosti i glazbe te kulture.

Nada Milas Bosanac

Nada Milas Bosanac, PhD, is the director of the Museum "Belišće" in Belišće, Croatia. She completed her doctoral dissertation in March 2017 at the J.J. Strossmayer University in Osijek, Faculty of Economics, on the topic "Effects of the Bologna Process on Higher Education in the Republic of Croatia". In February 2018, she was elected to the title of scientific associate, scientific field of social sciences, field of economics. She has given public lectures at scientific conferences and has published scientific research papers in international publications related to higher education.

Nada Milas Bosanac, dr. sc., ravnateljica je Muzeja „Belišće“ u Belišću. Svoju disertaciju na temu *Utjecaj bolonjskog procesa na visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj* obranila je na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u ožujku 2017. godine. U veljači 2018. godine izabrana je za znanstvenog suradnika u znanstvenom području društvenih znanosti, polje ekonomija. Držala je javna izlaganja na znanstvenim skupovima i objavljivala znanstvene istraživačke radove u međunarodnim publikacijama na temu visokog obrazovanja.

Maja Milošević Carić

Maja Milošević Carić is assistant professor at the University of Split, Arts Academy, Department for Music Education and Music Culture. She earned her MA degree at the University of Zagreb, Department of Musicology of the Academy of Music in 2010, and completed her

Biographies / Životopisi

PhD studies at the University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences in 2020. In 2015 and 2016 she was engaged as junior researcher at the Croatian Academy of Sciences and Arts, Department for History of Croatian Music in Zagreb, taking part in the international musicological HERA project "Music Migration in the Early Modern Age: The Meeting of the European East, West and South" (led by Vjera Katalinić). From 2017 to 2021 she was also active as a researcher in the musicological project "Musical Sources of Dalmatia in the Context of the Central-European and Mediterranean Musical Culture from the 18th to the 20th Century" (led by Ivana Tomić Ferić, PhD at the University of Split, Arts Academy), financed by the Croatian Science Foundation. Her main areas of research are musical archives and collections in Dalmatia, traditional music of Dalmatia, and the music history of the island of Hvar.

Maja Milošević Carić docentica je na Odsjeku za glazbenu pedagogiju i glazbenu kulturu Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu. Diplomirala je na Odsjeku za muzikologiju Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu (2010.), a stupanj doktora znanosti stekla je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (2020.). Godine 2015. i 2016. bila je zaposlena kao doktorandica na Odsjeku za povijest hrvatske glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, sudjelujući na međunarodnom muzikološkom projektu *Music Migration in the Early Modern Age: The Meeting of the European East, West and South* (izvor financiranja projekta: program HERA – Humanities in European Research Area, voditeljica: Vjera Katalinić). Od 2017. do 2021. bila je također suradnica na nacionalnom muzikološkom projektu *Glazbeni izvori Dalmacije u kontekstu srednjoeuropske i mediteranske glazbene kulture od 18. do 20. stoljeća* (pri Umjetničkoj akademiji Sveučilišta u Splitu, voditeljica: Ivana Tomić Ferić), koji je financirala Hrvatska zaklada za znanost. Glavna područja njezina istraživanja su: glazbeni arhivi i zbirke u Dalmaciji, tradicijska glazba Dalmacije, povijest glazbe otoka Hvara.

Marko Motnik

Marko Motnik, PhD, received his doctorate from the University of Music and Performing Arts, Vienna (MDW) and his habilitation from the University of Ljubljana. He was employed as a university assistant within the Institute of Musicology at the University of Vienna, at the MDW as a research assistant, and at the Archives of the Gesellschaft der Musikfreunde in Vienna. He contributed to various research projects for the Esterházy Private Foundation in Eisenstadt, for the Austrian Academy of Sciences, and the Saxon Academy of Sciences in Leipzig. After a 25-year career in Vienna he returned to Slovenia, where he is a research associate at the Institute of Musicology, ZRC SAZU. He has demonstrated his extensive expertise through numerous publications and lectures. These cover a wide range of research areas from the Renaissance to the nineteenth century. He regularly presents his findings at international symposia and in publications. Motnik's current research focuses on cultural transfer, the beginnings of public concert life, women in music, musical culture and musical institutions in Central Europe, as well as stage and ballroom dancing. His most recent publication is *Glasbena pot Sophie Linhart: Po sledih družine Antona Tomaža Linharta* which combines the biography of a singer with the cultural history of Vienna and Ljubljana in the Biedermeier period: <https://omp.zrc-sazu.si/zalozba/catalog/book/2152>.

Marko Motnik doktorirao je na Sveučilištu za glazbu i izvedbene umjetnosti u Beču (MDW), a habilitirao na Sveučilištu u Ljubljani. Radio je kao asistent u Institutu za muzikologiju Sveučilišta u Beču, kao znanstveni novak na MDW-u i u arhivu Društva prijatelja glazbe u Beču. Pridonio je raznim istraživačkim projektima koje su provodile Privatna zaklada Esterházy u Željeznom/Eisenstadtu, Austrijska akademija znanosti i Saska akademija znanosti u Leipzigu. Nakon 25-godišnje karijere u Beču vratio se u Sloveniju, gdje je znanstveni suradnik u Institutu za muzikologiju Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Svoju je široku stručnost demonstrirao kroz niz publikacija i održanih predavanja u širokom dijapazonu znanstvenih područja, od renesanse do 19. stoljeća. Rezultate svojih istraživanja redovito predstavlja na međunarodnim skupovima i u publikacijama. Motnikovo se trenutačno istraživanje koncentriralo na kulturne transfere, početke javnog koncertnog života, žene u glazbi, glazbenu kulturu i glazbene institucije srednje Europe, kao i na scenski i dvoranski ples. Njegova je najnovija knjiga *Glasbena pot Sophie Linhart: Po sledeh družine Antona Tomaža Linharta [Glazbeno putovanje Sophie Linhart: slijedeći obitelj Antona Tomaža Linharta]*, a u njoj kombinira biografiju pjevačice s kulturnom poviješću Beča i Ljubljane u razdoblju bidermajera: <https://omp.zrc-sazu.si/zalozba/catalog/book/2152>.

Elisabeth Probst

After early music education, at the age of seven Elisabeth Probst started taking violin lessons. During her education at music high school, she studied viola and piano at the Graz Conservatory, where she graduated in 2013 specializing in viola. During this time, she was part of several musical projects of various musical styles and is still an active founding member of the Quasi Presto String Quartet. From 2007 to 2013 Elisabeth studied musicology in Graz and Bologna, followed by PhD studies back in her hometown. For her doctoral research project *The Teatro Sociale di Udine: Production Mechanisms of a North Italian Provincial Opera House in the 1860/70s* she was a scholarship holder of the Centro Tedesco di Studi Veneziani in Venice. Since 2014, Elisabeth has been working full-time in the artistic management of the Musikverein für Steiermark, which is one of the most important concert organizers in Graz and beyond. From 2018 to 2022, she was also an advisory board member for 'Ernstes Musik, Neue Musik & Musiktheater' at the Cultural Office of the City of Graz and regularly holds workshops at the Career Service Centre of the University of Music and Performing Arts Graz.

Nakon prvih glazbenih poduka, u dobi od sedam godina Elisabeth Probst počela je učiti violinu. Srednje glazbeno obrazovanje je stekla na Konzervatoriju u Grazu, gdje je učila violu i glasovir, a diplomirala je 2013. s violom kao glavnim predmetom. Tijekom tog vremena sudjelovala je u nekoliko glazbenih projekata iz različitih stilova, a još je uvijek aktivna članica gudačkog kvarteta Quasi Presto, čija je i jedan od osnivača. E. Probst studirala je muzikologiju u Grazu i Bologni od 2007. do 2013. godine, a nakon toga je u rodnom gradu upisala doktorat. Na svom je doktorskom istraživanju, *The Teatro Sociale di Udine: Production Mechanisms of a North Italian Provincial Opera House in the 1860/70ies [Teatro Sociale di Udine:*

mehanizmi produkcije sjevernotalijanske provincijske operne kuće 1860-ih/70-ih], bila stipendistica institucije Centro Tedesco di Studi Veneziani u Veneciji. Od 2014. godine stalno je zaposlena u umjetničkom upravljanju Štajerskim glazbenim zavodom, koji je među najvažnijim organizatorima koncerata u Grazu i šire. Od 2018. do 2022. bila je također i savjetnica u odboru za "Ozbiljnu glazbu, novu glazbu i glazbeno kazalište" pri Uredu za kulturu grada Graza, a redovito održava radionice u Centru za razvoj karijera Sveučilišta za glazbu i izvedbene umjetnosti u Grazu.

Rosemary Richards

Rosemary Richards is an Australian musicologist who completed her PhD at the University of Melbourne. She has investigated the biographical, historical, and musical significance of memorabilia that belonged to individual musicians and their communities. Her publications include *Memories of Musical Lives: Music and Dance in Personal Music Collections from Australia and New Zealand* (Lyrebird Press Australia, 2022), which she co-edited with Julia Szuster. For more information, please see <https://rosemaryrichards.com/>.

Rosemary Richards australska je muzikologinja koja je svoj doktorat stekla na Sveučilištu u Melbourneu. Istraživala je biografsku, povijesnu i glazbenu važnost memorabilija koje su pripadale pojedinim glazbenicima i njihovim zajednicama. Njezina izdanja uključuju knjigu *Memories of Musical Lives: Music and Dance in Personal Music Collections from Australia and New Zealand* (Lyrebird Press Australia, 2022.), kojeg je suuredila s Juljom Szuster. Više je informacija dostupno na njezinoj web stranici: <https://rosemaryrichards.com/>.

Gloria A. Rodríguez-Lorenzo

Gloria A. Rodríguez-Lorenzo is a Senior Lecturer in the Art History and Musicology Department at University of Oviedo (Spain). She holds a Musicology Graduate (2003) and PhD (2009, summa cum laude) in Musicology, as well as a Music Graduate (clarinet, 2009). Her dissertation earned the Research award (2016) of the International Society for Research and Promotion of Wind Music (Austria), the unique scientific society specialized in wind music research all over the world. She won the "Carmen De Burgos" National Award (2023) with *Mujeres de viento pioneras en las bandas de música españolas*, the first study which makes visible the pioneer women in military and civic wind bands in Spain. Her research is mainly focused on wind bands as a key role in developing Spanish musical culture from 19th century until today. Her scientific output includes more than 40 articles and chapters published nationally and internationally and one book: *Miguel Yuste Moreno (1870–1947): the Clarinet in Spain*, published by the renowned LIT Verlag. She is member of the IGBE Advisory Board as representative of Spain, and member of the IGBE Research Award Committee (2020, 2022, 2024), which awards the best dissertations written in the field of wind music research. Currently, she is Musicology Degree Academic Coordinator at the University of Oviedo.

Gloria A. Rodríguez-Lorenzo je viša predavačica na Odsjeku za povijest umjetnosti i muzikologiju Sveučilišta u Oviedu (Španjolska). Ima diplomu (2003.) i doktorat iz muzikologije (2009., summa cum laude), kao i diplomu iz instrumenta (klarinet, 2009.). Za svoju je disertaciju nagrađena Istraživačkom nagradom (2016.) koju dodjeljuje Međunarodno društvo za istraživanje i promociju puhačke glazbe (smješteno u Austriji), jedinstveno znanstveno društvo specijalizirano za istraživanje puhačke glazbe diljem svijeta. Dobitnica je Državne nagrade „Carmen De Burgos“ 2003. za knjigu *Mujeres de viento pioneras en las bandas de música españolas [Pionirske puhačice u španjolskim glazbenim sastavima]*, prvu studiju koja je vidljivima učinila pionirske sviračice u vojnim i civilnim puhačkim orkestrima u Španjolskoj. Njezino se istraživanje uglavnom usredotočuje na puhačke orkestre, koji su bili ključni u razvijanju španjolske glazbene kulture od 19. stoljeća do danas. Njezina znanstvena produkcija uključuje više od 40 članaka i poglavlja u knjigama objavljenih kod domaćih i inozemnih izdavača, te jednu knjigu: *Miguel Yuste Moreno (1870-1947): the Clarinet in Spain [Miguel Yuste Moreno (1870-1947): klarinet u Španjolskoj]*, objavljenu kod renomiranog izdavača LIT Verlag. Članica je IGEB-ovog savjetodavnog odbora kao predstavnica Španjolske i članica IGEB-ovog Odbora za dodjelu nagrada (2020., 2022., 2024.), koji dodjeljuje nagradu za najbolji doktorski rad u području istraživanja puhačke glazbe. Trenutačno je akademska koordinatorica Studija muzikologije na Sveučilištu u Oviedu.

Valentina Sandu-Dediu

After graduating in piano and musicology from the Bucharest Conservatory (now the National University of Music – NUMB) in 1990, Valentina Sandu-Dediu turned to two main areas of research in the following decades: one interdisciplinary, in which she studied aspects of musical stylistics and rhetoric and proposed a definition of mannerism in musical culture, and another in which she studied the history of postwar music in communist Romania and the ideologies that determined it. The first category of interests led to a dissertation defended at NUMB and published in 1997 (*Stylistic and Symbolic Hypostases of Mannerism in Music*), as well as to a series of articles and books. The other direction in which Professor Sandu-Dediu is active involves reassessing and reformulating the history of postwar Romanian music. A first book (*Romanian Music, 1944–2000*, published in Bucharest in 2002, with a German version in 2006), was followed by two volumes entitled *New Histories of Romanian Music* (Bucharest, 2020), edited by Sandu-Dediu and Nicolae Gheorghiu, and another book edited by Sandu-Dediu, *Histories and Ideologies: the Bucharest Philharmonic (1868–2018)*, Bucharest, 2023. Professor Sandu-Dediu received the Prize of the Romanian Academy of Sciences in 1997, the Prize of the Berlin-Brandenburg Academy of Sciences in 2008, as well as numerous prizes from the Union of Composers and Musicologists of Romania. Since 2014 she is rector of New Europe College Bucharest, Institute of Advanced Study.

Nakon diplome na studijima glasovira i muzikologije na Bukureštanskom konzervatoriju (danas Nacionalno sveučilište za glazbu – NUMB) 1990. godine, Valentina Sandu-Dediu u narednim se desetljećima posvetila dvama glavnim područjima istraživanja: interdisciplinarnom, u kojem je proučavala aspekte glazbene stilistike i retorike te predložila definiciju manirizma u glazbenoj kulturi; i drugom, u kojem je proučavala povijest poslijeratne glazbe u komunističkoj Rumunjskoj,

skoj, kao i ideologije koje su ju oblikovale. Prvo je područje njezinog interesa dovelo do izrade disertacije, koju je obranila na NUMB-u i objavila 1997. (*Stilističke i simboličke hipostaze manirizma u glazbi*), kao i do niza članaka i knjiga. Drugo područje u kojem je V. Sandu-Dediu aktivna uključuje preispitivanje i preformuliranje povijesti poslijeratne rumunjske glazbe. Prvu knjigu (*Rumunjska glazba između 1944. i 2000.*, tiskana u Bukureštu 2002., a u njemačkoj verziji 2006. u Pfau, u Saarbrückenu) slijedile su nedavne publikacije na tu temu: dvije knjige pod nazivom *Nova povijest rumunjske glazbe* (Bukurešt, 2020.), koja su uredili V. Sandu-Dediu i Nicolae Gheorghiu, i druga, koju je uredila V. Sandu-Dediu, *Povijesti i ideologije: Bukureštanska filharmonija (1868.-2018.)*, tiskana u Bukureštu 2023. V. Sandu-Dediu dobitnica je Nagrade Rumunjske akademije znanosti 1997. godine, Nagrade Akademije znanosti Berlin-Brandenburg 2008. godine, kao i brojnih nagrada Rumunjskog društva skladatelja i muzikologa. Od 2014. godine rektorica je Instituta za napredne studije New Europe College u Bukureštu.

Lorenzo Santoro

Lorenzo Santoro achieved a doctorate in modern history at the Roma Tre University in 2004. The research dealt with Roberto Farinacci's contribution to Fascist culture and strategy, and was published as a volume in 2008. His research interests focus on Music History and Modern History with a particular emphasis on the politics of culture, and music and politics. In 2014 he published a book titled *Musica e Politica nell'Italia Unita. Dall'Illuminismo alla democrazia dei partiti* (Marsilio) concerning music and politics in the Italian context from the Enlightenment to the twentieth century. He has produced 48 talks in international conferences and 20 articles on Fascism, methodology (Arendt, Benjamin, Gramsci), Communism, Jacobinism, Music and Ideology, and Opera. He was Associate Fellow at Warwick University, and he is now associate fellow at the Hannah-Arendt-Institut für Totalitarismusforschung Dresden. He teaches in Italian Conservatorio.

Lorenzo Santoro stekao je doktorat iz moderne povijesti na Sveučilištu Roma Tre 2004. godine. Njegovo se istraživanje bavilo doprinosom Roberta Farinaccija fašističkoj kulturi i strategiji, a objavljeno je kao knjiga 2008. Njegova područja znanstvenog interesa tiču se povijesti glazbe i moderne povijesti s fokusom na kulturnu politiku te glazbu i politiku. Godine 2014. objavio je knjigu pod naslovom *Musica e Politica nell'Italia Unita. Dall'Illuminismo alla democrazia dei partiti* (izdavač Marsilio), koja se bavi glazbom i politikom u talijanskom kontekstu od prosvjetiteljstva do 20. stoljeća. Sudjelovao je na 48 međunarodnih konferencija i objavio 20 članaka o fašizmu, metodologiji (Arendt, Benjamin, Gramsci), komunizmu, jakobinizmu, glazbi i ideologiji, te u operi. Bio je suradnik na Sveučilištu Warwick, a sada je suradnik u Institutu Hannah Arendt za istraživanje totalitarizma u Dresdenu i predaje na talijanskom Konzervatoriju.

Biographies / Životopisi

Tomáš Slavický

Tomáš Slavický studied musicology in Prague (PhDr 1996, PhD 2002). From 1996, he worked at the Institute of Musicology, Czech Academy of Sciences, and from 2002 at the Cabinet of Music History of the Institute of Ethnology, focusing on the research of 17th – 19th century music and participated in the preparation of critical editions and interdisciplinary publishing projects. Since 2018 he has been working at the National Museum – Czech Museum of Music as a curator and researcher, participating in music-historical and organological projects.

Tomáš Slavický diplomirao je 1996. i doktorirao 2002. muzikologiju u Pragu. Od 1996. godine radio je u Institutu za muzikologiju Češke akademije znanosti, a od 2002. u Kabinetu za povijest glazbe Instituta za etnologiju, gdje se fokusirao na istraživanje glazbe od 17. do 19. stoljeća i sudjelovao u pripremi kritičkih izdanja i interdisciplinarnih izdavačkih projekata. Od 2018. godine radi u Nacionalnom muzeju – Češkom muzeju glazbe kao kustos i istraživač te sudjeluje u glazbeno-povijesnim i organološkim projektima.

Nera Stručić

Nera Stručić was born in Šibenik, where she completed her primary and secondary music education. She earned her graduate and postgraduate degrees in Opera singing at the Academy of Music, University of Zagreb. In addition to her career as an opera artist (mezzo-soprano) with over twenty years of experience, she gained valuable expertise as the director of the Šibenik Theatre and as the author of numerous articles, columns, reviews, and critiques published in both professional and popular music journals and other publications. As an organizer and promoter, she has participated in numerous projects, including the classical music festival *Musica Appassionata* since 2009, the exhibition and concert dedicated to the 25th anniversary of the artist Majda Radić's death in 2009, and the international vocal masterclass dedicated to Majda Radić in 2011. She also served as the producer for two productions at the Šibenik Theatre: Menotti's *The Medium* (2010/2011) and Britten's *The Turn of the Screw* (2013/2014). Furthermore, she included the Croatian National Theatre in Šibenik in the Association of European Historical Theatres in 2013. In recent years, her focus has shifted to concert projects supported by extensive archival research, including initiatives such as *Opera Perduta*, *Il Brillo di Rossini*, *Following the Trail of Croatian Musical Lyricism*, *Music from a Woman's Pen*, *Just Brahms*, *Just Rachmaninoff*, and others. Inspired by this work, she plans to deepen her research expertise and dedicate herself to a scholarly and interdisciplinary approach to topics related to the operatic life of Zadar and Šibenik.

Nera Stručić rođena je u Šibeniku gdje je završila osnovno i srednje glazbeno obrazovanje. Na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu završila je diplomski i potom posljediplomski studij opernoga pjevanja. Osim kao operna umjetnica mezzosopranistica s bogatom dvadesetogodišnjom praksom, stekla je vrijedno iskustvo kao ravnateljica šibenskoga kazališta ali i kao autorica brojnih članaka, feljtona, osvrti i kritika u stručnim i popularnim glazbenim te inim publikacijama. Kao organizatorica i promotorica sudjelovala je u brojnim projektima među

Biographies / Životopisi

kojima se ističe: Festival klasične glazbe *Musica appassionata* od 2009.; Izložba i koncert posvećeni 25. obljetnici smrti umjetnice Majde Radić 2009.; Međunarodni vokalni majstorski tečaj posvećen Majdi Radić 2011. i dr. Producentica je i dviju postava u šibenskom kazalištu: Menottijeve *The Medium* 2010./2011. i Brittenove *The turn of the screw* 2013./2014. Ujedno, bila je inicijatorica uključivanja Hrvatskoga narodnog kazališta u Šibeniku u udrugu europskih povijesnih kazališta 2013. Posljednjih godina, u fokusu su joj koncertni projekti za koje provodi intenzivna arhivska istraživanja (npr. *Opera perduta*; *Il' brillo di Rossini*; *Tragom hrvatske glazbene lirike*; *Glazba iz ženskog pera*; *Just Brahms*; *Just Rahmanjinov*) i dr. Ponukana time, namjera joj je u budućnosti produbiti istraživačka znanja te se posvetiti i znanstvenom, odnosno, interdisciplinarnom pristupu temama vezanim uz operni život Zadra i Šibenika.

Lana Šehović

Lana Šehović, musicologist, musical writer and musical publicist graduated in Musicology at the Academy of Music, University of Sarajevo where she received her PhD in 2014. Her research interests include music historiography, gender musicology, music journalism and criticism. She works as Associate Professor at the Academy of Music (Department of Musicology and Ethnomusicology), and from 2017 as Head of the Department. From 2014 to 2019 Lana was editor-in-chief of Journal of Musical Culture *Muzika*, the only indexed musicological journal in B&H. So far, she has published over 40 papers in musicological publications in the country and the region. In 2019, she published a book entitled *Female Identities in the Musical Life of Sarajevo during Austro-Hungarian Rule*, which is the first monograph in B&H musicology dealing with the position and significance of women in music and musical life. In 2021 she was elected as the National coordinator of Bosnia and Herzegovina for the DARIAH-EU digital research infrastructure for the Arts and Humanities.

Lana Šehović je muzikologinja, glazbena spisateljica i glazbena novinarka. Diplomirala je muzikologiju na Muzičkoj akademiji Univerziteta u Sarajevu, a na istoj je instituciji stekla i doktorat (2014.). Njezina su područja znanstvenog interesa glazbena historiografija, rodna muzikologija, glazbeno novinarstvo i kritika. Izvanredna je profesorica na Muzičkoj akademiji na Odsjeku za muzikologiju i etnomuzikologiju, a od 2017. i pročelnica tog Odsjeka. L. Šehović je pet godina (2014.-2019.) bila glavna urednica Časopisa za glazbenu kulturu *Muzika*, jedinog indeksiranog muzikološkog časopisa u BiH. Dosad je objavila više od 40 članaka u muzikološkim časopisima u zemlji i regiji. Godine 2019. objavila je knjigu *Ženski identiteti u muzičkom životu austro-ugarskog Sarajeva*, što je prva monografija u bosanskohercegovačkoj muzikologiji koja se bavi položajem i značenjem žena u glazbi i glazbenom životu. Godine 2021. izabrana je za nacionalnu koordinatoricu za Bosnu i Hercegovinu za DARIAH-EU, digitalnu istraživačku infrastrukturu za umjetnosti i humanističke znanosti.

Biographies / Životopisi

Ivana Tomić Ferić

Ivana Tomić Ferić is a full professor of Historical Musicology at the Arts Academy of the University of Split (Croatia). Her fields of interest are musical culture in the eighteenth and nineteenth centuries and musical sources and music archives in Dalmatia. She authored three books and co-edited four volumes. She wrote several dozen scholarly articles and edited four music scores. She has been project leader and principal investigator of “Musical Sources of Dalmatia in the Context of the Central-European and Mediterranean Musical Culture from the 18th to the 20th Centuries” – GIDAL, funded by the Croatian Science Foundation, for the project period 2017–2021. She is member of the Editorial Board of the ethnomusicological journal *Bašćinski glasi* and the *Journal of Faculty of Humanities and Social Sciences* in Split, as well as of the Croatian musicological journal *Arti musices*. She is editor-in-chief of the *Journal of the Arts Academy* in Split.

Ivana Tomić Ferić redovita je profesorica historijske muzikologije na Umjetničkoj akademiji Sveučilišta u Splitu (Hrvatska). Njezina područja interesa su glazbena kultura u 18. i 19. stoljeću te glazbeni izvori i arhivi u Dalmaciji. Autorica je triju knjiga i suurednica četiriju zbornika radova. Napisala je više desetaka znanstvenih članaka i uredila četiri notna izdanja. Bila je voditeljica i glavna istraživačica projekta “Glazbeni izvori Dalmacije u kontekstu srednjoeuropske i mediteranske kulture od 18. do 20. stoljeća” – GIDAL, koju je financirala Hrvatska zaklada za znanost u razdoblju 2017.–2021. Članica je uredništva etnomuzikološkog časopisa *Bašćinski glasi* i *Zbornika radova Filozofskog fakulteta u Splitu*, kao i hrvatskog muzikološkog časopisa *Arti musices*. Glavna je urednica *Zbornika Umjetničke akademije u Splitu*.

Sonja Tröster

Sonja Tröster is a post-doctoral researcher at the University of Vienna. Her research areas cover vernacular music culture (*Senfls Liedsätze. Klassifikation und Detailstudien eines modellhaften Repertoires*, 2019) as well as music and humanism in the 15th and 16th centuries, the reception of early music in the 19th century, and musical philology (*New Senfl Edition*, edited with Stefan Gasch and Scott Edwards, 4 vols., 2021–23). Her current work focuses on the intersection between craft, trade, and musical culture through studying violinmakers in Vienna during the 19th century. (She started her career as a violinmaker.)

Sonja Tröster je postdoktorandica na Sveučilištu u Beču. Njezina područja istraživanja pokrivaju vernakularnu glazbenu kulturu (*Senfls Liedsätze. Klassifikation und Detailstudien eines modellhaften Repertoires*, 2019.), kao i glazbu i humanizam u 15. i 16. stoljeću, recepciju rane glazbe u 19. stoljeću i glazbenu filologiju (*New Senfl Edition* [Novo izdanje *Senfla*], suurednici Stefan Gasch i Scott Edwards, 4 sveska, 2021.–2023.). Trenutačno se njezino istraživanje fokusira na sjecišta između zanata, trgovine i glazbene kulture kroz proučavanje graditelja violina u Beču tijekom 19. stoljeća. (Karijeru je i započela kao graditeljica violina.)

Biographies / Životopisi

Chloe Valenti

As an independent researcher, Chloe Valenti has published articles on the reception of Verdi in nineteenth-century London, Victorian popular song, singers and health in nineteenth-century Britain and Victorian women composers. Her recent essay “Opera and British Choral Culture: Verdi’s Requiem in London” appears in *Opera Outside the Box: Notions of Opera in Nineteenth-Century Britain*, published by Routledge. She is currently writing a chapter on “Music Criticism and the Press” for *Verdi in Context*, forthcoming as part of Cambridge University Press’s Composers in Context series. A member of the Specialist Advice Network at the National Trust, she is the music researcher for the Bath Assembly Rooms project, and her research will contribute to an immersive visitor experience sharing the history of the Rooms when they reopen to the public in 2026. She also supervises papers in music history of the eighteenth and long nineteenth centuries at the University of Cambridge.

Kao neovisna istraživačica, Chloe Valenti je objavila članke o recepciji Verdija u Londonu 19. stoljeća, viktorijanskoj popularnoj pjesmi, pjevačima i zdravlju u Britaniji 19. stoljeća i viktorijanskim skladateljicama. Njezin je recentni rad “Opera and British Choral Culture: Verdi’s Requiem in London” objavljen u Routledgeovom izdanju *Opera Outside the Box: Notions of Opera in Nineteenth-Century Britain*. Trenutačno piše poglavlje ‘Music Criticism and the Press’ za izdanje *Verdi in Context* u seriji *Composers in Context* izdavača Cambridge University Press. Glazbena je istraživačica za projekt Bath Assembly Rooms kao članica Posebne savjetodavne mreže pri Nacionalnoj zakladi. Njezino će istraživanje pridonijeti produblivanju iskustva posjetitelja tih soba nakon što one budu ponovno otvorene 2026. Također je mentorica radovima o povijesti glazbe 18. i dugog 19. stoljeća na Sveučilištu Cambridge.

Viktor Velek

Viktor Velek is a musicologist at the Department of the Theory and History of Fine Arts of the Faculty of Fine Arts of the University of Ostrava, and a member of Czech Radio Vltava’s Classical Music Department. His research is varied: the musical culture of Czechs abroad (especially in Vienna), the musical life of the Slavs in Vienna, the musical form of Czech historical national traditions, Slavic reciprocity in music and the musical culture of Czech Germans. He also focuses on the popularization of science, i.e. he often lectures for the lay public, cooperates on scripts for Czech Television, and performs with the ensemble “Ostravská bandaska”.

Viktor Velek je muzikolog u Odsjeku za teoriju i povijest lijepih umjetnosti Fakulteta lijepih umjetnosti Sveučilišta u Ostravi i član Odjela za klasičnu glazbu češkog radija Vltava. Njegovo je istraživanje raznoliko i uključuje glazbenu kulturu Čeha u inozemstvu (posebno u Beču), glazbeni život Slavena u Beču, glazbene forme čeških povijesnih nacionalnih tradicija, slavenski reciprocitet u glazbi i glazbenu kulturu čeških Nijemaca. Također se usredotočuje na popularizaciju znanosti – često drži predavanja za laičku publiku, surađuje na scenarijima za Češku televiziju i nastupa s ansamblom “Ostravská bandaska”.

Magdalena Walter-Mazur

Magdalena Walter-Mazur is a professor (since 2018) at the Institute of Musicology of the Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland. Author of six monographs, including two in English: *The Musical Culture of Polish Benedictine Nuns in the Seventeenth and Eighteenth Centuries* (Berlin, 2018), *The Music Manuscripts at the Diocesan Library in Sandomierz. A Thematic Catalog, vol I: Repertoire of Church Ensemble and Keyboard Music* (Wiesbaden, 2021, co-authors: K. Kaźmierczak, M. Wysocki), *vol II: Repertoire of Cantors and Organists and Collection of the Holy Trinity Parish in Raków* (Wiesbaden, 2023, co-author: M. Wysocki). She published numerous articles in periodicals and chapters of multi-author monographs in Polish, German and English (41 in total). Her research interests include issues related to the musical culture of the 16th to early 19th centuries in its various contexts related to religion, spirituality, customs and social life. She also conducts source and repertoire research in the field of Polish music of the 17th, 18th and early 19th centuries.

Magdalena Walter-Mazur je profesorica (od 2018.) u Institutu za muzikologiju Sveučilišta Adam Mickiewicz u Poznańu u Poljskoj. Autorica je šest monografija, uključujući i dvije na engleskom: *The Musical Culture of Polish Benedictine Nuns in the Seventeenth and Eighteenth Centuries* (Berlin, 2018.) i *The Music Manuscripts at the Diocesan Library in Sandomierz. A Thematic Catalog, vol I: Repertoire of Church Ensemble and Keyboard Music* (Wiesbaden, 2021., suautori: K. Kaźmierczak i M. Wysocki); *vol II: Repertoire of Cantors and Organists and Collection of the Holy Trinity Parish in Raków* (Wiesbaden, 2023., suautor M. Wysocki). Objavila je brojne članke u časopisima i poglavlja u monografijama s više autora na poljskom, njemačkom i engleskom (ukupno 41). Njezin znanstveni interes uključuje pitanja povezana s glazbenom kulturom od 16. do 19. stoljeća u njezinim raznovrsnim kontekstima povezanim s religijom, duhovnošću, običajima i društvenim životom. Također provodi istraživanja izvora i repertoara u području poljske glazbe 17., 18. i ranog 19. stoljeća.

Maruša Zupančič

Maruša Zupančič, PhD, is a researcher at the Institute of Musicology of the Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts (ZRC SAZU). She has received academic and research training at universities and research institutions in Europe, the United Kingdom, and the United States. She was involved in several national and international research projects. Her research focuses on concert life, musical migrations, violin virtuosos, bourgeois musical culture, and female instrumentalists in the 19th century. Using modern computational approaches from the fast evolving landscape of digital humanities, she opens up new perspectives in understanding musical history.

Maruša Zupančič je istraživačica u Institutu za muzikologiju Istraživačkog centra Slovenske akademije znanosti i umjetnosti (ZRC SAZU). Znanstvenu i istraživačku naobrazbu stjecala je na sveučilištima i istraživačkim institucijama u Europi, Ujedinjenom Kraljevstvu i Sjedinjenim Američkim Državama. Bila je dijelom više nacionalnih i međunarodnih istraživačkih projekata. Njezino se istraživanje koncentrira na koncertni život, glazbene migracije, violinske virtuoze, građansku glazbenu kulturu i ženske instrumentalistice u 19. stoljeću. Koristeći moderne računalne pristupe iz područja digitalne humanistike koja se ubrzano razvija, M. Zupančič otvara nove obzore u razumijevanju glazbene povijesti.

Zagreb, 14 – 17 May 2025

Library of the Croatian Academy
of Sciences and Arts,
Strossmayer square 14, Zagreb

Organizers

Croatian Musicological Society,
Department for History of Croatian
Music of the Croatian Academy of
Sciences and Arts

